Colosseul — celebrul amfiteatru roman, construit la Roma, în vremea lui Vespasian și Titus, inaugurat în anul 80 e.n.

ANOTIMPURILE ROMEI

Note de călătorie de **NEAGU UDROIU**

Piața, imensa piață desenată violent de brîul eliptic semnat de Bernini, 234 de coloane și 88 de pilaștri, copleșitoare seducție a pietrei căzută în trup de nesomn, piața fixată în insectar de obeliscul din circul lui Nero, Piața San Pietro este astăzi, ca și ieri, ca și mîine, probabil, plină. Oameni de toate națiile veniți din te miri ce colț al pămîntului. Oamenii, bărbați și femei, tineri și vîrstnici, o lume descinsă din Babel, o lume pestriță, ciudat mozaic uman, acoperă nesfîrșitul tăpșan de piatră. Stau și privesc. În fața lor, în fața noastră, explozie greu de rostit, arcul de originală aspirație către cer, bulbul fantastic al catedralei, cupola bazilicii Sf. Petru. Am senzația că orice punct de pornire în amfiteatrul Romei, altul decît mărețul trup de Atlas croit de Michelangelo, n-ar face decît deservicii călătorului abandonat orașului, într-atît de copleșitoare și de irepetabilă mi s-a părut în comparație cu chivoturile din aur așternute cu dărnicie de-o parte și de cealaltă a Tibrului, pînă departe, pe vestitele șapte coline. Trebuie mai întîi să fi venit aici, în locul unde geometria pietrei se rostogolește clocotitor spre piscurile cel mai puțin atinse ale frumuseții. Trebuie să te afli înainte de toate aci, în universul de mirifică trudă în ecuațiile arhitecturii, să poți fixa cum se cuvine un termen de comparație ce nu va ieși niciodată din mintea privitorului. Pelerinajul printre statui și coloane pierdute în cer, printre morminte de celebrități sau de simple nume în lunga enumerare a timpului, prin fața mozaicurilor acoperind pereți întregi, trecerea pe sub balcoane fascinînd cu greutatea aurului ochii vizitatorului, simpla trecere prin navele uriașe este un drum de mare efect. Parcurgîndu-l, observi cît de mare trebuie să fi fost dorința de a lăsa ceva deosebit în urma lor a acestor oameni pentru care cuvîntul genial sugerează mai degrabă o neputință de exprimare decît un atribut viabil.

De aici, din Piața San Pietro se poate porni mai departe...

*

Alerg prin Roma și caut în altarul memoriei nume crestate adînc în ființa neamului meu. Alunec fără efort în istorie și surprind sub cerul însetat de stele tubul de orgă milenară, fluierul auzit zi și noapte în dunga Carpaților: Columna. Columna lui Traian, papirusul de piatră răscolită de ascuțișul lamei, prețioasă mărturisire a latinității noastre. Simt aproape, aproape de tot zvîcnetul mistriei lui Apolodor, meșterul de la Dunăre, surprins în efigia durabilă de centura — emblemă a Drobetei, culcat acum în nemurirea forumului lui Traian. Mă apropii de inelul halucinant gîndit de Vespasian, — «cît timp va dura Colosseul va dura și Roma», spunea cineva — mă mișc stînjenit în lumea unde eu omul, sînt ignorat pe de-n-ntregul și mă simt acasă doar cînd de pe Arcul lui Constantin simt, căutîndu-mi privirea, capul de dac desprins de pe circumferința lunii.

Incercasem o dată, dar ușa a rămas neînduplecată dorințelor noastre. Între alte calități, marile adăposturi-tezaur o au și pe aceea de a te ține la respect. Nu poți nici veni cînd vrei și nici rămîne cît vrei. Îmi amintesc de obiceiul întîlnit într-o mare capitală unde vizitatorul, odată intrat în incinta muzeală, e obligat să rămînă un timp

Orașul lagunei — Veneția. Legătura dintre cele 118 insule pe care se ridică orașul este făcută prin aproximativ 400 de poduri.

hotărît dinainte. De ani, de zeci de ani, conducătorii muzeului s-au schimbat unul pe altul, dar consemnul s-a păstrat. Respectul pentru opera de artă a fost transformat în planul duratei: nu poți considera văzut ceva decît numai după ce ai putut asimila ca lumea suportul mesajului său.

Am mai încercat o dată, în întoarcerea prin labirintul de străzi. Într-o doară numai. Deschis! Două rînduri de grilaje, unul după altul taie transversal nava bisericii, ferind cu bună știință locul cel mai căutat în umbra altarului. În dreapta, neglijat aproape — în afară de noi mai sînt doar cîțiva oameni, — europeni și ei — pe jilțul de piatră, cu degetele răsfirînd trăinicia bărbii, Moise. Dacă n-ar fi peticul de întuneric așezat sub frunte mi-aș îngădui să-i vorbesc, șă-l provoc. Marmura nu obosește în estomparea neființei, artistul n-a făcut parcă decît oficiul scoaterii în public a unui om, e drept obosit și bătrîn, cu barba — memorabilă figură — turnată în timpul împietririi. Unde-i vor fi gîndurile în aceste clipe și ce va fi punînd la cale în capul scuturat pe umeri, cînd mîna simte zvîcnetul sîngelui turnat de artist în nemurirea pietrei? Mușchii îmbracă încordat humerusul, pulpana a rămas agățată în graba așezării, lăsînd dezgolit piciorul drept.

Aștepți din clipă în clipă să spună ceva, să întoarcă spre tine capul trufaș peste vălătucii bărbii. Sau poate să rostească fără oprire numele părintelui ce l-a trimis spre noi în clipa de voluptoasă răsturnare a rosturilor minerale.

Nimic din toate acestea, nimic deosebit, decît clipirea scurtă a becului. Lumina s-a închis, aparatul automat de comandă a rețelei electrice anunță retragerea. Taxa de intrare, moneda strecurată în palma aparatului și-a epuizat contravaloarea. Ca la orice tonomat unde placa se așază la loc după terminarea melodiei. Ca în orice altă parte, la telefon, de pildă, unde timpul este măsurat în luciul banal al monedei.

Băncuța lăsată în aparat fracturează cu bună știință dialogul. Tocmai atunci cînd, simplă părere? pe degetele trecute printre șuvițe de păr observi că-și fac loc picături de sudoare.

▲ Un edificiu despre care legenda spune că ar fi fost salvat de un atac al galilor datorită gîștelor: Capitoliul.

După-amiază, la Roma

Florența. Strălucirea acestui oraș se datorează în mare parte monumentalelor construcții ridicate aici în timpul Renașterii. În imagine: Turnul lui Gioto.

Plouă mărunt, burnițează ca în septembrie la poalele Carpaților. Pe Tibru, la această oră, ploaia îmbracă în haine de gheață ambiția turistului de a vedea totul. Roma se cere văzută în primul rînd așa cum arată sub cer, oricît de presant se așază de-a curmezișul plafonul copleșitor al Capelei Sixtine. Sistemul centripet e obligatoriu, prefigurînd apropierea lentă, dar tenace de comorile ținute în seiful cu șapte lacăte. Muzeele și expozițiile Romei se pierd în oceanul de coloane rămase sau repuse pe picioare, în marea de frunți adîncite în tăcere, de chiparoși din piatră desfășurați oriunde pe terenul de fertilitate al artei. Rămîn la părerea că, înainte de a tînji după scena însuflețirii de la Sixtină, normal ar fi să-l studiezi pe Michelangelo din cupola bazilicii Sf. Petru, înainte de a te grăbi spre EUR-ul megalitic trebuie să întîrzii în forumul roman, printre ruinele termelor lui Caracalla, pe sub arcul lui Severus, înainte de a intra în Vila Borghesse să-ți fi odihnit privirea pe Via Appia, în Piazza del Campidoglio. Orice salt cît de mic poate sustrage lecturii capitole întregi dintr-o frescă inimitabilă. Această frescă se cheamă Roma, cu monumentele, cu evenimentele, cu oamenii săi. Sub burnița măruntă, băieții și fetele din Piața Spaniei se dovedesc neputincioși și obligați, în cele din urmă, să-și strîngă de pe pereții sau de pe treptele monumentalei scări, producția ultimelor zile, tablouri sau simple schițe lăsate oricînd la dispoziția curiozității publicului. Sus, în mijlocul pieții, obeliscul — al cîtelea oare? — coborît din grădinile Thebei respiră picăturile străine de ploaie, înfometat de soarele Nilului. Pe străzi, afișe anunță cu litere mari evenimentele de sezon. Pe Via Venette, la ora prînzului, animația dintotdeauna, cu oameni urcînd și coborînd din mașini luxoase, cu ospătarii de gală în spațiul de acvariu al cuștelor transparente. La gara Termini trenurile pulsează în arterele Romei, în fiecare oră, alte cîteva mii de aspiranți la devorarea turistică a Romei. Calești trase de cai — litiere, cvadrige? — se desfășoară lent pe caldarîm, sub greutatea turiștilor mereu romantici. Rezultatele mașinilor Fiat pe șoselele lumii în ziare

Știri mai mari sau mai mici, noutăți mai mult sau mai puțin importante. Sînt datele de fiecare zi ale oricărei colectivități. Rememorez cuvintele cu care o mare somitate, întrebată de cineva cum își evaluează talentul artistic, răspundea: «Sînt un artist mărunt, neînsemnat» ca apoi să adauge în deplină rimă cu felul său nemaipomenit de interesant: «Asta, bineînțeles, în raport cu un Leonardo da Vinci, cu Michelangelo, pentru că, dacă e vorba de prezent, n-am cu cine sta de vorbă».

Totul este prin urmare cu cine te compari. Comparate cu orice, anotimpurile Romei rămîn fără egal, demolînd fără milă pretențiile vizitatorului mai ales atunci cînd realizează neputința acestuia. Neputința de a opri sau de a dilata timpul, în favoarea deconspirării Romei în oglinzile sale neasemuit de frumoase.

ROMA-Carte de vizită

Capitala Italiei este situată în partea central-vestică a Peninsulei Italice, pe cursul inferior al fluviului Tibru, în regiunea Lazio. În limitele Romei este cuprins și orașul-stat Vatican.

• Primul oraș al țării este și mare centru politic, financiar, cultural. Ca pondere, producția industrială din capitală este însă depășită de alte orașe ale țării.

• La Roma se află cea mai veche academie muzicală din lume — Academia Santa Cecilia.

• Construită pe mai multe coline, Roma are o dispoziție urbanistică deosebit de complexă și de originală. Acumularea de monumente din diferite epoci a impus rezolvarea a numeroase probleme de compoziție și perspectivă, ceea ce conferă fiecărui cartier o structură specifică, dominanta fiind, de fiecare dată, un monument sau un ansamblu arhitectonic de prestigiu.

• Prin numărul și valoarea monumentelor sale, Roma este un adevărat oraș-muzeu, unul dintre cele mai importante centre turistice din lume. Din antichitatea romană cităm: templul rotund al zeiței Vesta, ansamblul forumului, Colosseul, Panteonul, palatul lui Septimiu Sever, forumul și columna lui Traian, termele lui Caracalla, ș.a.

• Renașterea, în timpul căreia orașul a cunoscut o mare înflorire, a acoperit Roma cu valoroase monumente: bazilica Sf. Petru construită de Michelangelo și alții, palatul Vaticanului, Villa Medici, palatul Farnese etc. Epoca modernă a contribuit, de asemenea, la urbanismul Romei cu edificii monumentale din care cităm: Foro Italico, cetatea universitară, stațiunea Termini.

• Potrivit tradiției, Roma a fost întemeiată în anul 753 î.e.n. de Romulus și Remus dar, cea mai veche așezare descoperită aici datează, potrivit materialelor arheologice, de prin secolul al X-lea î.e.n. De la sfîrșitul secolului al VI-lea î.e.n. Roma a devenit centrul politic al Republicii sclavagiste romane, iar din sec. I î.e.n. al Imperiului roman. În anul 64, în timpul domniei lui Nero, o mare parte a orașului a fost mistuită de incendiu.

• A fost centrul Republicii romane (noiembrie 1848 — iulie 1849) condusă de Garibaldi și Mazzini și instaurată în timpul revoluției din 1848–1849. Ocupată de armatele regatului Italiei (1870), orașul a devenit în 1871 capitala țării.

DIN ISTORIA MAŞINILOR DE CALCUL

MAŞINI CU CARTELE perforate

(2)

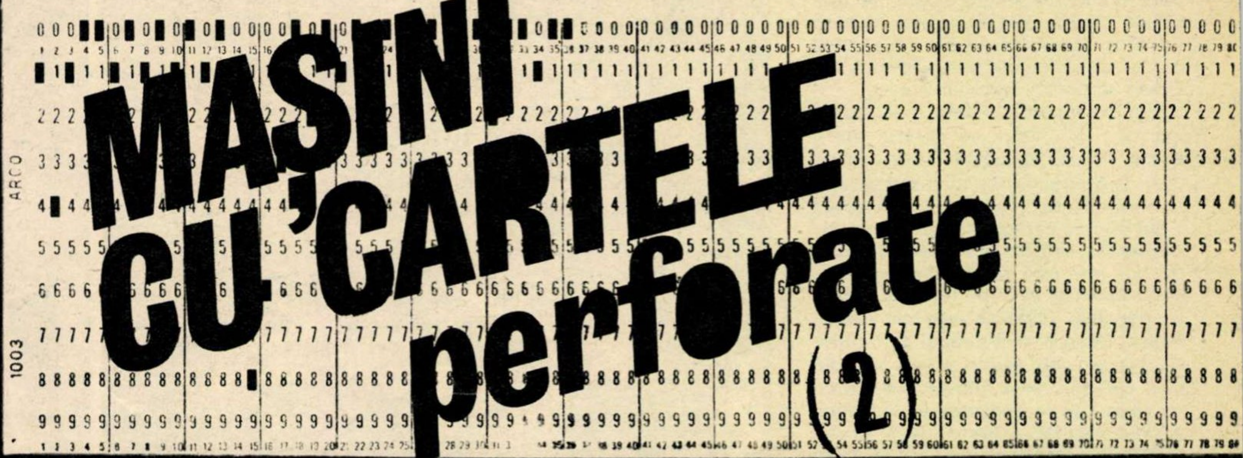

Maşina de calcul cu cartele perforate a lui Herman Hollerith.

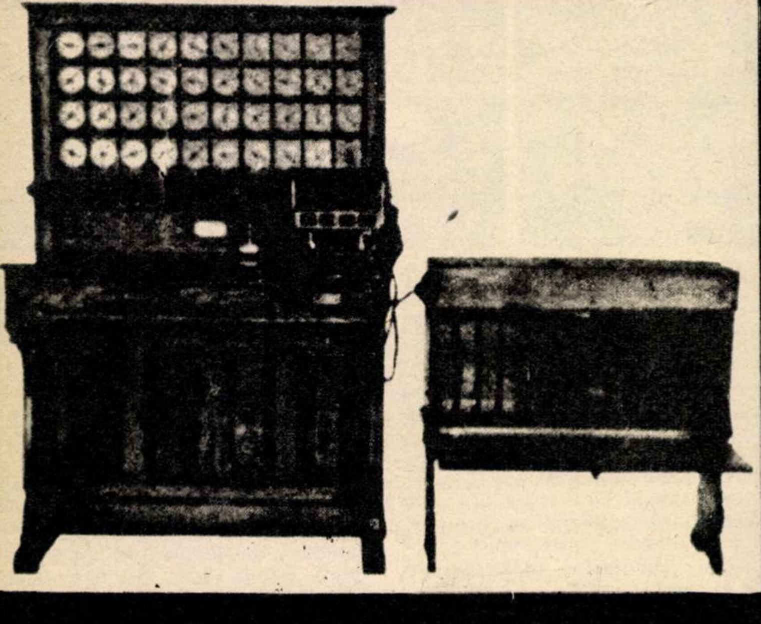

În 1887, doctorul Herman Hollerith, statistician la Biroul de recensămînt al S.U.A., a realizat un sistem mecanic de înregistrare, compilare şi tabulare a datelor referitoare la recensăminte. După doi ani, Hollerith brevetează o cartelă perforată de un tip special, în care, spre deosebire de codificarea zecimală folosită de Babbage (unde era nevoie de a perfora cinci găuri pe o coloană pentru a înregistra cifra 5, de exemplu), se folosea pentru prima dată o codificare binară: o perforaţie, pe orice coloană, putea să reprezinte orice cifră (de la 0 la 9), în funcţie de rîndul pe care apărea: pe rîndul 4, reprezenta cifra 4, pe rîndul 9, cifra 9 ş.a.m.d. În plus, cartela lui Hollerith, în forma iniţială, avea 45 coloane, dispunînd de o capacitate mult mai mare decît cartela lui Babbage, care avea 11 coloane.

Această codificare binară, care nu este, de fapt, o noutate decît prin modul ei practic de realizare (prin existenţa sau inexistenţa unor perforaţii pe o cartelă) îşi are originile departe, în antichitate.

Logica lui Aristotel se baza pe principiul terţului exclus, recunoscînd numai două valori posibile ale une propoziţii logice: adevărat şi fals.

În jurul anului 1200, catalanul Ramon Lull a imaginat un sistem prin care încerca să formalizeze gîndirea logică. Mai aproape de zilele noastre, prin 1865, fraţii Bernoulli, renumiţi matematicieni, au studiat o algebră binară. Părintele algebrei binare este considerat matematicianul englez George Boole.

În 1854, Boole a publicat o carte, «An Investigation of the Laws of Thought» (Investigaţie asupra legilor gîndirii) prin care a fundamentat logica simbolică, cunoscută acum ca «algebra logică» sau «algebra Boole». Prin aceasta, Boole oferea posibilitatea de a reprezenta, sub formă algebrică, raţionamentele şi deducţiile logice, celor două valori logice adevărat şi fals corespunzîndu-le valorile algebrice «1» şi respectiv «0».

Pe principiul codificării binare se vor dezvolta, la mijlocul secolului al XX-lea, calculatoarele electronice, precum şi multe alte maşini automate.

Lui Hollerith îi revine, deci, deosebitul merit de a aplica, pentru prima dată în tehnica de calcul, principiul codificării binare pe cartele perforate. În aceasta rezidă, de altfel, şi succesul său în realizarea maşinii de tabulat, în 1890.

Această maşină de calcul folosea nişte cupe (de forma unor ceşti) cu mercur, deasupra cărora erau poziţionate cartelele, după ce datele fuseseră înregistrate în ele prin perforare manuală. Nişte şiruri de ace metalice telescopice coborau pe suprafaţa cartelei şi, dacă întîlneau perforaţii, ajungeau pînă la suprafaţa mercurului, stabilind un contact prin care se închidea un anumit circuit electric. Pe cadranele maşinii se înregistrau, prin deplasarea unor ace indicatoare, toate contactele stabilite, astfel încît această maşină de calcul electromecanică putea tabula cu o viteză de pînă la 75 cartele pe minut. Practic, fiecărei perforaţii din cartele îi era asociată valoarea logică adevărat, corespunzînd şi unui impuls electric prin stabilirea circuitului în modul amintit. Lipsa perforaţiei era asociată cu valoarea logică fals şi corespundea situaţiei în care nu se închidea circuitul electric.

Maşina lui Hollerith a fost utilizată cu succes la prelucrarea datelor recensămîntului din 1890, în anii următori ea fiind utilizată în multe alte activităţi de către companiile de cale ferată, societăţile de asigurări, magazinele universale ş.a.

Echipamentului cu cartele perforate i-au fost aduse unele îmbunătăţiri de către inginerul James Powers, care i-a urmat lui Hollerith la acelaşi Birou de recensămînt. Powers şi-a brevetat, în 1908, prima maşină de perforat cartele.

S-au succedat numeroase invenţii, inovaţii şi perfecţionări în realizarea maşinilor de sortat şi de tabulat, mai importante fiind cele înregistrate în perioada 1925–1935. Astfel, capacitatea de înregistrare a cartelelor s-a mărit considerabil, fiind introduse cartele cu 80 şi 90 de coloane. Au fost realizate maşini cu cartele perforate care puteau efectua şi înmulţiri, prin aceasta fiind utilizabile în contabilitate şi în ţinerea diferitelor evi-

Maşina de calcul construită de Philipp Mathäus Hahn în anul 1774, expusă în muzeul de la Stuttgart.

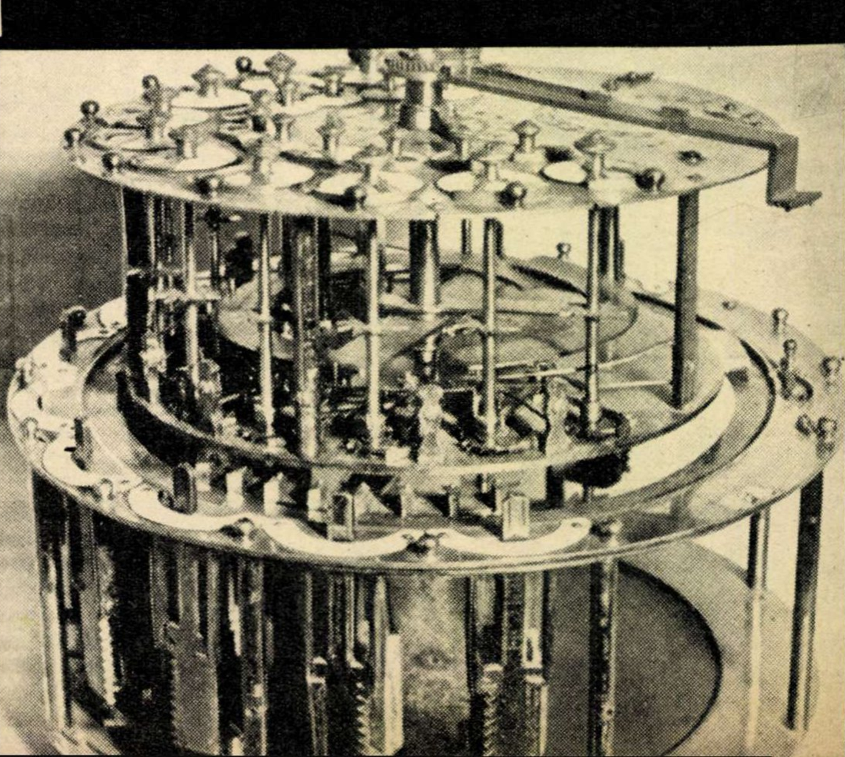

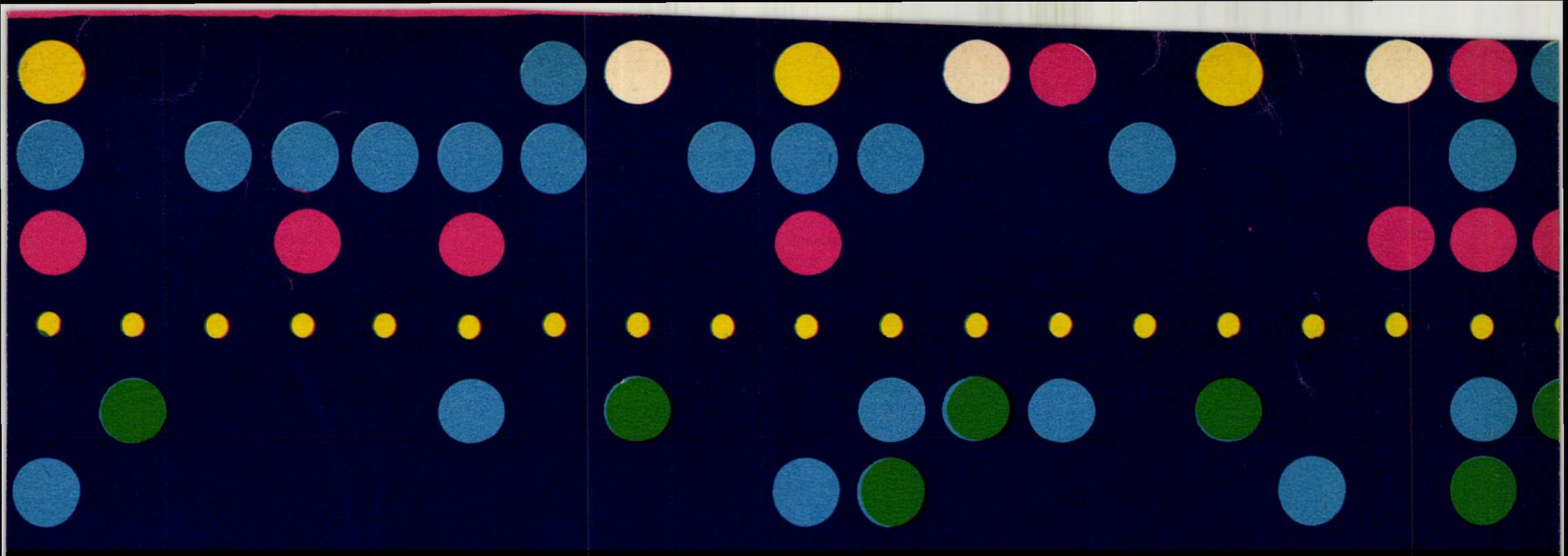

Nu este un desen geometric, nici un proiect de tapiserie, ci un circuit integrat (mărit în revistă de cîteva sute de ori), care intră în componenţa calculatoarelor electronice. Într-o jumătate de veac, maşinile de calcul au parcurs uriaşa distanţă de la utilizarea cartelelor perforate la asimilarea pieselor electronice asamblate în circuite integrate miniaturizate.

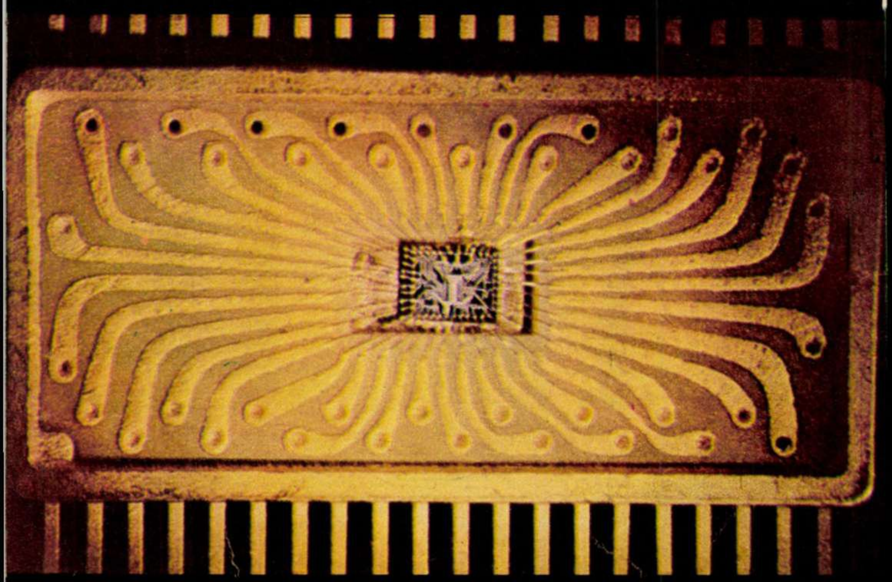

Panoul dispecer al camerei de coman dă dintr-o mare uzină de preparare a minereurilor.

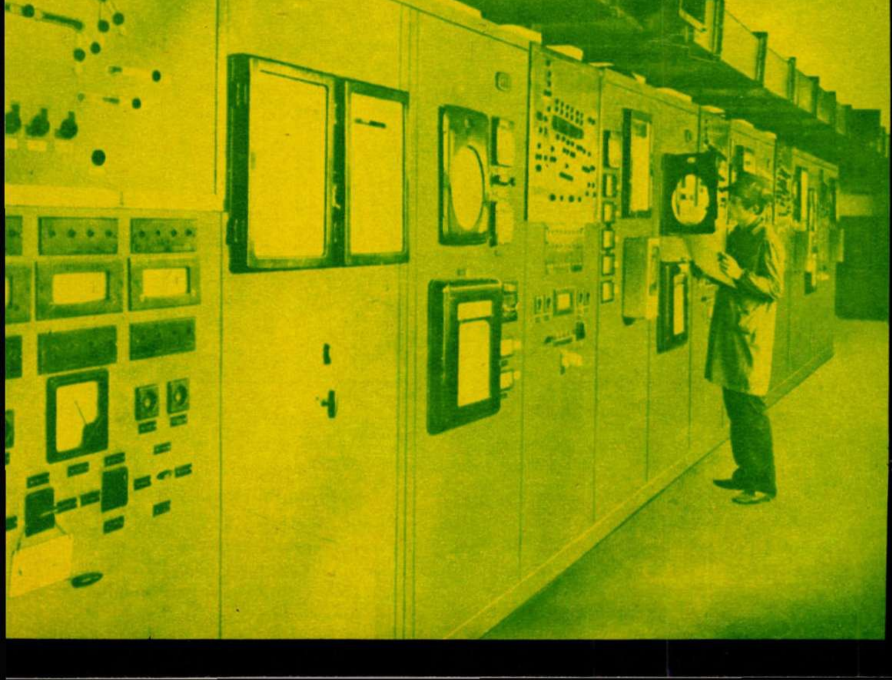

denţe. De o mare însemnătate a fost introducerea echipamentelor care puteau manipula şi informaţii alfabetice, nu numai numerice (numite echipamente «alfanumerice»), această facilitate lărgind mult sfera aplicaţiilor maşinilor cu cartele perforate. Maşini «alfanumerice» folosesc codificării mai complexe ale caracterelor, cum este de pildă codul I.B.M. pentru cartelele de tip Hollerith.

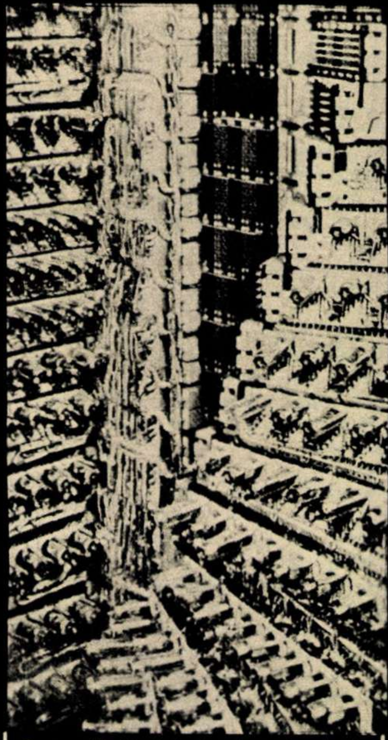

Secvenţă din interiorul unui calculator electronic.

După cel de al doilea război mondial, maşinile cu cartele perforate au cunoscut o însemnată dezvoltare prin sporirea vitezelor de perforare, sortare şi citire a cartelelor, precum şi prin mărirea ritmului de efectuare a calculelor aritmetice.

Modernele calculatoare electronice mai utilizează şi astăzi, în mare proporţie, cartele perforate pentru intrarea datelor în maşină şi uneori, pentru a păstra diferite informaţii în fişiere permanente pe cartele.

Ing. **MARIUS MENDELOVICI**
Ing. **DAN VĂITEANU**

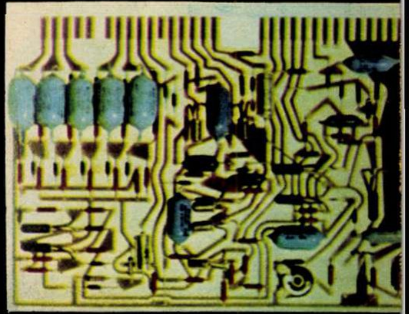

Zeci de mii de module de circuite imprimate — tranzistoare, diode, rezistoare, condensatoare etc. — se aliniază într-o fascinantă alcătuire pentru a da viaţă unei maşini de calcul moderne.

Echipament de comandă-program numeric de poziţionare şi prelucrare liniară, aplicabil pentru comandarea unei game largi de maşini-unelte: strunguri carusel, strunguri revolver, strunguri paralele, maşini de frezat şi alezat etc.

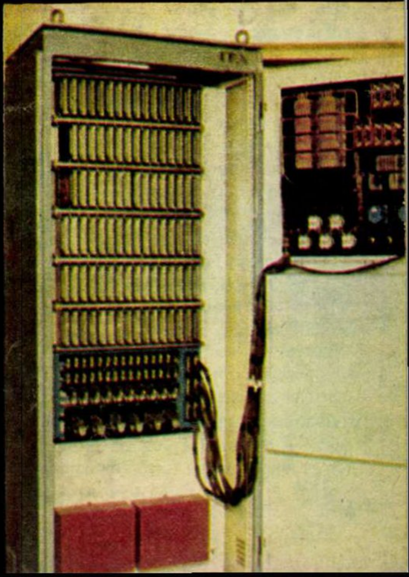

Nelson şi piraţii, într-o vară

Roman foileton de

Ilie Tănăsache

2

— Fane!

Nici un răspuns.

— Hei, Fane!...

Nu. Nenea Giuşcă nu trebuia să strige prea tare. Pe apă, vorba abia şoptită are ecou puternic. O simplă plescăitură de obleţ, ieşit la suprafaţă după cine ştie ce gîză, pare un bălăcit de crăpuştean ori ditamai şalăul.

— Fane, n-auzi?

— Sînt aici, nene Giuşcă. Taie drept în faţă.

— Păi tot drept merg de-o bucată de vreme...

Explozie vegetală uluitoare. Cu milioane de melci şi scoici moarte. Pămîntul de dedesubt e un uriaş cimitir alb de scoici şi melci. Fabulos îngrăşămînt pentru noile păduri ce se nasc după fiecare revărsare, aici. De fiecare dată, trestiile înalte sechestrează ca un fioros stăvilar tot ceea ce a încăput în împărăţia lor.

Fane? Un bărbat înalt. Nebărbierit de mult. Cu obrajii ascuţiţi şi fripţi de soare. Cu doi ochi albaştri, adînci, ce strălucesc fierbinte, parcă ciudat, încît nenea Giuşcă întreabă fără nici o altă introducere:

— Nu cumva ai friguri?

Milioane de ţînţari roiesc în jurul lor. Acum sînt mai paşnici, moleşiţi de căldură. Spre seară însă, şi mai ales noaptea, e imposibil să te aperi fără fum împotriva asalturilor acestor hoarde nesfîrşite.

— De ce întrebi?

— Ia, aşa.

— Trebuie să-i îndepărtăm pe copii, nene Giuşcă.

— I-ai văzut?

— I-am văzut, i-am auzit.

Hărmălaia lor se aude slab pînă aici. Zece paşi dacă mai înoţi în marea de stuf, şi glasurile se pierd, desigur, total. Doar lătratul ascuţit al cotarlei să mai străbată. Sindbab însă, crapă de lene, soarele a urcat şi, acum, mai mult ca sigur, zace cu burta pradă furnicilor sub plopi, cu o limbă urîtă ţîşnită în afară, căutînd răcoare.

Hainele de pe trupul lui Fane au fost, odată, militare. Acum sînt jerpelite, pline de noroi, de seva grasă a ierbii de baltă, încît e greu să le mai ghiceşti culoarea ce-au avut-o la început.

— I-ai stîrnit cumva pe hitlerişti? întrebă nenea Giuşcă să se lămurească.

— Mai rău.

— Ce poate fi «mai rău»?

— Vino la plopul ăsta de alături.

Văd doar coroana stufoasă, uriaşă, parcă ar vrea să cuprindă întreg pămîntul. Şi doar copacul pare la o azvîrlitură de băţ. Fane merge înainte, să deschidă drum.

— Ce s-a hotărît? întreabă deodată, Fane.

— Pe scurt, trecem la acţiune.

— Nici pînă acum nu s-a stat cu braţele încrucişate.

— Acum, partidul comunist socoteşte că a sosit momentul insurecţiei armate.

— Insurecţie?

— O pregătim de mult, Fane.

— De cînd aştept ziua aceasta!

Exclamaţia lui Fane e dură. Rostită violent. Zvîrrr! ţîşneşte în clipa aceea o pasăre de lîngă piciorul lui. N-are timp să vadă ce-i. Pasărea a zburat vertical, exerciţiu îndelung, desigur, pentru că aici n-are alţi sorţi de scăpare.

Cerul — azur de la un capăt la altul — era traversat de un avion minuscul, strălucitor; parcă trecea în revistă flotilele invizibile ale văzduhului, într-o nemaipomenită zi de paradă. Fane se opri o clipă din mers. Nenea Giuşcă la fel.

— Ce-o fi căutînd, măi Fane? Că îl văd a doua oară de azi dimineaţă.

— Fac recunoaşteri.

— Aşa de sus?

— De-acolo vezi ca în palmă spaţii mari, uriaşe. Poţi să-ţi dai seama de multe.

Pasărea albă ia direcţia nord şi se topeşte în baia de albastru.

— Sst! Parcă s-a auzit ceva. Ascultă!

Stau neclintiţi şi ascultă. Da, e ceva. Aici, lîngă ei. Fane dă deodată o pală de stuf deoparte. Acolo? Un godac destul de firav, ascuţit, cu trupul parcă strîns cu uşa, cu părul crescut ca la dulăii ciobăneşti, îşi vedea de lucru fără să se sinchisească. Ară harnic la rădăcină, căutînd rizomii gustoşi. Rîtul îi era jumătate adîncit în mîl, iar picioarele de atîtea icneli, se afundaseră şi ele, pînă aproape de burtă.

— Ho, mă, urîtule, că aici te împotmoleşti!...

Godacul nu le dă nici o atenţie.

Moţatul, care a stat pitit cine ştie pe unde pînă acum îşi face apariţia şi se iscă un scandal monstruos că n-are pe ce să se aşeze. Stuful verde nu-l primeşte, e ascuţit la vîrf, se îndoaie, se leagănă, frunzele sale aspre sînt moi, nu ţine o vrabie, dar un porumbel.

— Vino încoace mă, urîtule.

Porumbelul se aşază pe capul lui nenea Giuşcă şi se cuibăreşte acolo obraznic.

— Nava lor e chiar sub mal, lîngă depozitul de muniţii, rosteşte Fane.

— Acum avem atîta nevoie de această muniţie. Trebuie neapărat să punem mîna pe ea. Tu cum zici să facem?

«Zvîrrr!» trece în zbor razant un stol de lişiţe. Aerul vibrează deasupra mării de stuf.

— Eu? Mi-aş croi drum pînă acolo...

— E greu...

Lişiţele se întorc şi iar răscolesc aerul, cu aripile lor.

— Da, nu-i uşor. Dar e posibil.

— Şi periculos.

— Dacă merg cu grijă, nu. De altfel...

Un cîine hămăie undeva. Se uită unul la altul. Fane cu ochii lui albaştri, incendiaţi poate de malarie sau de cine ştie ce alt foc lăuntric. Nenea Giuşcă cu ochii buni şi streşinele sprîncenelor ridicate întrebător, parcă nedumerit.

— Cum, au şi cîini? tresare bătrînul.

— Poate n-or fi, totuşi...

— Ascultă!

Nu-i nici o îndoială. Hămăitul vine din partea aceea. Cineva se joacă cu cîinele. Nici vorbă nu poate fi de Sindbad. El a rămas în urmă, la grind. Şi, apoi, glasul lui e subţire, de căţel răsfăţat, fandosit.

Alături, pe grind, trunchiul gros al plopului. Plin de noroi la rădăcină, cum s-au scărpinat de rapăn hoardele de porci de baltă. Cu o scorbură abia crăpată în coaja groasă unde, desigur, colcăie larve şi insecte ori cine ştie ce alte lighioane pripăşite la adăpost. Cu ramuri puternice desfăcîndu-se radial, nesăţios, să cuprindă totul. Crescute în sus, să atingă cerul.

— Urcăm? îndeamnă Fane.

— Dacă pot oasele mele.

— Pot, nici o grijă. Hai că te ajut.

— Rău ai mai ajuns, Giuşcă...

— De ce, bătrîne? se face Fane a nu înţelege.

— Te duc alţii de braţ, copăcel, copăcel.

— Aici e vorba de urcat.

— Tot una e.

— Nu. Nu-i tot una.

— Ştii ce, Fane? Las-o baltă. Apleacă-te mai bine să-mi sprijin genunchiul. Aşa, mai poţi rezista?

— Să nu crezi că eşti grozav de uşor.

Nenea Giuşcă rîde.

— O clipă doar. S-ajung la nişte cioate. Aşa, gata. Vino după mine acum.

(Va urma)

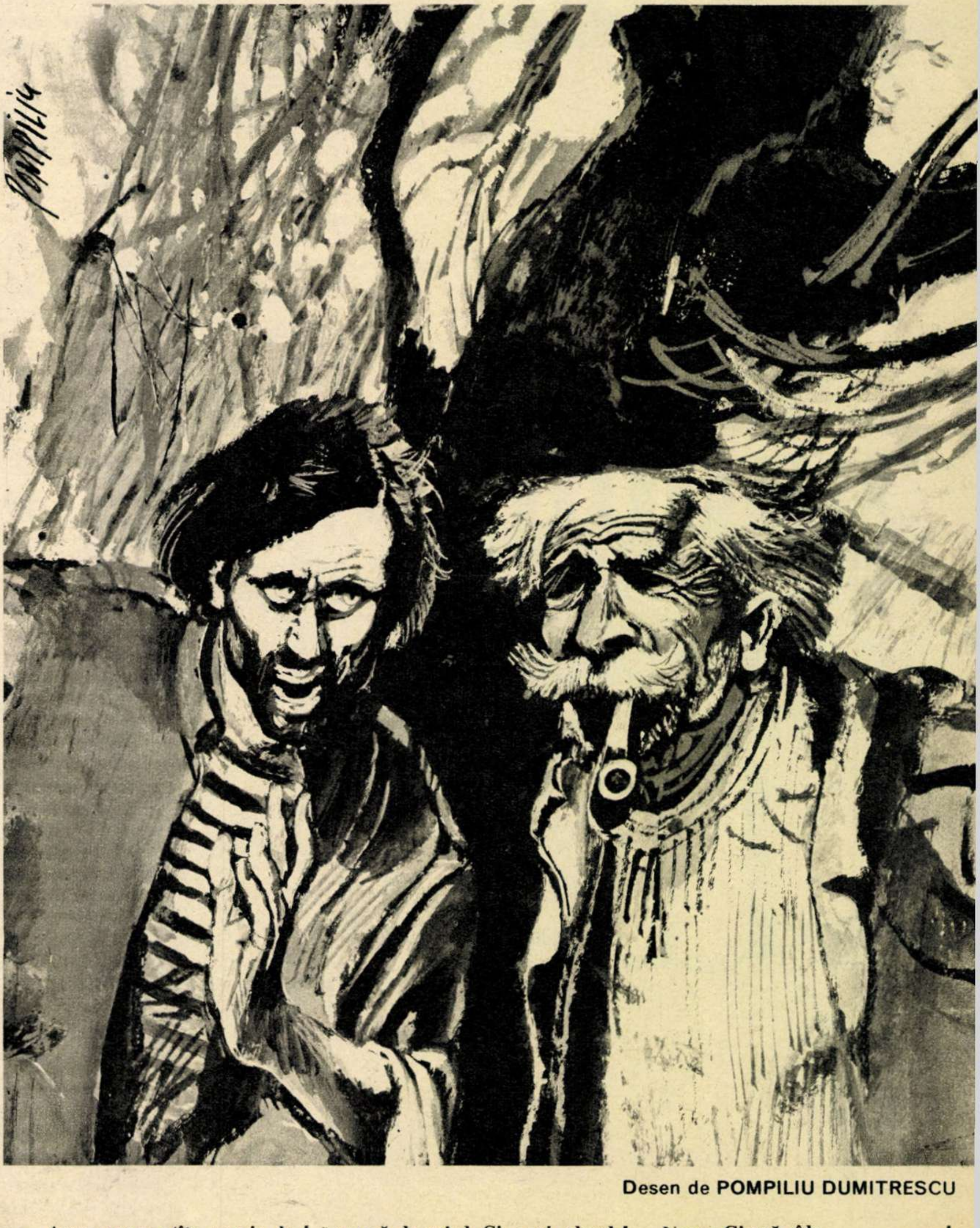

Desen de POMPILIU DUMITRESCU

enigma 6 ARESTAREA

REZUMAT ȘI RĂSPUNS LA ENIGMA NR. 5: COMPLICELE, FOLOSINDU-SE DE O DELEGAȚIE FALSĂ, PĂTRUNDE ÎNTR-O ÎNTREPRINDERE CU CARE OCAZIE FOTOGRAFIAZĂ DOCUMENTE SECRETE. PORTARUL GREȘEȘTE DE DOUĂ ORI: PRIMA DATĂ NU SESIZEAZĂ FALSUL, A DOUA OARĂ NU-ȘI PUNE ÎNTREBAREA CE CAUTĂ «FUNCȚIONARUL DIN MINISTER» ÎN ÎNTREPRINDERE DUPĂ TERMINAREA PROGRAMULUI. TOT DE DOUĂ ORI GREȘEȘTE ȘI INGINERUL: LASĂ DOCUMENTELE PE BIROU ȘI CHEIA FIȘETULUI ÎNTR-UN LOC NEPERMIS.

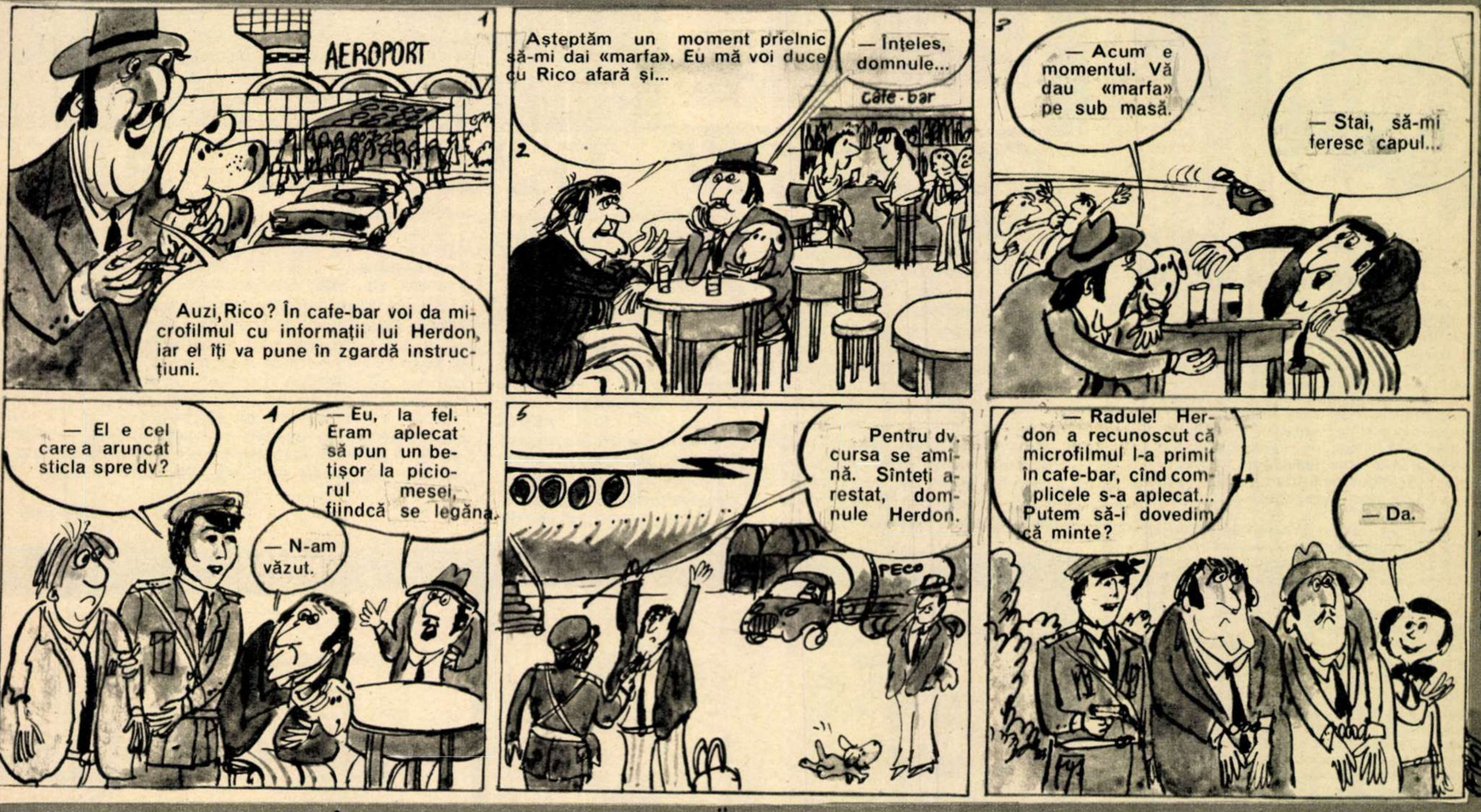
1
AEROPORT
Auzi, Rico? În cafe-bar voi da microfilmul cu informații lui Herdon, iar el îți va pune în zgardă instrucțiuni.
2
Așteptăm un moment prielnic să-mi dai «marfa». Eu mă voi duce cu Rico afară și...
— Înțeles, domnule...
cafe-bar
3
— Acum e momentul. Vă dau «marfa» pe sub masă.
— Stai, să-mi feresc capul...
4
— El e cel care a aruncat sticla spre dv?
— N-am văzut.
— Eu, la fel. Eram aplecat să pun un bețișor la piciorul mesei, fiindcă se legăna.
5
Pentru dv. cursa se amînă. Sînteți arestat, domnule Herdon.
PECO
6
— Radule! Herdon a recunoscut că microfilmul l-a primit în cafe-bar, cînd complicele s-a aplecat... Putem să-i dovedim că minte?
— Da.

PUTEȚI RĂSPUNDE CUM A DOVEDIT RADU CĂ DECLARAȚIA COMPLICELUI ESTE MINCINOASĂ?

CONCURSUL «ENIGMA» S-A ÎNCHEIAT. TRIMITEȚI CELE ȘASE RĂSPUNSURI LA REDACȚIE. **PÎNĂ LA DATA DE 10 IUNIE A.C.**

Scenariu: **VALERIU IVAN**

PALMARESUL FESTIVALULUI CULTURAL-ARTISTIC AL PIONIERILOR, EDIȚIA 1973

(urmare din numărul trecut)

11. FORMAȚII DE TULNICARI ȘI BUCIUMAȘI

Premiul I și titlul «Laureată a festivalului»: Școala Spulber, Vrancea.

Premiul II: Școala generală Avram Iancu, Alba; Premiul III: nu s-a acordat.

12. FORMAȚII ORCHESTRALE DE MUZICĂ UȘOARĂ

Premiul I și titlul «Laureată a festivalului»: Casa pionierilor Mediaș, Sibiu.

Premiul II: Casa pionierilor Galați. **Premiul III:** Școala generală Buftea, Ilfov. **Mențiuni:** Casa pionierilor Bacău; Casa pionierilor Oțelul Roșu, Caraș-Severin.

13. BALET ȘI GIMNASTICĂ ARTISTICĂ

Premiul I și titlul «Laureată a festivalului»: Școala generală nr. 171, București.

Premiul special al U.G.S.R. și titlul de «Laureată a festivalului»: Școala generală nr. 21 Ploiești, Prahova.

Premiul II: Liceul Roznov, Neamț. **Premiul III:** Școala generală 25 Brăila. **Mențiuni:** Casa pionierilor Pitești, Argeș (balet); Casa pionierilor Pitești, Argeș (gimnastică artistică); Școala generală Sîntana, Arad; Școala generală nr. 5 Bacău; Școala generală nr. 7 Fetești, Ialomița; Casa pionierilor Suceava.

14. DANSURI MODERNE

Premiul I și titlul «Laureat al festivalului»: Școala generală Botești, Neamț.

Premiul II: Școala generală nr. 88 București. **Premiul III:** Școala generală nr. 25 Brăila. **Mențiuni:** Școala generală nr. 8 Toplița, Harghita; Școala generală nr. 7 Roman, Neamț; Școala generală nr. 4 Caracal, Olt.

15. SOLIȘTI VOCALI DE MUZICĂ POPULARĂ

Premiul I și titlul «Laureată a festivalului»: Bădoiu Vetuța, Școala generală Motru, Gorj.

Premiul II: Bălteanu Gabriela, Școala generală nr. 9, Craiova, Dolj. **Premiul III:** Aloman Dorica, Școala generală nr. 3 Sebeș, Alba. **Mențiuni:** Toma Mihaiela, Școala generală Budeasa, Argeș; Ancăn Sanda, Școala generală nr. 1 Brașov; Moraru Simina, Școala generală Zizin, Brașov; Gulea Anca, Școala generală Sacu, Caraș-Severin; Moldovan Valeria, Școala generală nr. 6 Lupeni, Hunedoara; Crăciunescu Lavinia, Școala generală Celei, Gorj; Maria Marina, Școala generală Rona-de-Jos, Maramureș; Burza Maria, Școala generală Suciud-de-Sus, Maramureș; Marinca Rodica, Școala generală Ponoare, Mehedinți; Ilieș Elena, Școala generală nr. 1 Roman, Neamț; Pintilie Elena, Școala generală Vadul Moldoveo, Suceava; Toc Georgeta, Școala generală Sînmihaiul Român, Timiș.

16. SOLIȘTI INSTRUMENTIȘTI DE MUZICĂ POPULARĂ

Premiul I și «Laureat al festivalului»: Anghel Ion, Școala generală Clejani, Ilfov.

Premiul II: Belu Victor, Școala generală Rast, Dolj. **Premiul III:** Băluță Marian, Școala generală Curcani, Ilfov. Premiul special al juriului: Magdaș Victor, Școala generală Bezded, Sălaj. **Mențiuni:** Manda Mihai, Școala generală nr. 3 Bocșa, Caraș-Severin; Scurtu Ion, Școala generală Dîrvari, Mehedinți; Bulzan Carol, Liceul Făget, Timiș; Todeci Vartolomei, Școala generală Vaideeni, Vîlcea; Călin Gheorghe, Școala generală nr. 2 Sihlea, Vrancea; Vișan Iane, Școala generală nr. 83 București.

17. SOLIȘTI DANSURI POPULARE

Premiul I și titlul «Laureat al festivalului»: Croitoru Florin, Școala generală Contești, Teleorman.

Premiul II: Tomuț Dănuț, Școala generală Răpsig, Arad. **Premiul III:** Dobrițoiu Nicușor, Școala generală Nereju, Vrancea. **Premiul special al juriului:** Popescu Mihai, Școala generală Pucheni, Dîmbovița; Vintilă Anca, Liceul nr. 1 Cîmpina, Prahova. **Mențiuni:** Lazăr Elena, Școala generală Frunzeni, Mureș; Chirteș Corneluș, Școala generală Frunzeni, Mureș.

18. SOLIȘTI VOCALI DE MUZICĂ UȘOARĂ

Premiul I și titlul «Laureat al festivalului»: Pienaru Marius, Școala generală nr. 3 Lupeni, Hunedoara.

Premiul II: Racoveanu Suzana, Școala generală nr. 3 Drobeta-Turnu Severin, Mehedinți. **Premiul III:** Oprișan Mioara, Casa pionierilor Galați. **Premiul special al juriului:** Benyö Cristina, Liceul nr. 16 Cluj, Trif Liliaana, Școala generală nr. 2Carei, Satu Mare; Cristea Elena, Școala generală nr. 7, Mediaș, Sibiu; Cristea Sanda, Liceul «Ludwig Roth», Mediaș, Sibiu. **Mențiuni:** Petrescu Simona, Liceul Întorsura Buzăului, Covasna; Bojan Emilia, Casa pionierilor Galați; Munteanu Maria, Școala generală Săpunari, Ialomița; Trio vocal Casa pionierilor Cîmpina, Prahova; Trandafir Ion, Casa pionierilor Galați.

19. DANSATORI BALERINI

Premiul I și titlul «Laureată a festivalului»: Toma Roxana, Casa pionierilor Timișoara, Timiș.

ÎNTÎMPLARE CU UN POȘTAȘ

Mie poștașul mi-e drag. Pentru că mi-aduce vești de la sora mea care e plecată la oraș, la școală, dar mai ales pentru că mi-aduce revista «Cutezătorii». Mi-e și mai drag în vacanță cînd îmi aduce revista nu la școală, ci la domiciliu. Și strigă la poartă: «Au sosit Cutezătorii»! Dar să vedeți ce mi s-a întîmplat anul trecut, în vacanță. Poștașul nostru s-a îmbolnăvit și l-a înlocuit un altul. Eu nu am știut. Nu vedeam nici urmă de poștaș și, mai ales, nu-mi sosea revista.

Am scris o scrisoare la revista «Cutezătorii» și de acolo mi s-a răspuns că nu redacția se ocupă cu distribuirea revistei ci «Difuzarea presei». Respectiv să mă adresez poștașului sau la Oficiul P.T.T.R. Pe poștaș, ia-l de unde nu-i. În fine, am scris și la «Difuzarea presei» împreună cu mulți alți colegi care, tot așa, erau abonați și nu primeau revista.

Lucrurile s-au lămurit abia în toamnă, cînd a început noul an școlar. Ce credeți că se întîmplase? Noul poștaș, ca să nu mai meargă din casă în casă, aducea toate revistele la școală și le depozita acolo. Or, se știe că, în vacanță, poștașul trebuie să aducă abonamentele **la domiciliu.** Poți face abonament chiar dacă pleci în tabără sau în altă localitate. Revista ți se aduce acolo unde ceri.

Poștașul cel vechi s-a reîntors la muncă și i-am povestit ce mi s-a întîmplat, iar el ne-a făgăduit că n-o să se mai întîmple.

Așa că, dragi poștași, noi vă iubim dar voi să vă țineți de cuvînt și să ne aduceți revista la timp și unde trebuie.

IONICĂ

CUTEZĂTORI DE-A LUNGUL VEACURILOR
Dimitrie Cantemir
RĂSPUNSUL SE DĂ PE CUPON

TALON NR. 7

Cine a tipărit harta Moldovei, alcătuită de Dimitrie Cantemir, și în ce țară s-a tipărit?

FILATELIC CLUB

FILATELIA DE-A LUNGUL ANILOR

În Dacia, administraţia romană a început construirea de drumuri, şosele şi, paralel, organizarea serviciului regulat de poştă, atît în interiorul provinciei, cît şi legătura cu Roma prin«cursus publicus», care transportau rapid ştirile, banii statului şi chiar pe funcţionari.

Principala legătură între Roma — punctul principal din mijlocul oraşului fiind situat în faţa templului lui Saturn — şi Dacia se făcea pe două drumuri principale, unul trecînd prin Belgrad (Singidumum), Caransebeş (Tibiscum) şi altul prin Turnu Severin (Drobeta) şi Ratlaria.

La rîndul lor, aceste drumuri se ramificau pînă la Alba Iulia (Apulum), Orşova (Dierna) spre Moldova, malul Mureşului, Tîrnavei, Oltului, apoi spre Cluj (Napoca), Orheiul Bistriţei, prin pasul Oituz, apoi altele spre Piteşti, Cîmpulung, Giurgiu, Ploieşti, Buzău, Focşani, Adjud, Călăraşi, Filipeşti.

Staţiile de poştă se aflau la depărtare una de alta de o zi, numite «civilitates», «mutationes», «masiones» şi dispuneau de grajduri cu 40 de cai, furaje, căruţe. Acestea erau **conduse de «manceps», funcţionar numit pe o perioadă de cinci ani şi care avea în subordine personal numit «verendari»** (curieri), «muliones» şi «hippocomi» (îngrijitori de cai), «mulomedici» sau veterinari şi «carpetari» (reparatorii căruţelor de poştă).

Peste întreaga provincie, serviciul poştal era condus de «prefectus vehicularum», ajutat de «judices curios» (inspectori). Organizarea trimiterilor se făcea folosind poşta repede (cursus velox) şi poşta de transport (cursus clabuaris), cu trăsuri denumite «vereda» şi «birota», ultimele transportînd şi bagaje.

Organizarea era atît de perfectă încît Cicero relata că un curier a reuşit ca într-o singură noapte să parcurgă o sută de kilometri, trimiterile poştale fiind destul de numeroase, datorită şi faptului că, aşa cum scriau C. Minescu şi Val. Tebeica «scrierea şi citirea erau cunoscute în mare parte de locuitorii acestei provincii».

După destrămarea Imperiului roman, pînă în secolul al XIV-lea e.n. cînd începe formarea statelor feudale independente — Moldova şi Muntenia — datele despre organizarea poştală sînt prea puţin cunoscute şi de altfel neinteresante, întrucît micile cnezate şi voievodate nu simţeau nevoia unei organizări puternice poştale.

Odată cu constituirea ţărilor române, se stabilesc şi relaţii de schimb de corespondenţă între acestea pe de o parte şi reprezentaţii lor pe lîngă Poartă pe de altă parte. Schimbul se făcea cu ajutorul călăraşilor şi se ex**tindea pe timpul lui Ştefan cel Mare la relaţiile** cu Polonia, hanul Tătarilor, ţarul Moscovei, Ungaria, Papa de la Roma, ajungîndu-se ca ambasadorul Senatului Veneţian, Emanoil Gerardo, să-şi expedieze zilnic rapoartele sale.

După porunca domnitorului, curierii circulau în interiorul ţării cu «olace» şi cai româneşti, întreţinuţi de populaţie.

În epoca anilor 1504—1601, serviciul poştal este subordonat Marelui Postelnic, un fel de **ministru de externe şi foloseşte aceeaşi «olace» şi, paralel, «umblătorii».**

Încep să fie transportate şi persoane şi apar curieri interni, sau «lipcani» şi alţii externi numiţi «călăraşi».

În epoca fanarioţilor, în Muntenia, Alexandru Ipsilanti organizează în anul 1775 serviciul poştal, trecînd întreţinerea clădirilor şi releurilor de poştă asupra statului. În fruntea releelor poştale era un căpitan de poştă, avînd **în subordine păzitori, surugii, «bicigaşi». La «olace» se înhămau patru cai, fiind condus de un «surugiu călare», încasîndu-se cîte zece bani pe oră de un cal şi şaizeci bani pentru un «olac», între două releuri (adică o distanţă de douăzeci km.)**

Sub urmaşii lui Ipsilanti, între 1782—1785, poştele din Muntenia se dezorganizează, taxele pentru transport se dublează, pentru ca **în anul 1787 serviciul poştal să fie sub autoritatea trupelor de ocupaţie austriece sau ruseşti. După retragerea acestora, sub Alexandru Moruzi, în Moldova şi Mihail Şuţu în Muntenia, poştele trec sub autoritatea unui «hatman al poştelor», iar la 1 mai 1795 sînt date** în antrepriză.

LUCIAN PENESCU

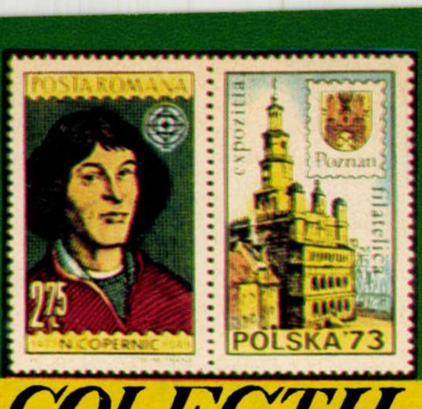

EMISIUNI '73

● ANIVERSĂRI CULTURALE — I «Emisiunea se compune dintr-o singură marcă, în valoare de 2,75 lei, înfăţişîndu-l pe marele astronom polonez N. Copernic, de la a cărui naştere se sărbătoresc 500 de ani.

Marca respectivă este cuplată cu o vignetă (fără valoare nominală) emisă în întîmpinarea importantei manifestări filatelice internaţionale, «Polska'73», care va avea loc la Poznan, în cadrul manifestărilor organizate pentru comemorarea savantului polonez. Tipar în policromie, pe hîrtie cromo. Macheta grafică a fost realizată de Ion Dumitrana.

Emisiunea respectivă şi plicul «prima zi» au apărut în magazinele filatelice.

COLECŢII TEMATICE AUTO

Desigur, există numeroase posibilităţi pentru gruparea mărcilor poştale în clasoare. De această dată, ne propunem să vă prezentăm una dintre cele mai îndrăgite şi mai atractive colecţii: cea de mărci înfăţişînd diferite feluri de autovehicule, de la elegantele limuzine de lux, pînă la uriaşele basculante destinate lucrărilor de transporturi de pe marile şantiere.

Aproape toate ţările şi teritoriile emiţătoare de mărci poştale, estimate la peste 200, au cuprins în planurile lor de emisiuni şi mărci care pot fi grupate în tematica «auto». Desigur, colecţionarul mai pretenţios, mai exigent, nu se va mulţumi să cuprindă în clasor mărci aşezate oricum. Se pot realiza subteme ca, de exemplu: autoturisme, autocamioane, autobuze, autoutilaje pentru lucrările de construcţii etc. Tot în cadrul tematicii respective pot fi adăugate şi numeroasele mărci care înfăţişează semne de circulaţie: semafoare, benzi de intersecţie etc.

Dar, pentru ca valoarea colecţiei să crească, est necesar să se adauge plicuri semiilustrate adecvate ş — neapărat — diferite ştampile ocazionale, speciale «prima zi», «de serviciu» etc.

Bineînţeles, alcătuirea, în acest fel, a unei colecţi oferă satisfacţii deosebite. Nu este oare interesan să aflaţi cum arăta un autoturism «Ford» în anul 190 şi cum se prezintă el azi? Dar să aveţi imaginea străvechiului «Cadillac», tip 1906? În plus, se pot face diferit comparaţii, aprecieri, se poate ajunge la recunoaşterea uşoară a oricărui tip de autovehicul pe care îl întîlnim pe şosele sau la locurile de parcare. Fără îndoială, studiu poate fi adîncit, autoturismele sau automecanica putînd deveni pasiunea voastră. Nu este tentant? Încercati

AUREL CRIŞAN

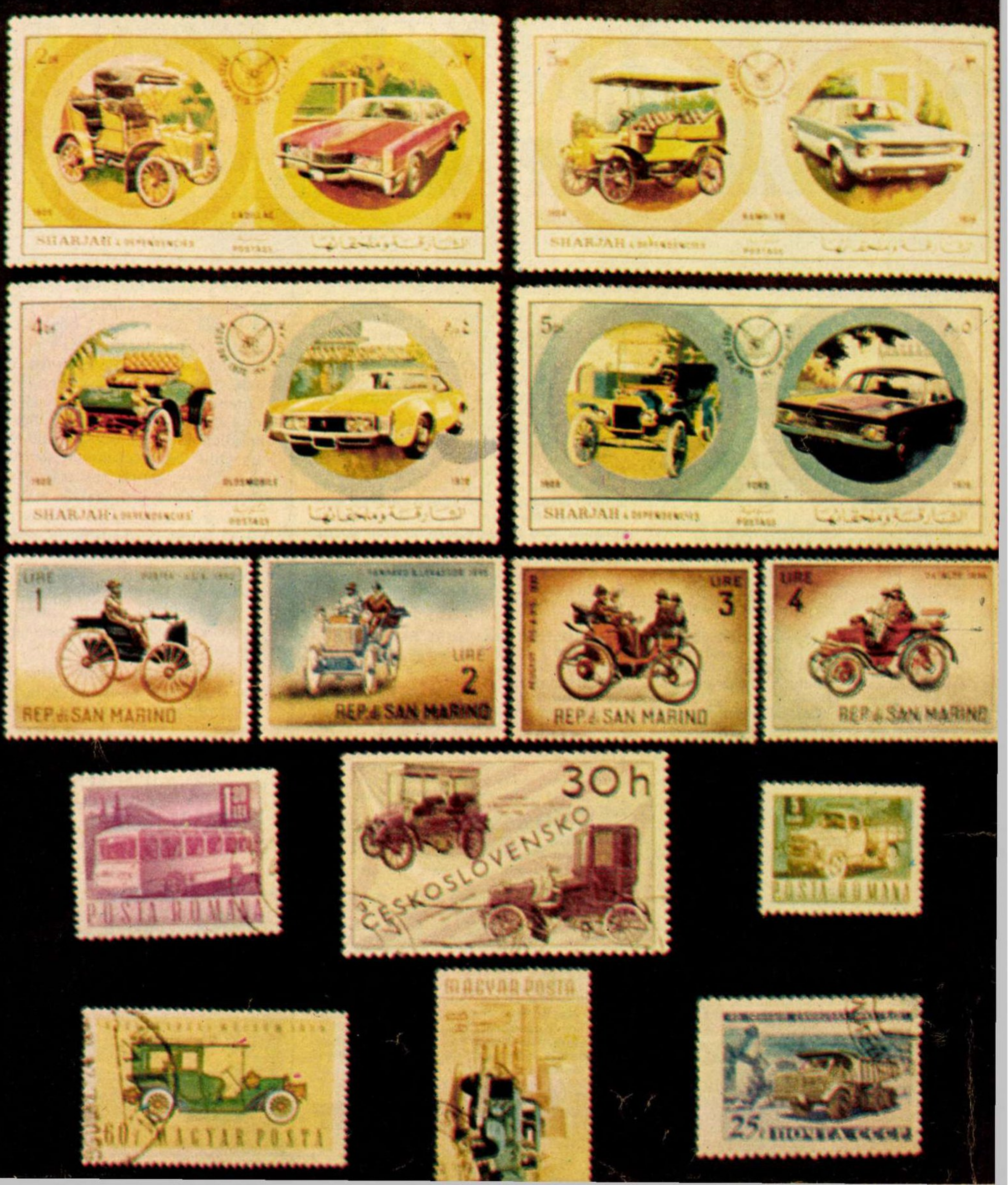

TRIBUNA SPORTULUI

NU TE LĂSA NICIODATĂ

Un grup de elevi de la Şcoala generală *din* comuna Movila Miresii, județul Brăila, *ne roagă să-i ajutăm să înțeleagă şi mai bine de ce competițiile sportive sînt urmărite de un număr imens de oameni de toate vîrstele şi profesiile. Pentru a răspunde pe-ndelete şi complet la această întrebare, ar fi nevoie de mult, foarte mult spațiu. Din acest motiv mă voi referi în rîndurile de mai jos numai la una dintre cauzele care determină uriaşul interes al publicului față de aceste competiții.*

Orice întrecere sportivă este, de fapt, o luptă. O luptă «curată», cu învingători şi învinşi, dar fără victime, o luptă în care adversarii își pun la bătaie, *în limitele unor reguli precise, toată energia fizică, toată îndemînarea şi priceperea, tot talentul şi toată inteligența. Dar mai ales o luptă spectaculoasă, cu neaşteptate, imprevizibile (de cele mai multe ori) răsturnări de situații, de rezultate, o luptă în care pe parcurs învingătorii se pot transforma în învinşi şi invers, rezultatul definitiv neputînd fi cunoscut decît odată cu consumarea ultimei secunde, ținîndu-i astfel pe spectatori tot timpul cu sufletul la gură cum se zice. Iată cîteva exemple de asemenea competiții spectaculoase, palpitante, de la început pînă la sfîrşit.*

Bucureşti, 1960. *Meciul de fotbal între echipele «Steaua» (pe atunci C.C.A.) şi «Dinamo-Braşov». Fotbaliştii militari sînt conduşi la pauză cu 3—0, dar în final, ca urmare a unei uriaşe concentrări şi a schimbării tacticii inițiale, înving cu 5—3.*

Tokyo, 1964. *Pe stadionul olimpic se dispută calificările în proba de sulița femei. Ultima care se califică în ordinea performanței este eleva Mihaela Peneş, cu o aruncare de 50 m. În finala de după-amiază, conform regulamentului, ultima clasată în calificări aruncă prima. Mihaela Peneş, necunoscută pînă atunci în lumea atletismului, îşi ia avînt şi trimite sulița la... 60,54 metri. Urmează celelalte concurente, toate cu ilustre cărți de vizită, campioane mondiale, olimpice, europene. Dar nici o suliță n-a reuşit s-o ajungă pe aceea a Mihaelei, care cîştigă astfel titlul olimpic.*

Havana, 1969. *Echipa de floretă femei a țării noastre dispută finala campionatului mondial cu reprezentativa Uniunii Sovietice, multiplă campioană a lumii. Spre sfîrşitul întrecerii, scorul era de 6—2 în favoarea sportivelor sovietice. Spectatorii, convinşi că acesta va fi rezultatul şi că nu mai pot vedea nimic în plus, încep să părăsească sala. Dar Olga Szabo şi colegele ei de echipă nu cedează. În acele ultime momente se lansează cu impetuozitate, cîştigă asalt după asalt, refac handicapul şi chiar îşi depăşesc partenerele, ridicînd sala în picioare şi cucerind astfel titlul mondial.*

München, 1972. *Favoritul probei de canoe simplu, românul Ioan Patzaichin, după doar 40 de metri parcurşi în calificări, se opreşte. Pagaia crăpase, devenind inutilizabilă. Normal, în asemenea cazuri se abandonează. El însă şi-a continuat drumul. Greu, cu multă risipă de energie, trece ultimul linia de sosire, ceea ce îi dă totuşi dreptul să participe la finala în care, după cum ştiți, şi-a întrecut toți adversarii şi a cucerit medalia de aur.*

V-am dat toate aceste exemple nu numai pentru a vă demonstra spectaculozitatea competițiilor sportive, ci şi pentru a vă arăta că oricum, fie că participăm la ele, fie că le privim numai, avem de învățat un lucru deosebit: să nu ne lăsăm, să nu ne dăm bătuți niciodată! Mai e, deci, de mirare, că oamenii de toate vîrstele le îndrăgesc atît de mult?

OCTAVIAN VINTILĂ,
maestru al sportului

UN AUTOGRAF PE ADRESA VOASTRĂ!

Campioana mondială de tenis de masă pe anul 1973, sportiva Hu Yu-lan din Republica Populară Chineză care a făcut recent un turneu demonstrativ în țara noastră.

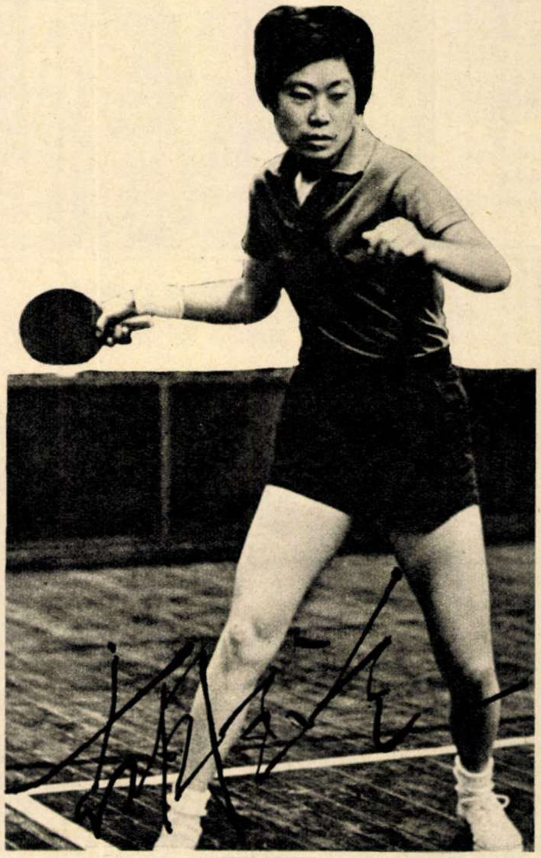

GHIDUL «EXPEDIȚIILOR CUTEZĂTORII»

Au mai rămas puține zile pînă cînd primele echipaje vor lua startul în noua ediție a «Expedițiilor Cutezătorii». Toți aceia care vor porni pe cărările patriei ca expediționari trebuie să fie bine pregătiți din toate punctele de vedere şi în aşa fel încît evoluția lor de-a lungul traseelor să se desfăşoare în deplină siguranță şi securitate şi să fie, totodată, nu numai instructivă, ci şi plăcută. Convinşi că unele sfaturi de ultimă oră *nu v-ar dăuna ci, dimpotrivă, v-ar ajuta în realizarea acestor obiective esențiale, ne-am adresat unui specialist în domeniul turismului, profesorul* Nicolae Bucur, *membru al comisiei sport-turism a C.N.O.P., care de-a lungul a cîtorva numere ale revistei vă va face unele recomandări în acest sens.*

Echipamentul individual

Nu insist asupra importanței deosebite pe care echipamentul individual o are într-o asemenea împrejurare. Nici nu-mi închipui că expediționarii se mai îndoiesc de faptul că cel puțin 50% din reuşita expediției depinde de aşa ceva. De aceea trec la subiect.

Convins fiind că v-ați făcut deja dacă nu chiar bagajele, cel puțin inventarele lor, vă invit să le confruntați cu lista de mai jos şi să faceți corecturile pe care le credeți de cuviință.

Fiecare expediționar va trebui să aibă asupra sa următoarele: două maiouri, două sau trei perechi de chiloți (dintre care una de baie), două cămăşi colorate (bluze), un pulovăr (gros), una pereche pantaloni scurți, patru perechi de ciorapi (dintre care două de lînă sau bumbac gros şi două subțiri), o căciuliță de lînă, o pălărioară (şapcă sau basc), patru batiste, două prosoape de format mic, o pereche de ghete de baschet (sau de pantofi de tenis), o pereche de bocanci (espandrile sau pantof de antrenament pentru atletism), un trening, o haină de vînt cu glugă (pelerină, hanorac), o pereche de mănuşi cu degete.

Ca accesorii absolut necesare vă recomand: ață albă, neagră, nasturi şi ace, cleşte de unghii, săpun, perie şi pastă de dinți, două tuburi mici — unul de alifie «Nivea», celălalt de alifie de struguri, o cutie de chibrituri, o lanternă cu baterie şi bec de rezervă, un sac de dormit, un castron de aluminiu, o lingură, o furculiță şi un briceag, un pahar de plastic sau de aluminiu, şervețele de hîrtie, un bidon de apă, un carnet, un creion cu gumă sau un pix, ochelari de soare, pieptăne, un furtun (de 5—10 mm grosime şi 1—1,5 m lungime) pentru băut apă din izvoare neamenajate şi, bineînțeles, indispensabilul rucsac.

Asupra echipamentului colectiv nu mai insist, deoarece odată definitivat cel individual, acesta e mult mai uşor de stabilit. Țin să vă atrag totuşi atenția asupra necesității deosebite a trusei sanitare, a cărei componență vă recomand s-o stabiliți cu sprijinul unui cadru medical. Cei care se vor deplasa în arealele viperelor, trebuie să aibă neapărat în această trusă cîteva fiole cu ser antiviperin şi o seringă corespunzător păstrată, iar conducătorul echipajului să ştie să facă injecții.

(va urma)

TABELA DE MARCAJ

SPORT ŞI TEHNICĂ

Satu Mare:

Se pare că pionierii din județul Satu Mare sînt pasionați în mod deosebit de acele discipline sportive care le permit să-şi etaleze şi aptitudinile lor pentru tehnică. Ne-o dovedeşte şi informarea pe care am primit-o, recent, din partea subredacției noastre din Satu Mare.

Astfel, aflăm că în ultimul timp s-au desfăşurat aici concursurile județene de navomodele (cîştigat de echipa pionierilor de la Şcoala generală din Borleşti), rachetomodele (cîştigat de membrii cercului de la Şcoala generală din Hrip) şi de vînătoare de vulpi (cîştigat la fete de echipa Casei pionierilor din Carei, iar la băieți de echipa Casei pionierilor din Negreşti-Oaş).

Dar cea mai mare şi mai importantă competiție de acest fel a fost cea de a IV-a ediție a raliului interjudețean de carturi, dotat cu Cupa «Someş». La bordul «operelor» lor, cei 92 de piloți, băieți şi fete din 8 județe, au evoluat spectaculos timp de cîteva ore pe asfaltul cîtorva străzi ale oraşului.

Şi aici, ca-n orice competiție de anvergură, au fost desemnați campionii (*Dumitru Onofrei* din Arad, *Sorin Moraru* din Zalău şi *Elisabeta Simion* din Cluj), dar aşa cum susțin corespondenții noştri, toți participanții merită felicitări pentru palpitanta demonstrație de îndemînare şi curaj pe care le-au oferit-o miilor de spectatori de toate vîrstele care i-au urmărit tot timpul, cu interes şi admirație, de pe margine.

Vîlcea:

De ce or fi afirmînd unii că rachetomodelismul nu-i numai o preocupare pur tehnică, ci şi sportivă? Îl vor fi asemănînd oare cu şahul, sport prin excelență al inteligenței? S-ar putea, deoarece pentru construirea unei minirachete, capabilă totuşi să se înalțe pînă-n zările albastre, trebuie să-ți meargă nu numai mîna, ci şi mintea. Sau s-or fi gîndind la sutele, chiar miile de metri pe care îi străbat în mare viteză, de colo-colo (mai ales cînd e vorba de recuperări) micii constructori în timpul lansărilor, ceea ce presupune un antrenament de veritabil alergător de cursă lungă? Posibil.

Nu, nu vom dezlega acum acest... mister. Ceea ce vream să vă spunem de data aceasta este faptul că şi marea întrecere a cîtorva sute de mici constructori de racheto-modele din 20 de județe ale țării, desfăşurată nu de mult pe «cosmodromul» de la Malul Alb (lîngă Rîmnicu Vîlcea) a fost considerată nu numai o competiție tehnică, ci şi sportivă în acelaşi timp. Prezent la fața locului, *Nicolae Preja*, activist al C.N.O.P., ne-a transmis numai cuvinte de laudă despre concurenți. Am aflat astfel, printre altele, că toți, fără excepție, au dat dovadă nu numai de multă pasiune, ci şi de măiestrie tehnică şi sportivă, unii dintre ei obținînd performanțe deosebit de valoroase. Mai ales *membrii echipajelor din județele Ialomița, Teleorman, Sibiu şi Botoşani, care s-au situat, în ordine, pe locurile 1—4.*

Încă o dată se confirmă faptul că rachetomodelismul a devenit deja o preocupare de masă a pionierilor şi şcolarilor noştri, care le oferă nu numai satisfacții tehnice, ci şi posibilitatea de aşi petrece, în aer liber şi în mişcare, o parte a timpului lor liber.

ÎN NUMĂRUL VIITOR AL REVISTEI NOASTRE

«PE CÎMPUL FILARETULUI»
POVESTIRE ÎN IMAGINI (PAG. 8—9)

Cutezătorii 21

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR. 1
BUCUREŞTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-şef: MIHAI NEGULESCU
Redactor şef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA
Administrația: Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S. ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ŞI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POŞTALI ŞI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESA BUCUREŞTI-CALEA GRIVIȚEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001

Redactor artistic: VINTILĂ MIHĂESCU
Secretar de redacție: EMIL PETROVICI

SPADĂ ȘI FLACĂRĂ

EPISODUL VII:

A BĂTUT CEASUL LUPTEI

Scenariu: VASILE MĂNUCEANU
Desene: TEODOR BOGOI

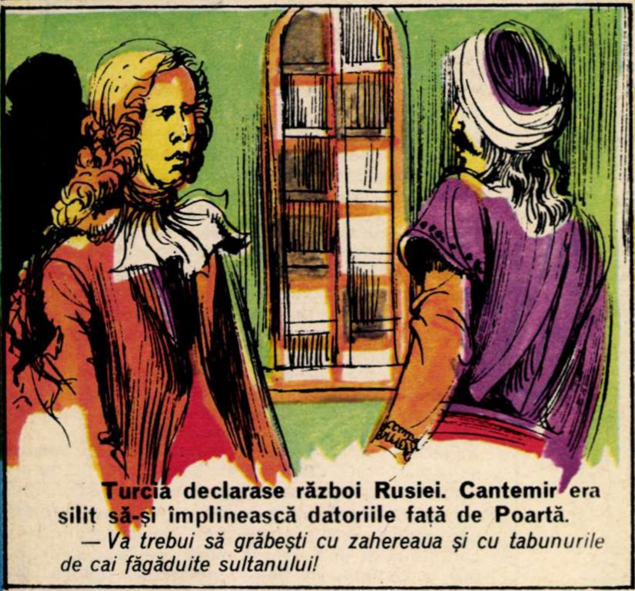

Turcia declarase război Rusiei. Cantemir era silit să-și împlinească datoriile față de Poartă.

— *Va trebui să grăbești cu zahereaua și cu tabunurile de cai făgăduite sultanului!*

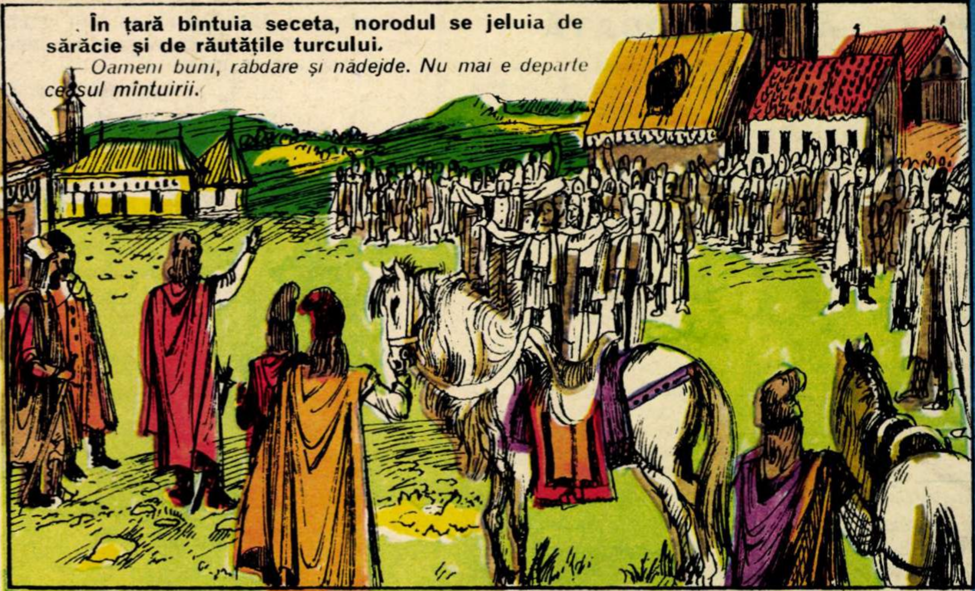

În țară bîntuia seceta, norodul se jeluia de sărăcie și de răutățile turcului.

— *Oameni buni, răbdare și nădejde. Nu mai e departe ceasul mîntuirii.*

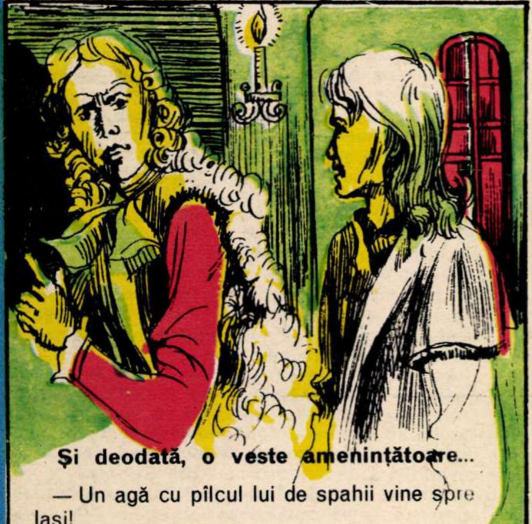

Și deodată, o veste amenințătoare...

— Un agă cu pîlcul lui de spahii vine spre Iași!

— Poate că-mi aduc mazilirea...

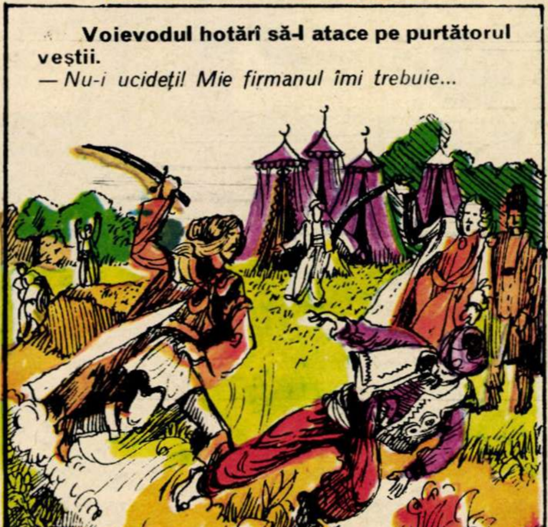

Voievodul hotărî să-l atace pe purtătorul veștii.

— *Nu-i ucideți! Mie firmanul îmi trebuie...*

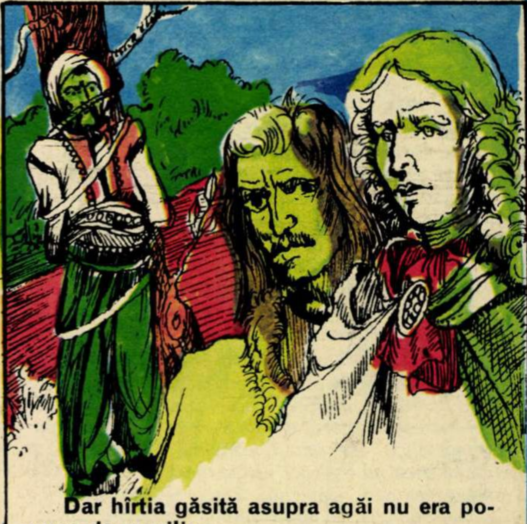

Dar hîrtia găsită asupra agăi nu era porunca de mazilire...

— *Ne-am pripit, prietene Neculce...*

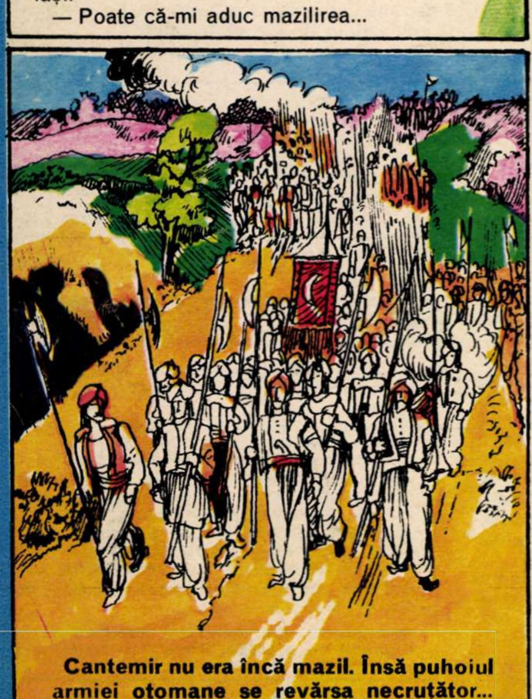

Cantemir nu era încă mazil. Însă puhoiul armiei otomane se revărsa necruțător...

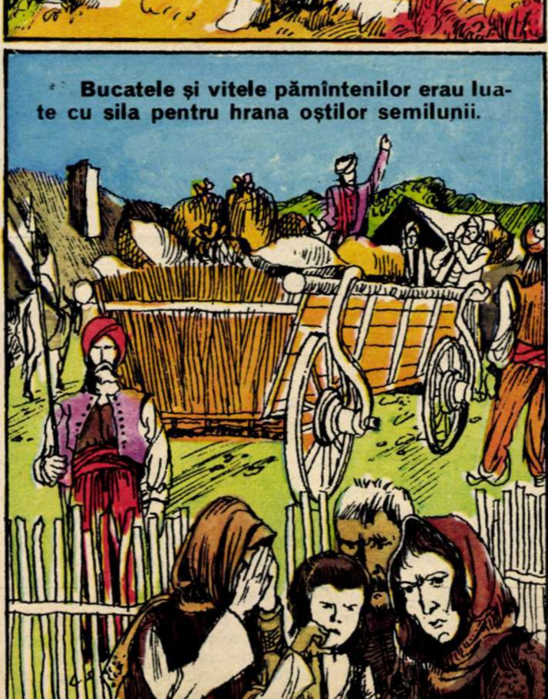

Bucatele și vitele pămîntenilor erau luate cu sila pentru hrana oștilor semilunii.

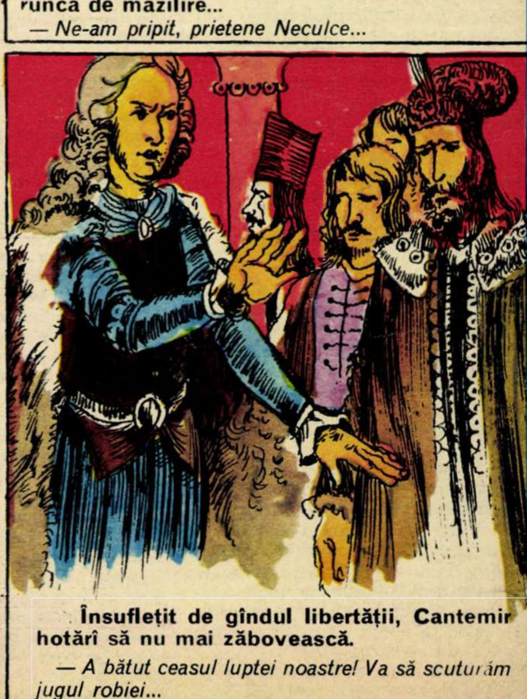

Însuflețit de gîndul libertății, Cantemir hotărî să nu mai zăbovească.

— *A bătut ceasul luptei noastre! Va să scuturăm jugul robiei...*

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

22

JOI, 31 MAI 1973,
ANUL VII (297)

1 leu

Cu aceleași calde sentimente de stimă și prețuire au fost întîmpinați înalții oaspeți români și pe meleagurile celei mai vechi republici din lume, fondată în anul 301 — Republica **SAN MARINO.**

ACTUALITĂȚI CUTEZĂTORII

Zilele trecute, tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu a făcut o vizită oficială în Italia la invitația președintelui Giovanni Leone.

Într-o ambianță de prietenească ospitalitate, de stimă reciprocă, de conlucrare fructuoasă au avut loc manifestări oficiale, convorbiri la nivel înalt, au fost semnate documente de excepțională însemnătate pentru evoluția viitoare a raporturilor de colaborare și prietenie româno-italiene, pe primul plan situîndu-se Declarația Solemnă Comună.

În cea de-a doua parte a vizitei oficiale, înalților oaspeți români li s-a oferit prilejul de a cunoaște nemijlocit munca și realizările harnicului și talentatului popor italian, de a lua contact cu cultura, gîndirea și arta țării gazdă.

În capitala Italiei, la Genova, Torino, Milano, pretutindeni oaspeții au regăsit o ambianță sărbătorească, populația, muncitorii din întreprinderile vizitate manifestîndu-și în mod deschis sentimente de prietenie și considerație față de poporul român prieten, față de conducătorul său

REUNIUNEA UNICEF

La Haga s-au încheiat, vineri, 25 mai, lucrările reuniunii europene a comitetelor naționale **UNICEF**. Timp de 5 zile, reuniunea a dezbătut problemele intensificării acțiunii de ocrotire a copilului și a educării tinerei generații.

În cadrul dezbaterilor, delegația română a subliniat sprijinul acordat de guvernul și opinia publică din țara noastră promovării în rîndurile tinerei generații a idealurilor de pace, prietenie, respect și ajutor reciproc.

Participanții la reuniune au primit cu deosebit interes propunerile delegației române privind intensificarea colaborării dintre **UNICEF** și celelalte organisme **ONU**, precum și o mai strînsă colaborare directă între comitetele naționale **UNICEF**. Delegația română a propus, de asemenea, începerea acțiunii de elaborare a programului de perspectivă al **UNICEF** pentru următorul deceniu.

Șeful delegației române, Virgiliu Radulian, a fost ales membru în Comitetul consultativ permanent și președinte a grupei G al Biroului European UNICEF.

O scrisoare pe adresa CUTEZĂTORILOR

Fiind plecat din scumpa și frumoasa noastră țară România, in frumoasa țară Iran, să acord asistență tehnică la punerea în funcțiune a Uzinei de sodă din Shiraz, uzină proiectată și construită de specialiști români, deci fiind departe de familia mea dragă, vă rog să publicați pentru fetița mea **EMILIANA MIHEȚ**, *de la Școala generală nr. 2 din comuna Unirea II, județul Alba, următoarele rînduri:*

«Tot ce am mai
scump pe lume
Ești tu, fetița mea
cea dragă;
Gîndul, dragostea
și munca mea
țara mea
se-ndreaptă»

Doresc, de asemenea, ca prin intermediul acestei frumoase reviste să transmit, de 1 Iunie, tuturor copiilor din România și in special copiilor de la Școala generală din Unirea II, județul Alba, mult succes la învățătură, iar cadrelor didactice, ce cu multă dragoste și răbdare lucrează acolo, le doresc mult succes in munca lor de zi cu zi!

Cu mult drag și respect,
GHEORGHE MIHEȚ

Shiraz, 14 mai 1973

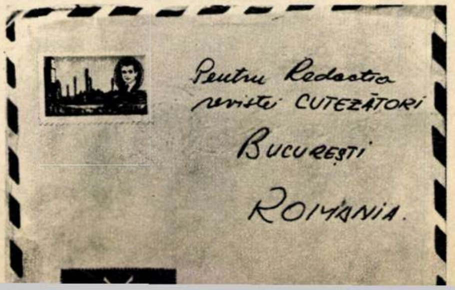

Pentru Redactia
revistei CUTEZĂTORI
BUCUREȘTI
ROMANIA.

Copii frum
copii de
pretutinden

Copii frumoși, copii de pretutir
veți recunoaște glasul unui
om .
ce-a părăsit de mult copilăria,
vorbind aici, în diminețile orașı

cu gîndurile voastre de copii?

Veți recunoaște dragostea de
a lumii dimineață însorită,
credința-n ziua care vine, a
credința înfrățitelor popoare
în demnitatea
muncii și a jertfe
în zestrea unică
din ochii fără lacrimi ai copiil

Alerg în calea voastră luminat
de zîmbetul ce vă însenină chip
mlădițe de nădejdi ale popoa
a voastră-i zarea,
e al vostru timpul;
a voastre-s dragostea, onoare

Privesc încrezător prin voi —
voi, meșteri ne-ntrecuți,
vo
mileniului care ne apropie
prin voi
fruntariile unei lumi de pace —
al prieteniei curcubeu, unind
un singur imn,
copii frumoși de
pretutindeni
cinstit trăind, neînvrăjbiți nicicînd,
soli mîndri
ai deplinei prietenii
prin care lumea viitorului ni se destăinuie
pe chipurile voastre de copii.

MIHAI NEGULESCU

BUCURII ALE COPILĂRIEI

Sărbătorim 1 Iunie în plină bătălie pentru încheierea cu succes a anului școlar. Apoi, pe cărările patriei se vor auzi glasurile zglobii ale pionierilor care, aflați în vacanță, vor porni în pasionante expediții și drumeții, vor petrece în taberele de pe malul însorit al mării sau din inima munților și în tabere internaționale. Cei care se vor afla la Werbelinsee (R.D. Germană), în timpul celui de-al X-lea Festival al tineretului și studenților, (Berlin, 1973,) vor avea prilejul să participe la frumoasele manifestări pe care pionierii, oaspeți și gazde, le vor dedica marii sărbători a tinerilor din toată lumea (foto 1).

Foto: ELENA FUNDULEA

1

De 1 iunie, ziua internațională a copilului, redacția revistei „Cutezătorii” transmite tuturor cititorilor săi felicitări și urări de sănătate și succes!

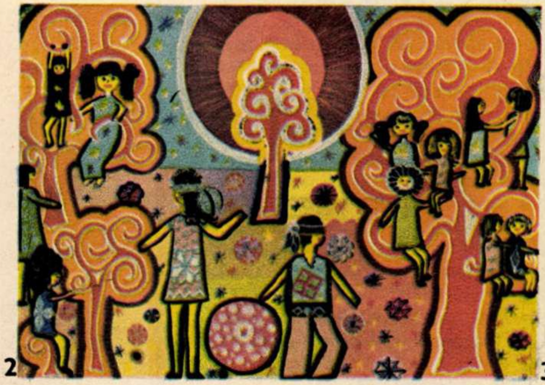
2

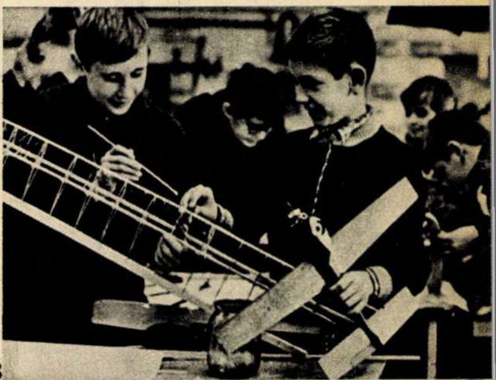
3

4

Pentru expoziția «Galeria prieteniei» ce se va organiza în acele zile în orașul gazdă al Festivalului, pioniera Bodor Edith din comuna Lunca de Sus, județul Harghita, a pregătit lucrarea «Jocuri de primăvară» (foto 2).

Pretutindeni aeromodelismul constituie o pasionantă preocupare, mai ales în vacanță. Iată un grup de pionieri din Uhta, U.R.S.S., pregătindu-și aparatele pentru o demonstrație palpitantă (foto 3).

Iată și o imagine de la dinamica «școală a ritmului». Ea ne-a fost trimisă de copiii din Camerun și este însoțită de un cald mesaj de prietenie adresat pionierilor din România (foto 4).

Gîndurile de prietenie și solidaritate față de toți copiii lumii au inspirat pe micii artiști ai Școlii generale nr. 197 din Capitală, care au realizat această «Pasăre a prieteniei» (foto 5).

5

Grație și poezie — iată ce ne sugerează acest original «dans al florilor» executat de copii din R.P. Chineză, în decorul sărbătoresc al unei frumoase zile de vară (foto 6).

COPERTA NOASTRĂ:
«Hora prieteniei», de Anefia Dobrescu, Școala generală nr. 188, București. (Lucrare sosită la Concursul de desene, pictură și lucrări artistice pe textile, organizat de Comitetul național român de pregătire a celui de-al X-lea Festival mondial al tineretului și studenților).

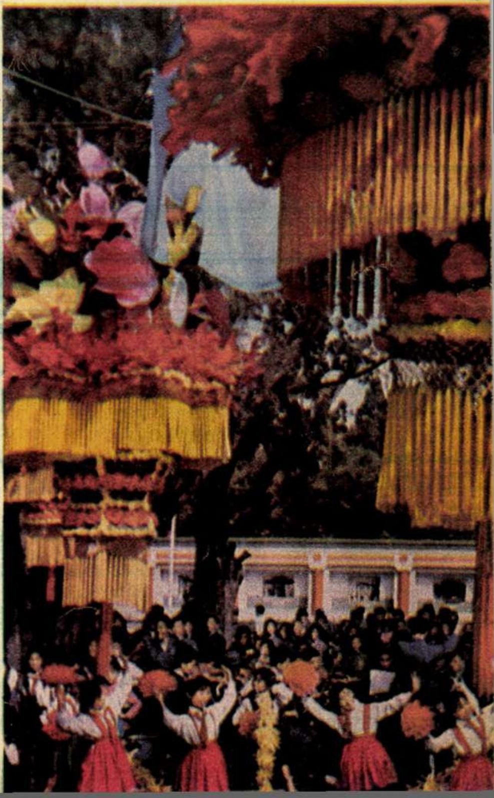
6

Zilele cărții pentru copii

În mirifica grădină a literaturii românești, cartea pentru copii este o floare albastră — albastră precum cerul sub care crește generația voastră de Feți-Frumoși. Sute de mii de cărți literare, de informare, de aventuri sau de călătorii pornesc din rafturile librăriilor ca să ia parte la marea aventură pe care o reprezintă întîlnirea cu voi, entuziaști cititori de 7 sau 14 ani, care știți să prețuiți, pînă la lacrimă, temerara luptă pentru adevăr și dreptate. Oricît de mică ar fi vîrsta eroilor din aceste cărți, ori a cititorilor înșiși, cartea relevă, adesea, conștiința în plină formare a unor pionieri pentru care cravata roșie cu tricolor este simbolul aspirației spre răspunderile maturității. Gravi, dar cu rîsul în ochi, serioși, dar gata oricînd de joacă, voi vreți să aflați din cărți ce înseamnă adevărata prietenie, cum trebuie să te porți cu colegii și în societate, de ce e necesar să înveți. Bogată în evenimente și neobișnuit, lumea copilăriei din cărți cunoaște nenumărate ipostaze, determinate de preocupările deosebit de variate și neașteptate ale eroilor acestora. Tinzînd spre sensurile majore ale vieții, literatura pentru copii — acest continent al purității și entuziasmului — a atras pe scriitorii tuturor timpurilor.

«Zilele cărții pentru copii» (1 – 20 iunie) se înscriu printre rodnicele manifestări culturale dedicate vouă. Inițiate de Centrala Cărții, Consiliul Național al Organizației Pionierilor, Uniunea scriitorilor, Editura «Ion Creangă», manifestările ce se vor organiza cu acest prilej sînt menite să stimuleze interesul tînărului cititor pentru literatură, pentru cartea de informare, să-i dezvolte gustul literar și discernămîntul critic, dorința de a-și forma o bibliotecă proprie, deprinderea de a frecventa bibliotecile publice ori școlare. Aceste «Zile ale cărții» vor ajuta totodată la promovarea unor tinere talente literare, vor antrena pionierii în acțiunile obștești de difuzare a cărții, la orase.

Leonida cel bun

Povestire de
MIHAELA MONORANU

Un băiat nemaipomenit de blond s-a așezat în banca întîi și primul lucru pe care l-am aflat despre el a fost numele lui ciudat: îl chema Leonida. Nimeni nu auzise vreodată de vreo fată pe care s-o cheme Leonida, dar dacă numele acesta totuși exista, pentru o fată ar fi fost el potrivit. Ceva și mai interesant: de vreme ce-l chema Leonida, te-ai fi așteptat ca și numele de familie să fie tot unul neobișnuit; cînd colo, dezamăgire mare: acela era Munteanu.

Pînă să ne împrietenim noi cu el și să știm mai mult decît cum îl cheamă, tot ce avea ori ce făcea băiatul blond era legat de numele lui, era adică **leonida.** *Cele 36 de creioane colorate ale lui erau* **leonida,** *orice lucru dădea la iveală din ghiozdan era* **leonida,** *un penar foarte* **leonida,** *iar cea mai* **leonida** *era gustarea pe care și-o aducea cu el. Nu mînca măr, biscuiți ori pîine cu unt. Dintre două felii subțiri de pîine năvălea afară în toate părțile o frunză de salată. El își pierdea toată recreația retezînd cu dinții de jur-împrejur frunza verde pînă cînd dintre felii nu mai apărea nici un colțișor. Era foarte plăcut să te uiți cu cîtă atenție întorcea felia pe toate părțile ca să vadă dacă pe undeva mai răsare vreun pic de salată. S-ar fi zis că pregătește o scamatorie: «Priviți, mai vede cineva vreo margine de frunză? V-ați convins că nu mai e nimic?». Scamatoria era că din două-trei mușcături încerca să scape cît mai repede de tartină ca să-i mai rămînă timp de alergat și, cu gura încă plină, o lua la goană printre copii. Toată treaba asta era foarte* **leonida.**

Dar prea multă vreme nu te poți mira de un nume, așa că, într-o zi, pe cînd Leonida trecea pe drum cu o sacoșă cu două sticle goale, Aurel ieși din ogradă și-i ațînu calea.

— Lasă-mă să trec! spuse băiatul. Părul blond îi venea mereu atît de mult peste ochi încît, atunci cînd erai în fața lui, îți venea mereu să-ți smucești capul într-o parte de parcă ție îți cădeau pletele pe frunte, nu lui.

— L-e-o-n-i-d-a! spuse Aurel. Cu vîrful sandalei pline de praf lovi în sacoșă.

— Ai să-mi spargi sticlele! se necăji Leonida, dar Aurel mai lovi o dată. Îl izbi și el, cu piciorul gol, în gleznă. Aurel nu știa de ce, dar se așteptase ca Leonida să-l amenințe că-l spune lui taică-său. Tatăl lui era agronom și umbla călare pe un cal numit Rozinanta. Calul ăsta trăise mult și bine fără nici un nume, iar acum, la bătrînețe, căpătase unul atît de fistichiu — ca să nu mai vorbim că era cal și nu iapă. Dar puteai să-ți dai seama că numele Rozinanta fusese ales de Leonida și de tatăl lui, cu mult înainte de a veni aici, ca și toate celelalte planuri, de altfel, pe care încercau să le îndeplinească cu strictețe — să meargă desculți prin iarbă, să nu piardă nici un răsărit de soare, iar duminica să pescuiască. Nu prinseseră încă nici măcar un solz. Dacă-l vedeai pe tatăl lui Leonida rămîneai foarte mirat de marea asemănare dintre ei, dar mai ales de următorul lucru: Leonida își ținea ochii mijiți într-un anume fel, care-i dădea un aer răsfățat, și aveai o surpriză grozavă să vezi că și taică-său are exact aceeași privire, ceea ce, nu știu de ce, îți sporea simpatia și încrederea față de Leonida. Cum s-ar zice, descopereai că expresia feței lui avea ceva mult mai temeinic decît o strîmbătură de moment.

— Măi! Leonida! strigă Aurel și băiatul se întoarse brusc, din drum, zdrăngănind sticlele. Tu de cîte ori ai văzut «Spartacus»?

Leonida lăsă sacoșa jos și se apropie, numărînd pe degete, cu tot părul căzut în ochi.

— De cinci ori, zise.

— Eu l-am văzut de două ori.

— În total — preciză cu sinceritate Leonida.

— Cum în total? se miră Aurel, scuturîndu-și capul fără să vrea.

— Adică de patru ori la cinema și o dată la televizor.

— Ți-ar fi plăcut să fii Spartacus?

Asemenea întrebări i se păreau lui Leonida crude, adică nemiloase. Cum să nu-i fi plăcut? Nici măcar nu răspunse, doar dădu din cap și se așeză pe iarbă. Aurel se așeză și el alături, și deodată sări în picioare și spuse încet, dar cu mare emoție:

— **Ai Spartacs!**

— **Ai Spartacs!** *țîșni în sus și Leonida.*

— **Ai Spartacs** — *spuse Aurel, ridicîndu-se din nou.*

— **Ai Spartacs!**

Ar fi fost frumos să fie mai mulți, dar fiindcă erau numai ei doi, se ridicară ei singuri de mai multe ori și rostiră, întocmai așa cum se pronunța în film, **ai Spartacs!**

— Mă duc să cumpăr untdelemn — spuse Leonida și o luă din loc cu multă părere de rău. Asta era doar o joacă de copii mici.

Pe urmă mai mulți copii se împrieteniră cu Leonida. Unul din lucrurile pe care îl găseau ei cel mai plăcut și pentru care băiatul le era drag, era că nu se lăuda, așa cum se așteptaseră, cu viața lui de la oraș. Intr-o zi, un băiat l-a întrebat de cîte ori a mers cu mașina și el spuse că doar o singură dată, cu taxiul, la gară.

— Dar cu autobuzul, de milioane de ori! De mii și milioane.

Asta era foarte drăguț din partea lui. Cu autobuzul cine nu mersese?

Mai multe zile la rînd Leonida pleca spre casă împreună cu Viorica. N-o lovea cu servieta, n-o trăgea de cozi, ci mergea foarte liniștit alături de ea și tot vorbea. Se opreau și la răspîntie si mai vorbeau o vreme, apoi se despărțeau și Leonida îsi punea ghiozdanul pe cap, așa îi plăcea lui, și pleca acasă. Mare mirare, ce vorbea el cu Viorica! Oricărui băiat i-ar fi plăcut să meargă așa pe drum, vorbind cu o colegă, dar pentru că nu știa ce să-i spună, o trăgea de mîneca jachetei ori îi dădea un ghiont și pleca mai departe nemulțumit. Tare curioși să știe ce poate să-i spună el unei fete, și așteptîndu-se să audă cine știe ce minunăție, cîțiva băieți încetiniseră într-o zi jocul și ascultaseră. Ce-i spunea? Se simțiră, nu știam de ce, foarte liniștiți și bucuroși, pentru că îi povestea nimicuri, fleacuri: despre astronauții poposiți pe Lună, oxigen, roci, chestii. Cine n-ar fi putut să vorbească despre așa ceva? Doar că nu le trecuse prin cap. «Ia te uita ce lucruri obișnuite poți să vorbești cu o fată mergînd pe drum!» răsuflară ei ușurați.

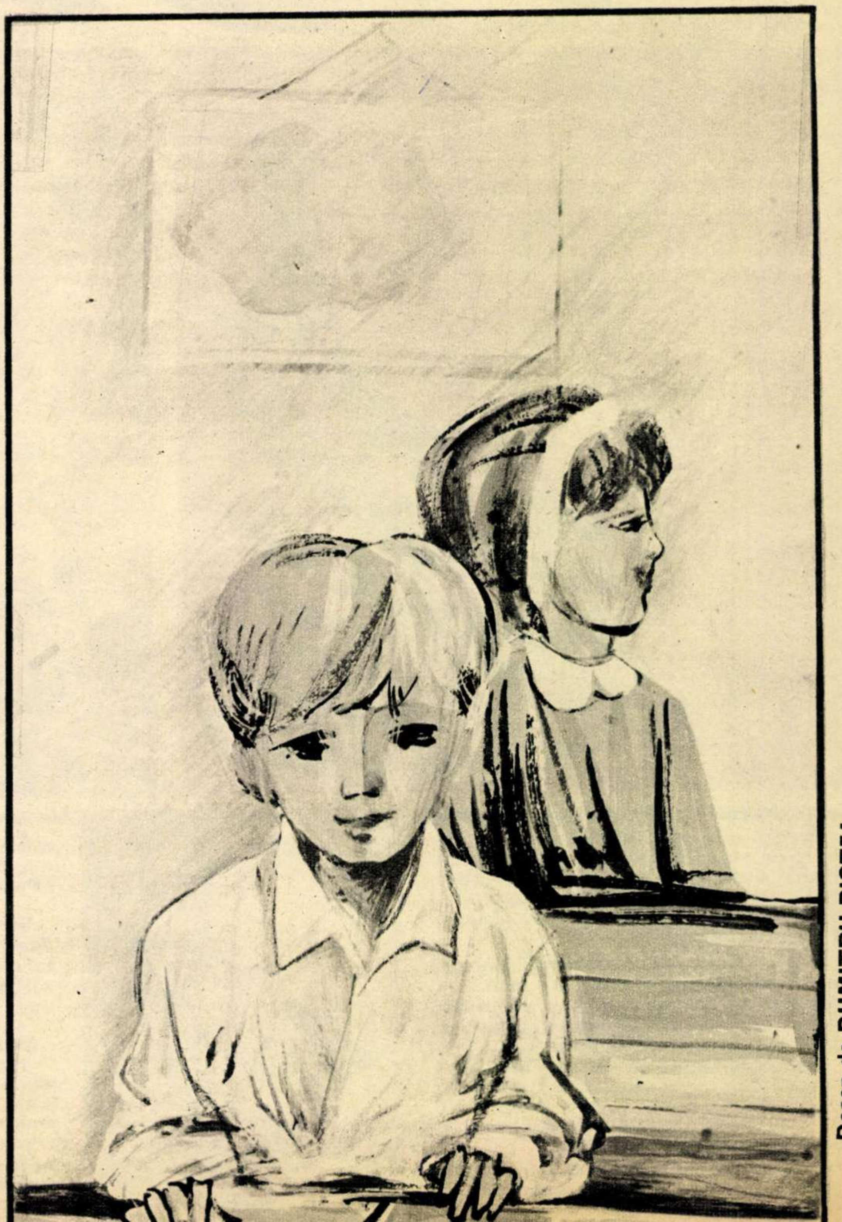

Desen de **DUMITRU RISTEA**

și sate. Prin grija comitetelor județene de cultură și educație socialistă și a consiliilor județene ale Organizației pionierilor, se vor organiza expoziții de cărți pentru copii, întîlniri cu scriitori, expoziții de desene ale copiilor, inspirate din conținutul cărților etc.

«Zilele cărții pentru copii», manifestare de prestigiu a culturii românești, reprezintă o adevărată sărbătoare a copiilor patriei noastre, a admirației pe care scriitorii, editorii, tipografii și librarii o au pentru faptele și aspirațiile voastre cutezătoare.

IULIU RAȚIU

Seara, cînd se făcea întuneric și joaca se termina, copiii mai stăteau o vreme pe iarbă, în părculeț, și vorbeau de una, de alta. Erau clipele cele mai frumoase ale unei zile. Cu Leonida ori fără el, așa se încheia orice zi, dar fără să poată înțelege de ce, oricare din ei simțea o bucurie mai mare cînd era și Leonida.

— Ce mai nume ai și tu! zise într-o seară Aurel. Cum o să-ți zică cînd o să fii bătrîn?

— Moș Leonida — spuse un băiat și toți se prăpădiră de rîs. Leonida se sculă, se aplecă tare de șale și se prefăcu a merge în toiag, mormăind. Rîseră toți bucuroși.

— Mătușa Camelia! — strigă alt băiat, și Camelia se ridică și ea și merse aplecată de șale. Asta era o mare distracție. Se minunau cum o să-i cheme la bătrînețe pe cei cu nume atît de copilărești. Nici un om în vîrstă din sat nu avea vreun astfel de nume. Se chemau moș Ion, moș Toader, mătușa Maria, mătușa Catinca.

— Dar tu? Moș Rică! — țipă Camelia la un băiat. Ce zici?

— Da, dar mă cheamă Toader. Rică o să-mi spună numai cît sînt mic, vezi? Dar Camelia cum o să se schimbe?

O lanternă mătură iarba și se auzi un glas:

— Dănuuț!

— Au! Mama! sări în picioare Leonida.

— Pe tine te strigă?!

— Mă cheamă la masă. Acum, mămico!

Copiii se ridicară toți din iarbă, mergînd nehotărîți după Leonida. Pe ei nu-i strigase încă nimeni.

— De ce te-a strigat «Dănuț!!?» — se miră Camelia.

— Daca așa mă cheamă!

Iată că surprizele nu se terminaseră.

— Păi... pe tine te cheamă Leonida!

Era întuneric și copiii nu puteau să vadă fața băiatului. Doar cămașa albă se zărea și părul foarte blond.

— Mă cheamă Munteanu Dan Leonida. Dar Leonida nu mi s-a zis niciodată acasă. Doar aici, la catalog, m-au trecut așa. M-am mirat și eu.

— Ai două nume?

— Sigur, zise Leonida, două.

Ieșiră cu toții de pe iarbă și Leonida o luă la fugă s-o ajungă din urmă pe mama lui. Era ceva tare curios să-l cheme acum Dan! Doar că numele nu mai avea chiar atîta însemnătate ca la început. Oricum l-ar fi chemat, era el, băiatul acela, așa cum orice om de pe lume, mai mult decît numele lui, este «eu». Cea mai bună dovadă este că uneori te gîndești la cineva, știi bine despre cine e vorba, dar nu-ți aduci aminte cum îl cheamă. Pe cînd viceversa nu se întîmplă niciodată. Nimeni nu se gîndește la un nume bătîndu-și capul să-și aducă aminte cui aparține. Asta — niciodată.

Jurnal de lectură

de SORIN MOVILEANU

ION PAS: „Evocări“

Învestită cu acea notă specifică de autenticitate și emoție ce-și are sursa în trăirea directă, nemijlocită a evenimentelor narate, cartea de memorialistică suscită interesul celor mai diverse categorii de cititori, oferindu-le — atunci cînd este scrisă de un observator atent al realității, capabil să detecteze esențialul în împrejurările existenței cotidiene — o imagine expresivă a momentului istoric pe care îl evocă. Dintre aparițiile editoriale ale ultimilor ani am putea cita în acest sens titlurile unor lucrări remarcabile prin contribuția adusă la mai buna cunoaștere a peisajului social, politic și cultural al societății românești în prima jumătate a acestui veac, la descifrarea principalelor direcții și tendințe ale evoluției sale pe multiplele planuri ale vieții materiale și spirituale. Să ne gîndim, bunăoară, la noile ediții ale cărților de memorii scrise în anii interbelici de Nicolae Iorga sau Eugen Lovinescu, la volumele inedite tipărite de Editura Minerva, în colecția «Memorialistică», sub semnătura unor scriitori contemporani, cum sînt Demostene Botez sau Sașa Pană.

Volumul de «*Evocări*», pe care Ion Pas l-a publicat recent la Editura «Eminescu», se alătură în mod firesc unor asemenea cărți-document, înscriindu-se, totodată în continuitatea unor constante preocupari ale autorului. De-a lungul întregii sale activități literare și publicistice — activitate ce se întinde pe mai bine de șase decenii, însumînd numeroase volume, de proză, de publicistică sau cărți pentru copii — Ion Pas s-a străduit, așa cum el însuși mărturisește, să valorifice în plan artistic bogatul material de viață acumulat de-a lungul propriei sale existențe, să ofere cititorilor pagini dense, cît se poate de adevărate în substanța lor umană. În noua sa carte, scriitorul ne povestește despre «Zilele de demult» în care și-a început activitatea, despre atmosfera specifică acelor vremi, despre oamenii pe care i-a cunoscut îndeaproape, creionînd doar prin cîteva linii de contur profilul unor personalități ale vieții noastre culturale și artistice — precum George Enescu, Mihail Sadoveanu, Victor Eftimiu, sculptorul Cornel Medrea și mulți alții — sau al unor reprezentanți de seamă ai literaturii universale — Ilya Ehrenburg, Andrè Maurois sau Andrè Gidè.

Ion Pas
EVOCĂRI

Evocarea trecutului nu constituie însă un scop în sine, ci un binevenit prilej de a confrunta imaginile de ieri cu cele pe care le percepem astăzi, pentru a avea astfel «măsura transformărilor petrecute în societatea noastră». De aceea, în multe pagini, dar mai ales în ultimul capitol — sugestiv intitulat «Drum spre zilele pe care le trăim» — autorul își rememorează fapte și întîmplări legate de începuturile mișcării socialiste și muncitorești din România, reînvie chipul luminos al unor cunoscuți luptători pentru împlinirea idealurilor de dreptate ale poporului. Sînt pagini care ne întăresc sentimentul de mîndrie de a le fi urmași, dar și pe acela al datoriei de a le continua strădaniile, apărînd și întărind cuceririle revoluționare ale prezentului socialist al țării.

ELENA GHIRVU-CĂLIN: „Alte culori, alte anotimpuri“

În mod obișnuit, eroii neastîmpărați ai cărților dedicate anilor atît de frumoși ai copilăriei sînt băieții. De această dată, Elena Ghirvu-Călin își propune să inverseze rolurile, Lucia — fetița care își povestește peripețiile în «*Alte culori, alte anotimpuri*» — făcînd tot felul de pozne, în timp ce fratele ei mai mare, Eduard, se dovedește în toate împrejurările un model de ordine, de hărnicie. De fapt, Lucia trăiește cu sentimentul că este ignorată și încearcă să atragă și asupra ei atenția părinților. Dar, de fiecare dată, bunele ei intenții se convertesc în fapte pentru care nu merită laude, ci, dimpotrivă, reproșuri. Auzind povestea fetei de împărat care a călătorit peste nouă mări și țări ca să ajungă la izvorul fermecat, din care dacă bei te transformi în «cel mai puternic băiat, cel mai frumos și înzestrat, pe deasupra, cu viață fără de moarte și tinerețe fără bătrînețe», ea pleacă în pădurea din apropiere sperînd că va găsi și aici un izvor cu apă fermecată, dar nu se alege decît cu o răceală bună care o va tine cîteva zile la pat. Altădată, dorind să ajungă artistă, își va petrece tot timpul pe o scenă improvizată în curte si-și va neglija lecțiile, fiind amenințată să rămînă corigentă la cîteva materii. Fără îndoială, Lucia va înțelege în cele din urmă adevărul, își va da seama unde a greșit în fiecare dintre aceste întîmplări și se va hotărî să nu-și mai dezamăgească părinții, profesorii sau prietenii.

ELENA GHIRVU-CĂLIN
ALTE CULORI
ALTE ANOTIMPURI

Bună cunoscătoare a psihologiei vîrstei la care se află eroina sa, Elena Ghirvu-Călin reușește să contureze procesul treptat de formare a personalității acesteia, surprinzînd mutațiile produse în înțelegerea universului ce o înconjoară, a relațiilor dintre oameni. «*Alte culori, alte anotimpuri*» se impune astfel ca o frumoasă carte a trecerii spre adolescență, a deschiderii unor priviri întrebătoare către orizonturile largi ale vieții.

DUMITRU M. ION: „Povestea minunatelor călătorii“

Pe Sir și Mariove, eroii minunatelor călătorii povestite de Dumitru M. Ion în cartea recent tipărită de Editura Ion Creangă, i-ați cunoscut, cu cîțiva ani în urmă, din volumul intitulat «*Farfurii zburătoare*». De această dată, autorul reia firul mai vechilor întîmplări, dar le adaugă o serie de noi episoade, realizînd în cele din urmă un «roman» de sine stătător, unitar și echilibrat în ansamblul său. Originalitatea cărții nu constă, însă, doar în modul în care a fost construită — prin înlănțuirea mai multor povestiri cu acțiuni de sine stătătoare — ci, în egală măsură, se cuvine să remarcăm priceperea cu care autorul a reușit să îmbine modalități și motive epice distincte, începînd cu cele ale basmului folcloric și ajungînd la cele ale literaturii științifico-fantastice și de aventuri, sau să surprindă pendularea specifică vîrstei eroilor săi între real si imaginar, între faptul petrecut aievea și cel ce s-ar fi putut întîmpla.

Dumitru M. Ion nu se limitează la un joc gratuit al fanteziei, ci conferă «minunatelor călătorii» — încă din primele pagini — o anumită semnificație. În simbolica Pădure Adormită «încărcată de miresme și de întîmplări», cei doi copii descoperă nu numai frumusețile naturii, ci și o serie de tipuri umane și de mentalități asupra vieții. Se configurează, astfel, sensul etic al povestirii, reliefîndu-se valoarea unor calități definitorii, cum sînt hărnicia, cinstea, curajul, prietenia, zborul înaripat al imaginației. Sînt tocmai acele calități pe care — din unghiuri diferite — ni le relevă și celelalte episoade, fie că ni se relatează întîmplările petrecute în timpul călătoriilor lui Sir și Mariove la bordul farfuriilor zburătoare venite din îndepărtata planetă a farfurideilor, fie că ne istorisesc peripețiile prin care trec bătrîna broască țestoasă, maimuța, leul și celelalte animale care au pornit la drum să afle locul de unde răsare Soarele.

DUMITRU M. ION
Povestea minunatelor călătorii

Străbătută de o undă proaspătă de poezie, de naturalețe și de spontaneitate, «*Povestea minunatelor călătorii*» ne invită să descoperim imaginea inedită a unei copilării pline de lumină și de bucurii, prin care — așa cum ne mărturisește autorul — el însuși a trecut «în parte și-n parte a visat-o puternic și egal, numind-o adevăr și fantezie.»

> **«Pionieri din clasele a VIII-a, duceţi mai departe frumoasele tradiţii ale Organizaţiei pionierilor, pregătindu-vă pentru a deveni membri activi ai Uniunii Tineretului Comunist, cinstind astfel şi sporind onoarea organizaţiei care v-a pregătit şi educat pentru a deveni tineri comunişti».**
>
> *(Din Chemarea Forumului Naţional al Pionierilor)*

PIONIERI ÎN PRAGUL TINEREŢII COMUNISTE

Pregătirea pionierilor pentru intrarea în Uniunea Tineretului Comunist este una dintre cele mai însemnate preocupări ale comandamentelor pionierilor şi ale activelor pionereşti din şcoli. Ne aflăm în sectorul 1 al Capitalei. Înscrisă în programul de lucru al comandamentului, la propunerea pionierei Mihaela David, locţiitor al preşedintelui Consiliului Organizaţiei pionierilor din sector, această activitate a îmbogăţit şi înfrumuseţat viaţa multor detaşamente şi unităţi de pionieri. Astfel, dialogul «Pionierii întreabă, uteciştii răspund», desfăşurat la Şcoala generală nr. 5, simpozionul «Momente din trecutul glorios de luptă al U.T.C.» de la Şcoala generală nr. 11, ori discuţia despre drepturile şi îndatoririle utecistului, despre statutul U.T.C., de la Liceul nr. 24, sînt doar cîteva dintre acele acţiuni care au contribuit la educarea şcolarilor în spirit revoluţionar, la cultivarea sentimentelor demnităţii patriotice, pentru a deveni luptători devotaţi cauzei Partidului Comunist Român.

Căutînd în continuare răspunsuri numeroaselor întrebări şi frămîntări fireşti, înaintea acestui eveniment deosebit — intrarea în U.T.C. — pionieri şi utecişti, recent primiţi în cadrul organizaţiei de tineret, de la Şcolile generale nr. 5, 19 şi 186, l-au invitat în mijlocul lor pe tovarăşul Dumitru Gheorghişan, prim-secretar al Comitetului de partid al sectorului 1, Bucureşti. Experienţa, anii de activitate desfăşuraţi de oaspete în rîndul tineretului, au făcut ca, din primele clipe, discuţia să se desfăşoare pe un ton cald, apropiat, gîndurile, preocupările şi întrebările lor găsindu-şi astfel ecoul, înţelegerea şi sensul dorit.

Cornelia Marcu

Prima se adresează oaspetelui pioniera **Cornelia Marcu:** *Noi, pionierii unui detaşament; ne desfăşurăm activitatea conform dorinţelor noastre, pe care le înscriem în programul de activităţi. Uteciştii îşi desfăşoară şedinţele şi celelalte acţiuni tot pe baza unui plan. Aş vrea să ştiu, în acel plan vom putea înscrie toate dorinţele noastre?*

— Desigur, planul de muncă al organizaţiei U.T.C. va oglindi preocupările şi preferinţele membrilor săi, potrivit vîrstei acestora. Este normal ca activitatea unei organizaţii din clasa a VIII-a, de exemplu, să difere de activitatea unei organizaţii dintr-o uzină, preocupările, sarcinile de muncă ale membrilor lor fiind deosebite. Dar ambele planuri vor fi expresia iniţiativelor uteciştilor, a propunerilor lor. Şi pentru că am ajuns la propuneri, aş vrea să vă atrag atenţia asupra unor situaţii care mai apar atunci cînd se întocmesc planurile de muncă. Sînt unii care propun o acţiune, două, ba chiar mai multe, însă o fac pentru ca să le realizeze alţii. Aşa nu este bine. În viaţa de organizaţie, cîmpul iniţiativelor nu are margini. Faceţi în aşa fel ca propunerile voastre să devină realităţi, să le îndepliniţi voi înşivă, sau să contribuiţi la realizarea lor pentru a avea bucurii şi satisfacţii deosebite alături de ceilalţi tineri din organizaţie.

Ana Bitiri

Ileana Giurchescu

Pioniera **Ana Bitiri:** *Ce calităţi trebuie să aibă fostul pionier pentru a deveni secretar al organizaţiei U.T.C.?*

Pioniera **Ileana Giurchescu**: *Primează notele, situaţia la învăţătură?*

În rîndul uteciştilor prezenţi în sală se remarcă un oarecare neastîmpăr. Se pare că Liliana Vişan, Corin Dănescu şi alţi tineri vor să împărtăşească pionierilor din experienţa lor.

Se ridică utecistul **Ştefăniţă Ciurel:** Noi, cînd am ales secretarul organizaţiei U.T.C. din clasa a VIII-a B, ne-am gîndit, ca şi în urmă cu un an, la alegerile pionereşti, ca acesta să aibă anumite calităţi: să fie un coleg fruntaş la învăţătură, bun prieten, apropiat de noi, toţi.

— Într-adevăr, pentru a fi secretar U.T.C. ca, de altfel, membru al comitetului sau al biroului U.T.C., trebuie să ai calităţi deosebite. Trebuie să fii fruntaş în muncă şi, în cazul vostru, munca este învăţătura. Dar numai atît nu este suficient. Trebuie să te caracterizeze modestia, înţelegerea faţă de colegi. În acelaşi timp însă, trebuie să ai prestigiu în rîndul lor, să fii intransigent faţă de abateri, de greşeli. Cred că un bun pionier va fi cu siguranţă şi un bun utecist. Şi cînd spun aceasta mă gîndesc la faptul că pregătirea şcolarilor pentru primirea în U.T.C. începe odată cu intrarea în Organizaţia pionierilor. În anii pionieriei sînteţi educaţi în spiritul dragostei faţă de patrie şi partid, ca apărători de nădejde ai cuceririlor revoluţionare ale poporului nostru.

Ştefăniţă Ciurel

Sînteți educați în spiritul dragostei față de muncă, al respectului față de oamenii muncii. Voi, acești copii harnici, cinstiți, modești și curajoși, sinceri și deschiși, vă conturați calitățí de bază în anii cravatelor roșii cu tricolor. Odată intrați în U.T.C., toate aceste calități se vor amplifica pe măsura anilor voștri mai mari, pe măsura maturității voastre, a sarcinilor majore pe care organizația revoluționară de tineret le are în viața țării.

Cristian Peștișanu

Pionierul **Cristian Peștișanu:** *În statutul organizației se arată că «...trei uteciști pot forma o organizație». Mă gîndesc: la noi, în clasa a VII-a, doar trei, ce pot face?*

— De ce... doar trei? În asemenea cazuri uteciștii din clasele mai mari le sînt alături. Ei sînt aceia care îi sprijină în organizarea activității lor. Îi invită să participe la diferite simpozioane și evocări din istoria partidului, a Organizației U.T.C., ajutîndu-i să se pregătească mai bine politic și ideologic, ajutîndu-i să se încadreze în activitățile culturale și sportive ale organizației din școală.

Răzvan Mosor

Apoi, nu uitați că numărul de trei membri în organizație este doar temporar. La scurt timp, după constituire, organizația crește numeric, se consolidează.

Liliana Vișan

Corin Dănescu

Pionierul **Răzvan Mosor:** *La noi, în școală, eu și mulți alți pionieri am studiat statutul organizației, cunoaștem drepturile, îndatoririle, scopul organizației și multe momente din istoria ei, într-un cuvînt sîntem gata pentru a intra în U.T.C. Vreți să ne spuneți cum va fi primirea, acel moment atît de așteptat?*

— Voi vă veți bucura de o primire mai frumoasă, mai deosebită decît aceea care se făcea în urmă cu un an, un an și ceva Nu de mult, s-a stabilit un ceremonial anume, în cadrul căruia primirea în U.T.C. se desfășoară în prezența drapelelor patriei, partidului și al U.T.C. În sală, la aceste adunări festive, sînt invitați pionieri, uteciști, profesori, părinți, activiști și tineri din unitățile economice care patronează școala. În acest cadru sărbătoresc, viitorul utecist rostește, cu emoție, angajamentul: «Intrînd în rîndurile Uniunii Tineretului Comunist, mă angajez solemn în fața organizației și a tovarășilor mei, să slujesc cu cinste și devotament patria noastră socialistă și Partidul Comunist Român, să fiu un utecist activ, să muncesc și să mă comport în așa fel încît să fiu demn de titlul de tînăr comunist.» Cuvintele acestea au adîncă rezonanță în inimile tinerilor. Momentul se transformă în legămîntul și hotărîrea de a deveni buni fii ai poporului, drepți și cinstiți, hotărîți să învețe, să muncească cu dîrzenie, ca adevărați fii ai marelui nostru partid, dăruindu-și toate forțele patriei noastre socialiste, îndeplinindu-și sarcinile așa cum de atîtea ori i-a îndemnat secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Monica Fulga

Gabriela Ciocan

Întrebările și răspunsurile au continuat apoi pe marginea unor interesante planuri de activități comune ale pionierilor și uteciștilor. Pentru un moment însă, atenția tuturor a fost îndreptată asupra învățăturii.

Ioana Ene

Aceste zile, arăta în cuvîntul său tovarășa **Ana Cazacu**, președinta Consiliului Organizației pionierilor din sectorul 1, îi găsesc alături pe pionieri și uteciști, unindu-și eforturile pentru încheierea cu succes a anului școlar. Odată cu prima zi a vacanței însă, vor porni împreună spre baza nautică Herăstrău. Mai au cîteva alei de înfrumusețat, apoi vor începe întrecerile sportive. Multe grupuri de copii vor merge în drumeții, în pădurile din jurul Capitalei, alții vor pregăti programe pentru frumoasele după-amiezi cultural-educative, care se vor desfășura la Ateneul tineretului.

Dana Soghin

Chiar dacă membrii activelor pionierești, toți pionierii vor avea prilejul, în vacanța de vară, să-și arate inițiativa, inventivitatea mai ales în organizarea unor acțiuni distractive, ei nu vor pierde nici un prilej să-și dovedească hărnicia în activități de muncă patriotică, comportare frumoasă, demnă, pionierească în orice împrejurare.

Oricînd și oriunde, la activități sportive sau cultural-artistice, la cele de muncă patriotică, în zilele verii, ca și în timpul școlii, pionierii și uteciștii vor fi mereu împreună, ca buni și apropiați prieteni.

LIDIA NOVAC

NOI PĂDURI PE VALEA PUTNEI

Mai întîi a fost o idee exprimată într-o adunare a comandamentulu comunal al pionierilor. Apoi, generoasă, inițiativa de a consolida malurile Putnei a fost îmbrățișată de mai multe detașamente și, în final, d toate cele trei unități de pionieri din școlile generale ale comunei Bîrsești, din județul Vrancea.

Cînd s-au hotărît să înceapă plantările de puieți, alături de pionieri, a sosit și prietenii lor mai mari, uteciștii. Treaba nu era deloc ușoară Pe lîngă hărnicia sutelor de pionieri, experiența și priceperea uteciștilo și-a spus cuvîntul.

Azi, de-a lungul Văii Putnei, prin satele Topești, Negrilești și Bîrseșt pe zeci de kilometri se întind păduri firave cu peste 20 000 de puieți d conifere și salcîmi. Cronica pionierească înscrie astfel, pe lîngă numel harnicilor pionieri: Daniela Cîrîc, Elena Sbîrciog, Emil Costin, Anișoar Cojocaru, Maria Sbîrciog, Angelu Nistoroiu, Lăcrămioara Văsuianu ș mulți alții, o frumoasă inițiativă, o frumoasă izbîndă a prieteniei.

DIALOG ÎN... CÎNTECE ȘI VERSURI

În după-amiaza aceea, programul artistic l-au început pionierii. Ei a ținut să arate invitaților — uteciștii din școală — cele mai noi cîntec și poezii pregătite de artiștii din grupe și detașamente. Mare le-a fos mirarea însă cînd invitații, după ce i-au răsplătit cu îndelungi aplauze s-au urcat pe scenă, în locul lor, și le-au arătat și ei ce cîntece, poezii ș dansuri cunosc.

De atunci, de la acel dialog... în cîntece și versuri, pionierii și uteciști de la Liceul din comuna Piatra, județul Teleorman se întîlnesc adesea în cadrul unor frumoase programe cultural-artistice.

CAMPIONATELE DE PE STR. DIANEI

De cum te-apropii de școala dintre blocuri, te surprinde plăcut aspectul care îi recomandă pe bunii gospodari de la Școala generală nr. 6 di Ploiești. Și dacă întrebi cine a plantat teii și plopii care se leagănă ușo în vînt, dar florile care surîd în ronduri, cine a amenajat frumoasa baz sportivă, ori cine îngrijește școala și grădina, în ordine și curățenie? -primești același răspuns: pionierii și uteciștii școlii.

De dimineață, de la minutele de înviorare, pe care pionierii le execută sub îndrumarea instructorilor-uteciști, în timpul pauzelor și în toate celelalte activități școlare sau extrașcolare, elevii școlii, mici și mari sînt mereu împreună.

Iată de ce n-am fost surprinși cînd, într-una din zile, la desfășurarea întrecerilor sportive de pe str. Dianei, din apropierea școlii, i-am găsi împreună. Întrecerile de patine pe rotile, biciclete și cros (pe categori de vîrstă) au aliniat la start aproape cinci sute de școlari. Dintre aceștia Laurențiu Popa, Ion Călin, Gabriel Pîrvan, Sorin Șerban, Ion Stanciu Nicoleta Miu, Carmen Gheață, Octavian Dragomirescu și alți 34 de copii, cîștigători ai primelor trei locuri, au fost răsplătiți cu frumoase diplome și cupe.

PE CÎMPUL FILARETULU

SCENARIU: ALEXANDRU MITRU

DESENE: VINTILĂ MIHĂESCU

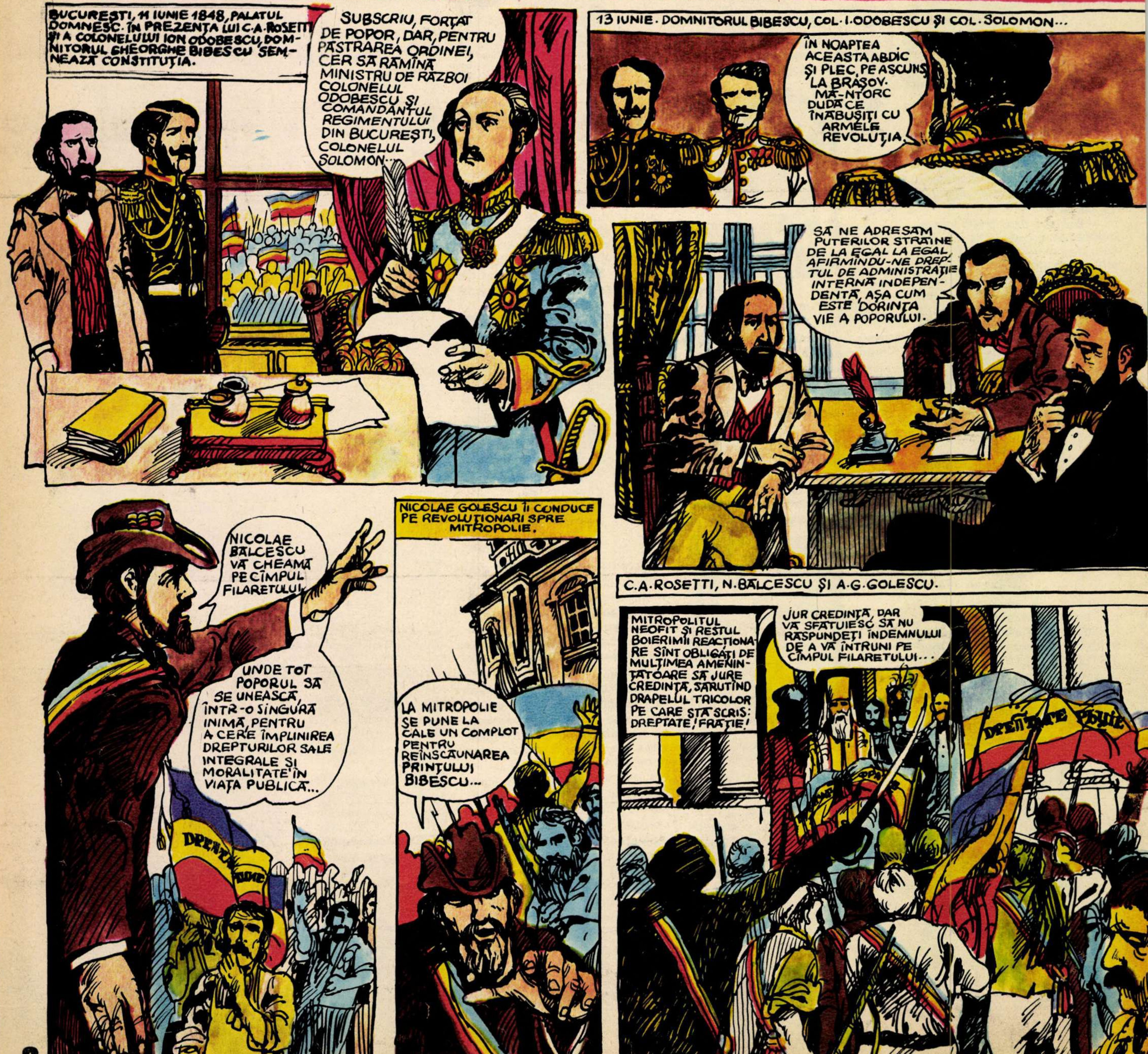
BUCUREŞTI, 11 IUNIE 1848, PALATUL DOMNESC. ÎN PREZENŢA LUI C.A. ROSETTI ŞI A COLONELULUI ION ODOBESCU, DOMNITORUL GHEORGHE BIBESCU SEMNEAZĂ CONSTITUŢIA.
SUBSCRIU, FORŢAT DE POPOR, DAR, PENTRU PĂSTRAREA ORDINEI, CER SĂ RĂMÎNĂ MINISTRU DE RĂZBOI COLONELUL ODOBESCU ŞI COMANDANTUL REGIMENTULUI DIN BUCUREŞTI, COLONELUL SOLOMON...
13 IUNIE. DOMNITORUL BIBESCU, COL. I. ODOBESCU ŞI COL. SOLOMON...
ÎN NOAPTEA ACEASTA ABDIC ŞI PLEC, PE ASCUNS, LA BRAŞOV. MĂ-NTORC DUPĂ CE ÎNĂBUŞIŢI CU ARMELE REVOLUŢIA.
SĂ NE ADRESĂM PUTERILOR STRĂINE DE LA EGAL LA EGAL AFIRMÎNDU-NE DREPTUL DE ADMINISTRAŢIE INTERNĂ INDEPENDENTĂ, AŞA CUM ESTE DORINŢA VIE A POPORULUI.
C.A. ROSETTI, N. BĂLCESCU ŞI A.G. GOLESCU.
NICOLAE BĂLCESCU VĂ CHEAMĂ PE CÎMPUL FILARETULUI,
UNDE TOT POPORUL SĂ SE UNEASCĂ, ÎNTR-O SINGURĂ INIMĂ, PENTRU A CERE ÎMPLINIREA DREPTURILOR SALE INTEGRALE ŞI MORALITATE ÎN VIAŢA PUBLICĂ...
NICOLAE GOLESCU ÎI CONDUCE PE REVOLUŢIONARI SPRE MITROPOLIE.
LA MITROPOLIE SE PUNE LA CALE UN COMPLOT PENTRU REÎNSCĂUNAREA PRINŢULUI BIBESCU...
MITROPOLITUL NEOFIT ŞI RESTUL BOIERIMII REACŢIONARE SÎNT OBLIGAŢI DE MULŢIMEA AMENINŢĂTOARE SĂ JURE CREDINŢĂ, SĂRUTÎND DRAPELUL TRICOLOR PE CARE STĂ SCRIS: DREPTATE, FRĂŢIE!
JUR CREDINŢĂ, DAR VĂ SFĂTUIESC SĂ NU RĂSPUNDEŢI ÎNDEMNULUI DE A VĂ ÎNTRUNI PE CÎMPUL FILARETULUI...
DREPTATE FRĂŢIE

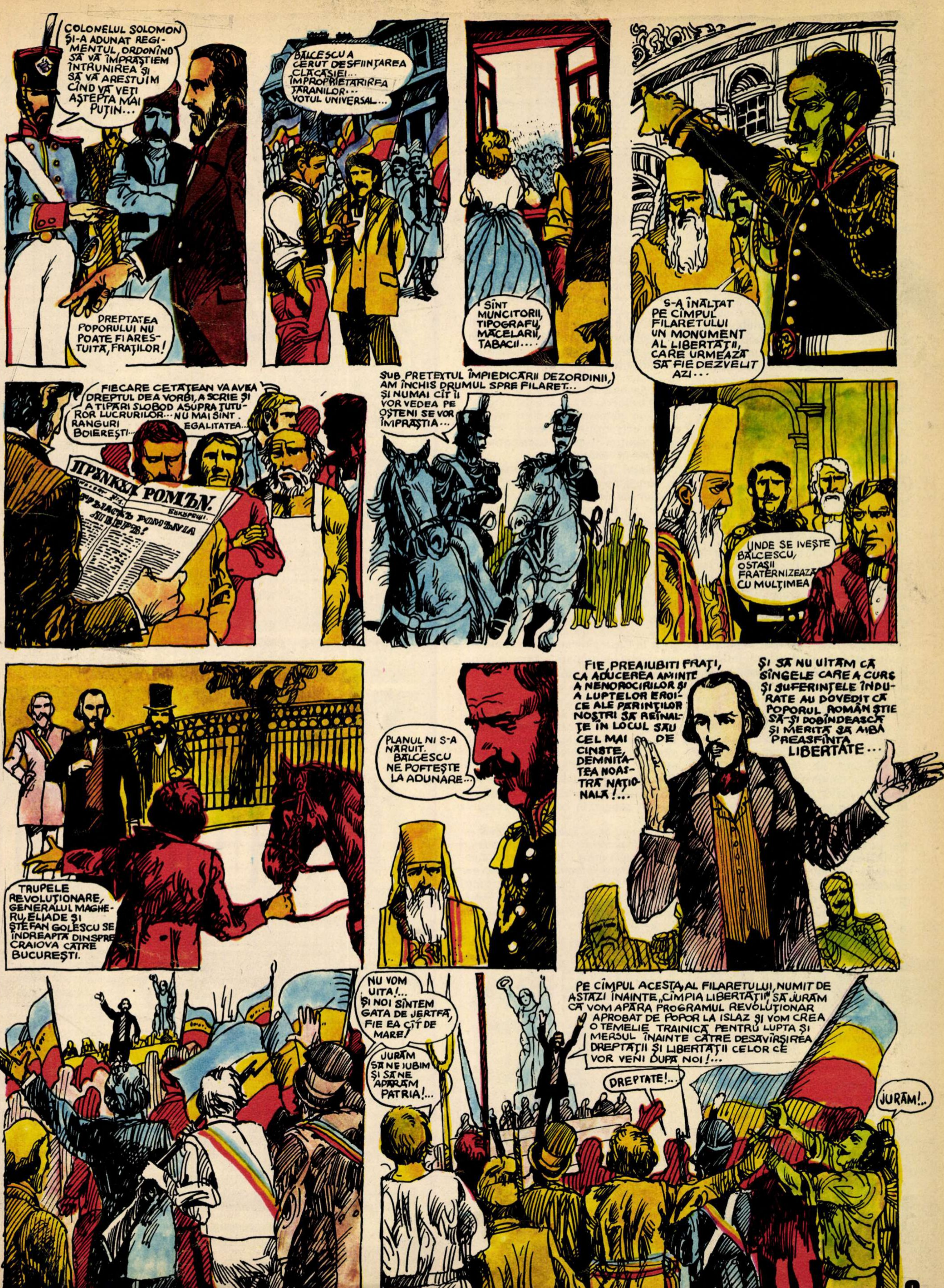
COLONELUL SOLOMON ȘI-A ADUNAT REGIMENTUL, ORDONÎND SĂ VĂ ÎMPRĂȘTIEM ÎNTRUNIREA ȘI SĂ VĂ ARESTUIM CÎND VĂ VEȚI AȘTEPTA MAI PUȚIN...
DREPTATEA POPORULUI NU POATE FI ARESTUITĂ, FRAȚILOR!
BĂLCESCU A CERUT DESFIINȚAREA CLĂCĂȘIEI... ÎMPROPRIETĂRIREA ȚĂRANILOR... VOTUL UNIVERSAL...
SÎNT MUNCITORII, TIPOGRAFII, MĂCELARII, TABACII...
S-A ÎNĂLȚAT PE CÎMPUL FILARETULUI UN MONUMENT AL LIBERTĂȚII, CARE URMEAZĂ SĂ FIE DEZVELIT AZI...
FIECARE CETĂȚEAN VA AVEA DREPTUL DE A VORBI, A SCRIE ȘI A TIPĂRI SLOBOD ASUPRA TUTUROR LUCRURILOR... NU MAI SÎNT RANGURI BOIEREȘTI... EGALITATEA...
SUB PRETEXTUL ÎMPIEDICĂRII DEZORDINII, AM ÎNCHIS DRUMUL SPRE FILARET... ȘI NUMAI CÎT ÎI VOR VEDEA PE OȘTENI SE VOR ÎMPRĂȘTIA...
UNDE SE IVEȘTE BĂLCESCU, OSTAȘII FRATERNIZEAZĂ CU MULȚIMEA
TRUPELE REVOLUȚIONARE, GENERALUL MAGHERU, ELIADE ȘI ȘTEFAN GOLESCU SE ÎNDREAPTĂ DINSPRE CRAIOVA CĂTRE BUCUREȘTI.
PLANUL NI S-A NĂRUIT. BĂLCESCU NE POFTEȘTE LA ADUNARE...
FIE, PREAIUBIȚI FRAȚI, CA ADUCEREA AMINTE A NENOROCIRILOR ȘI A LUPTELOR EROICE ALE PĂRINȚILOR NOȘTRI SĂ REÎNALȚE ÎN LOCUL SĂU CEL MAI DE CINSTE, DEMNITATEA NOASTRĂ NAȚIONALĂ!...
ȘI SĂ NU UITĂM CĂ SÎNGELE CARE A CURS ȘI SUFERINȚELE ÎNDURATE AU DOVEDIT CĂ POPORUL ROMÂN ȘTIE SĂ-ȘI DOBÎNDEASCĂ ȘI MERITĂ SĂ AIBĂ PREASFÎNTA LIBERTATE...
NU VOM UITA!... ȘI NOI SÎNTEM GATA DE JERTFĂ, FIE EA CÎT DE MARE!
JURĂM SĂ NE IUBIM ȘI SĂ NE APĂRĂM PATRIA!...
PE CÎMPUL ACESTA, AL FILARETULUI, NUMIT DE ASTĂZI ÎNAINTE „CÎMPIA LIBERTĂȚII", SĂ JURĂM CĂ VOM APĂRA PROGRAMUL REVOLUȚIONAR APROBAT DE POPOR LA ISLAZ ȘI VOM CREA O TEMELIE TRAINICĂ PENTRU LUPTA ȘI MERSUL ÎNAINTE CĂTRE DESĂVÎRȘIREA DREPTĂȚII ȘI LIBERTĂȚII CELOR CE VOR VENI DUPĂ NOI!...
DREPTATE!...
JURĂM!...

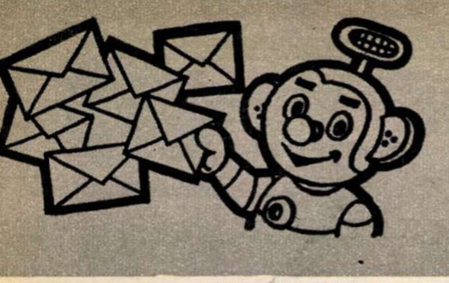

AGENDA MINITEHNICUS- EDIȚIA A VI-A 1973

„Păpușa inteligentă“, „zăvoiul cu păsări... electronice“și alte minuni

Județul Bihor ne comunică faptul că, pînă la ora actuală, au fost primite 488 de brevete, reprezentînd 426 de lucrări. 216 dintre aceste brevete sînt din mediul sătesc.

Atît la sate cît și la orașe se construiesc obiecte de mare utilitate. De exemplu, în comuna Șuncuiuș se lucrează la «macheta unei ingenioase instalații de exploatare a minereurilor». La Școala generală Borș s-a pus la punct un «dispozitiv pentru citirea ceasului pe întuneric», s-au construit un «muzicant mecanic» și o «păpușă inteligentă».

La Alparea, localitate vestită pentru marele număr de minitehnicieni, sînt de asemenea, în lucru, felurite obiecte dintre care cităm: «Muzică și culoare», «miniorgă», «semafor automat», «pisică electronică», «locomotivă electrică», «țarc electromagnetic pentru paza vitelor la pășune» etc...

Municipiul București deține pînă în clipa de față 2 440 de brevete, iar numărul lor este în creștere. De remarcat specializarea sectoarelor Capitalei pe diverse profile, conform cu posibilitățile locale. Desprindem cîteva lucrări din diverse sectoare. În sectorul V se lucrează, de exemplu, «aparatură pentru diverse specialități» (material didactic), un «zăvoi cu păsări... electronice», «amplificator stereofonic», «generator de semnal-standard», «generator de semnale complexe TV». În sectorul VIII se construiește dispozitivul numit «Ampligen», care este în același timp amplificator, generator și verificator de tranzistoare. Un alt dispozitiv, denumit «Semur», este, de fapt, un trasator și urmăritor de radiofrecvență. În același sector se construiește o «navă cosmică cu joc de lumini și sunet» precum și un «interfon cu trei posturi».

Județul Galați. De aici aflăm că numărul brevetelor se ridică la 800, reprezentînd cca 500 de lucrări. 140 de brevete provin din mediul sătesc.

Ni se comunică, în același timp, că, atît în satele cît și în orașele județului, se desfășoară o intensă activitate. În comuna Gohor, unde se află minitehnicieni distinși cu medalii, se lucrează obiecte de electrotehnică și radio. O intensă activitate în domeniul modelismului se duce în comuna Hanul Conachi. La Casa pionierilor din Tecuci s-au pus la punct un «dispozitiv de aprindere electronică a motoarelor pentru carturi» precum și numeroase «surprize tehnice» pe care, deocamdată, minitehnicienii din Tecuci le țin secrete. În fine, la Casa pionierilor din Galați se lucrează obiecte de mare utilitate, un «teleproiector-diascop», precum și «dispozitive utilitare de diverse tipuri pentru ușurarea transporturilor în halele uzinelor».

Județul Timiș deține, actualmente, un număr de 1 072 de brevete, reprezentînd 864 de lucrări. 181 de brevete provin de la sate. În mediul sătesc s-au evidențiat Școlile generale Șimlacul Mare, Bethausen, Dumbrava și Gătaia care vor prezenta interesante lucrări la expoziția județeană.

Cităm și cîteva lucrări: un «automobil teleghidat», o machetă «cartier din orașul anului 2000» și un «Gripdipmetru «construite la Casa pionierilor din Timișoara, un «catometru», construit la Casa pionierilor din Jimbolia precum și un «robot», realizat la Școala generală nr. 4 din Lugoj.

Județul Tulcea ne informează că, pînă la această oră, s-au primit 320 de brevete, reprezentînd 120 de lucrări, 128 de brevete sînt din mediul sătesc. Ni se semnalează, în același timp, activitatea care se duce pentru această editie a concursului «Minitehnicus» la Casa pionierilor din Tulcea, precum și în școlile din oraș, la Măcin și, din mediul sătesc, în comuna Ceamurlia de Jos.

*

Precizez, dragi prieteni, că cifrele pe care vi le prezentăm au fost obținute cu cîtva timp în urmă. Deci, ele nu sînt definitive. După informațiile noastre, numărul de brevete (deci de participanți) continuă să crească în toate județele țării. Cifrele definitive vor fi publicate în prima jumătate a lunii iulie 1973.

COLEGUL MINITEHNICUS

ÎN ATENȚIA PARTICIPANȚILOR LA CUPA «CUTEZĂTORII» LA FOTBAL

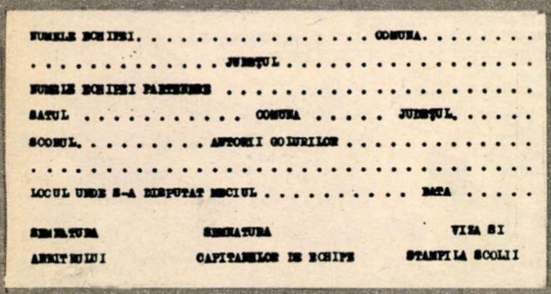

NUMELE ECHIPEI. . . . . COMUNA. . . . .
. . . . JUDEȚUL . . . .
NUMELE ECHIPEI PARTENERE . . . .
SATUL . . . . COMUNA . . . . . . JUDEȚUL. . . . . .
SCORUL. . . . . AUTORII GOLURILOR . . . .
. . . .
LOCUL UNDE S-A DISPUTAT MECIUL . . . . DATA . . . . . .

SEMNATURA ARBITRULUI	SEMNATURA CAPITANILOR DE ECHIPE	VIZA SI STAMPILA SCOLII

«Ostilitățile» au început de mult, mai precis imediat după apariția regulamentului noii ediții a concursului, și se află în plină desfășurare. La redacție am primit deja numeroase știri (foi de arbitraj), de pe «cîmpurile de luptă» (citește terenurile de fotbal), în care sîntem informați despre rezultatele confruntărilor. Dintre acestea ne-a reținut atenția scrisoarea pionierului AUREL ILIE, din Cocorăștii Mislii, județul Prahova, căpitanul echipei «VICTORIA», care vă propune alăturata foaie de arbitraj. V-o recomandăm tuturor.

Cu acest prilej facem și o precizare în plus față de regulament: Din motive lesne de înțeles, antrenorul unei echipe nu are voie să arbitreze meciurile în care joacă echipa sa. Vă reamintim, totodată, că înscrierile în concurs se fac începînd cu data de 15 iunie a.c, cînd, după meciurile jucate în prima etapă prevăzută de regulament, trebuie să trimiteți la redacție «fișele de înscriere», plus fotografia echipei cu cei 15 jucători.

Rămînem pe recepție.

JURIUL COMPETIȚIEI

DINCOLO DE MANUAL

DIN ISTORIA MAȘINILOR DE CALCUL

CALCULATOARE ELECTROMAGNETICE

Zorii erei calculatoarelor s-au ivit atunci cînd a fost construită o mașină care, controlîndu-și întreaga secvență de calcule, citea datele și instrucțiunile — la intrare — și tipărea rezultatele calculelor — la ieșire.

Principiul comenzii secvențiale a fost dezvoltat încă de Ch. Babbage, care însă nu a reușit să facă mașina sa analitică să funcționeze în virtutea acestui principiu.

Folosind ca elemente principale în efectuarea calculelor releele electromecanice — utilizate pînă atunci în centralele telefonice — Howard Aiken de la Universitatea Harvard a reușit, în 1944, după 5 ani de muncă intensă, să pună în funcțiune primul calculator care asigura comanda automată a secvenței de operații. Denumită «Mark I», această mașină dispunea de 60 registre de constante și 72 registre de operare, cel mai mare număr putînd avea 23 cifre zecimale. Intrarea informațiilor se făcea pe cartele perforate, iar ieșirea rezultatelor putea fi redată pe cartele perforate sau, în formă tipărită, la o mașină de scris. Viteza de calcul era de 3 adunări pe secundă.

În afara celor 3 304 relee, «Mark I» folosea și 2 200 contoare Hollerith. Spre deosebire de releul electromecanic, care are numai două stări distincte — deschis sau închis — și deci este capabil să lucreze numai în sistem binar, contorul Hollerith este analog roții numerice zecimale de la mașinile de calculat mecanice. Ne amintim că, la aceste mașini — prima fiind mașina lui Pascal — memorarea unei cifre se făcea prin rotirea roții respective (cu un număr corespunzător de grade) pînă ajungea în poziția unică din dreptul cifrei zecimale ce trebuia memorată.

Dispunînd de aceste «relee cu 10 stări», cum putem defini contoarele Hollerith, calculatorul «Mark I» precum și alte mașini care au fost construite pe același principiu, erau capabile să lucreze cu numere în sistemul zecimal.

Avînd numai o singură parte în mișcare — armătura sa — releul asigura calculatoarelor electromecanice o viteză sporită de prelucrare, timpii de comutare fiind foarte reduși.

Elementele electromecanice — releele și contoarele Hollerith — au fost utilizate la efectuarea calculelor și înainte de realizarea calculatorului «Mark I». Astfel, încă din 1931, firma I.B.M. construise o mașină electrică de înmulțit, seria 600, care folosea 200 relee și 60 contoare Hollerith. În 1940, George Stibitz de la laboratoarele Bell-Telephone face o prezentare publică a calculatorului «Model I», care, conținînd 450 relee, era proiectat pentru calculul cu numere complexe.

Pentru memorarea unei cifre zecimale, la aceste calculatoare erau necesare 4 pînă la 7 relee (în funcție de codul folosit: cod binar pur cu 4 biți, cod bichinar cu 7 biți ș.a.), la acestea adăugîndu-se, desigur, releele de comandă.

Folosind însă contoare Hollerith, era suficient un singur asemenea contor pentru memorarea unei cifre zecimale.

În scurta epocă a calculatoarelor electromecanice au mai fost construite, mai ales de către firmele Bell și I.B.M., și alte mașini de calcul, dintre care unele au funcționat în bune condiții pînă aproape de zilele noastre.

Astfel, firma Bell a construit în 1943 calculatorul «Model II — Interpolator», avînd 450 relee, iar în 1944, un calculator pentru prelucrarea datelor balistice, «Model 3», conținînd 1 500 relee. După succesul obținut cu «Mark I» în 1944, firma I.B.M. a realizat, în același an, un calculator «de mare viteză», avînd 2 900 relee și funcționînd fără contoare Hollerith.

În anii 1945—1947, pe piață apar încă trei calculatoare electromecanice, construite numai cu relee; este vorba de «Model 4» (pentru calcule balistice) cu 1550 relee, și «Model 5» (universal) cu 8 900 relee, construite de Bell, precum și de «Mark II», cu 1 300 relee, construit la Harvard.

Începînd cu anul 1948, în construcția calculatoarelor electromecanice apare un element nou: tubul electronic. Deși inventate pe la începutul secolului nostru

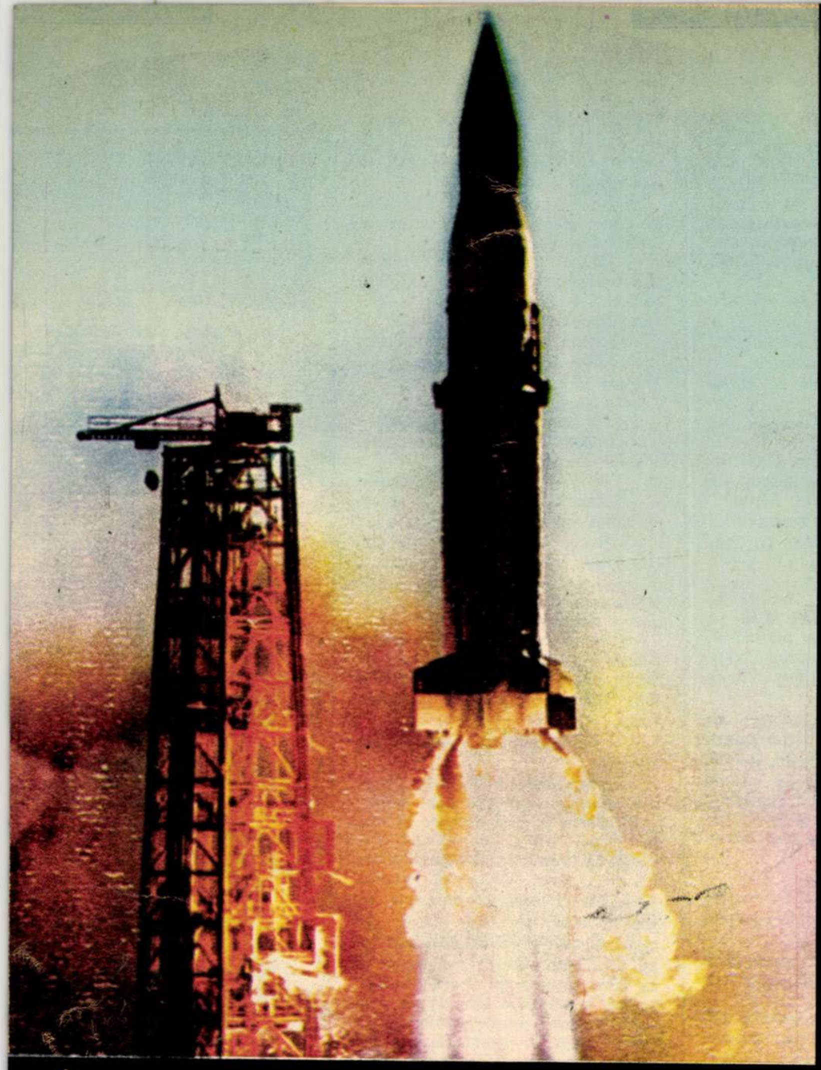

(dioda — în 1904, trioda — în 1906), tuburile electronice au fost folosite pentru prima dată la realizarea unor mașini de calcul în 1945, la calculatorul **ENIAC**. Acest calculator, împreună cu celelalte calculatoare electronice, vor fi prezentate în numerele următoare ale revistei.

Aici vom aminti numai despre acele calculatoare electromecanice (deci folosind relee) care aveau în construcția lor și tuburi electronice.

Astfel, în 1948, I.B.M. a construit un calculator mare, avînd 21 400 relee și 12 500 tuburi electronice, numit «calculator cu secvență selectivă», iar în 1949, la Harvard, a fost realizat calculatorul «Mark III», care conținea 1 250 relee și 4 500 tuburi.

În sfîrșit, tot în 1949, firma Bell a construit calculatorul «Model 6», folosind pentru acesta 4 700 relee și 84 tuburi electronice.

În concluzie, se poate considera că — deși au dominat tehnica de calcul numai o scurtă perioadă de timp — calculatoarele electromecanice, construite într-un număr de exemplare relativ mic, au avut un rol deosebit de important în dezvoltarea calculatoarelor electronice; aceste calculatoare cu relee, cu relee și contoare Hollerith, sau cu relee și tuburi electronice, au încorporat o mare parte din principiile mașinilor de calcul moderne, prefigurînd astfel viitoarele calculatoare electronice numerice cu program memorat.

Dintre aceste principii, trebuie remarcată, mai ales, folosirea unui program de calcul modificabil, lucru realizabil prin utilizarea intrării pe cartele și benzi perforate. De asemenea, prin codificarea binară aplicată în calcule se pregătește locul pentru folosirea unor elemente electronice cu două stări stabile (tuburile, tranzistorii, mediile magnetice de înregistrare: tamburi, discuri, benzi ș.a.). De o mare importanță sînt utilizarea transferului condiționat al operațiilor de control și detectarea erorilor facilități întîlnite, de asemenea, la calculatoarele cu relee și preluate de calculatoarele electronice.

În ceea ce privește modul de efectuare a operațiilor aritmetice, calculatoarele electromecanice foloseau, ca operație de bază, adunarea. Scăderea se făcea prin adunarea scăzătorului cu complementul descăzutului, iar înmulțirea putea fi realizată în două moduri: printr-o adunare repetată de n ori (n fiind înmulțitorul) sau pe baza unor table de înmulțire. În ceea ce privește împărțirea, aceasta se efectua sau printr-o scădere repetată, sau prin înmulțirea cu reciprocul numărului (reciprocul fiind găsit într-o tablă de inversare).

Începînd cu numărul următor, vom prezenta calculatoarele electronice, cele mai puternice și mai capabile mașini informaționale, de care dispune omul în perioada actuală.

Ing. **MARIUS MENDELOVICI**
Ing. **DAN VĂITEANU**

PRIETENII CIBERNETICI **AI OMULUI, MAȘINILE DE CALCUL, VEGHEAZĂ LA ÎNDEPLINIREA RIGUROASĂ A PROGRAMULUI DE ZBOR AL RACHETEI LANSATE PE TRAIECTORII INTERPLANETARE.**

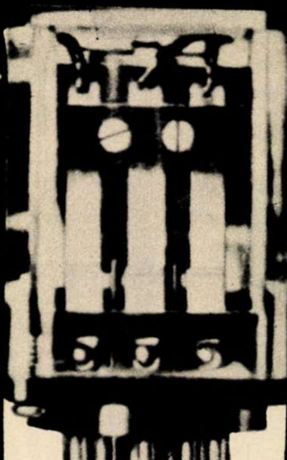

RELEU ELECTROMAGNETIC.

INSTALAȚIE DE ALIMENTARE CU SIGURANȚĂ MĂRITĂ A ECHIPAMENTELOR DE RADIORELEE.

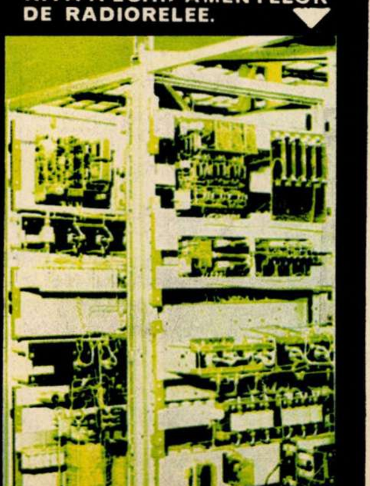

Micro/ DICȚIONAR

Bit — Unitate de informație cibernetică, egală cu informația dată prin realizarea unui eveniment, utilizînd două moduri în egală măsură probabile (adevărat și fals, da și nu, 1 și 0 etc.).

Cod — Sistem de simboluri care reprezintă informația.

Cod binar — Ansamblul de reguli care stabilesc trecerea de la un alfabet dat la un alfabet ale cărui litere sînt formate din succesiuni de 1 și 0.

Cod binar cu corectarea erorii — Cod la care este detectată alterarea unor simboluri elementare, ce pot fi identificate, existînd și posibilitatea comparării numărului acestora cu un număr stabilit inițial.

Contor — Mecanism care totalizează, construit sub forma unui dispozitiv cu mai multe stări stabile. Dacă numărul impulsurilor aplicate la intrare este mai mic decît numărul stărilor contorului, se stabilește o legătură precisă între aceste două elemente.

Releu — Aparat sau dispozitiv ce intră în acțiune cînd variază mărimile caracteristice ale unui sistem, comandînd într-un alt sistem modificările programate.

Nelson și pirații, într-o vară.

Roman foileton de Ilie Tănăsache

3

— Vezi ceva, nene Giușcă?

Întrebarea lui Fane venea de undeva, de sus, parcă furată de văzduh.

— Văd. Ce naiba caută ei acolo, la marginea bălții, Fane?

— Minează.

Moțatul s-a așezat și el pe aceeași cracă cu nenea Giușcă. Pe lemnul lucios, mustind de sănătate, vede cum urcă o gînganie. Plisc! și gata, o și mută în gușa rotundă, cu puf moale, ce așteaptă mîngîierea. E o clipă searbădă, de liniște. Tac și tunurile din depărtare. Le-o fi obosit amiaza asta.

Tac și motoarele navei de lîngă mal. De aici, din copac, se văd bine catargele, puntea. Metalul punții lovește dur privirile. Trebuie să frigă cumplit acum.

— Nu văd cîinii, zice nenea Giușcă.

— Ba eu am zărit unul. Acolo, la pupa, după un colac de frînghii.

— Sînt morți fără javre.

— Sînt morți și așa, zice Fane cu înțeles.

— Așadar, pe aici nu se poate ajunge la depozit.

— N-ai cum trece barajul de mine. Doar...

— Doar?

— Dacă l-am distruge cu bombe.

— Am uitat avioanele acasă, face haz de necaz nenea Giușcă.

Motoarele navei fasciste iar pornesc și iar tac.

Moțatul a pescuit o gîză chiar de lîngă mîna lui nenea Giușcă. Ochii lui rosii, ca de animal acvatic, stau neclintiți la pîndă si așteaptă. Așteapta să-i vină prada sub cioc și plisc! O înghite lacom.

— Și totuși calea spre depozitul de muniții trebuie deschisă. Înțelegi, Fane?

— Care-i această cale? iată întrebarea.

— Pînă nu-l evacuează. Pentru că nu văd rostul navei ăsteia, lipită de mal...

— Sau, pînă nu-l distrug.

— Adică, tu... crezi...?

— Niciodată nu poți să mergi la fix.

— De data asta trebuie să mergem. Iar dacă nu vom izbuti să punem mîna pe muniție, în nici un caz să nu le-o lăsăm nici lor cu nici un chip!

Era un reproș? Poate.

Oricum, și nervii lui Fane ajunseseră la limita rezistenței. Nici nu era de mirare. Aproape doi ani pe front. Angajat într-o aventură absurdă, fără voia lui. Victimă, ca milioane de oameni, în acest război pornit nesăbuit. Apoi, într-o zi, tot așa, răbdarea lui s-a sfîrșit. Simțea că se sufocă. Că nu mai poate rezista. Că e peste puterile lui. Și, atunci, într-un moment prielnic, a plecat. Nopți de chin, de fugă pînă aici. Poate, acolo, în linia întîi, l-au dat dispărut. El însă a alergat încoace, într-un suflet. Într-o noapte cu ploaie torențială a intrat în această lume mirifică a bălții. Lumea lui. A copilăriei legănate tot așa, precum copilăria tuturor băieților din această parte a țării...

— La noapte răzbat înot.

— Poftim?

— Adică pe dedesubt. E un limpeziș în spatele sentinelei. Culoarul acela dintre mine. Îl vezi?

— Să zicem că-l văd.

— Acolo unde se despart barajele!

— Ei?

— Cum spuneam. Înot pe dedesubt și sar plocon în spatele hitleristului. Ce spui?

Întrebarea se pierde într-o larmă neînchipuită. Un stol de vrăbii a vîjîit prin văzduh și s-a năpustit în plopul imens, la umbră. Nici nu se sinchisesc de musafirii nepoftiți care au acaparat două crengi. Ciripesc ascuțit, violent, sar de pe o cracă pe alta. Caută gîndaci, ceartă, joacă Moțatul ascultă uimit gălăgia asta.

— Ce zici, bătrîne, aprobi planul?

— Nu se poate, măi băiete.

Răspunsul era ferm. Nu admitea împotrivire.

— Noi trebuie să deschidem calea, nu să ne luptăm cu un om.

Fane, încăpățînat cum e, nu se lasă cu una, cu două:

— Cu automatul santinelei pot să...

— Nu. Acolo e curent puternic. Și minele nu sînt niște pîlcuri de plauri. Sînt mine, Fane. Mine!

— Păi ce, eu am zis că nu sînt?...

Dar bătrînul marinar nu mai avea nimic de adăugat.

— M-ajuți să cobor?

Se repetă întocmai ritualul de la urcuș. Numai că acum, în loc să urce, coborau. Nici un pericol să fie văzuți. Plopul era stufos, crengile largi, laterale, atîrnau pînă la pămînt.

— Uite cum facem, Fane. Eu merg la copii. Trebuie să-i punem la adăpost. Tu, urcă-te din nou în copac. Supraveghează. Ia aminte la ce fac. Între timp, mă gîndesc și eu la o soluție. Dacă ai nevoie de mine, trei semnale ca și pînă acum, și... Limpede?

— Limpede.

— Atunci, în regulă. A, tocmai voiam să te întreb: te-ai apropiat mult de grind?...

Nenea Giușcă arătă cu capul în direcția unde lăsase, stăpînă, «flota» amiralului.

— M-am apropiat, murmură Fane. Dacă întindeam mîna puteam să-l mîngîi.

— A crescut mare Cartuș al tău.

— Poftim?

— Vorbeam de băiatul tău, Cartuș.

— Cine i-a dat numele ăsta?

— Cum cine? Copiii. Se joacă de-a pirații... De-a războiul.

— Cartuș! se miră Fane. Ce le mai trăsnește prin cap!...

— Cum ai văzut, a crescut băiatul tău, Fane. Timpul curge. Curge precum Dunărea. Nu ține seama de-i vară ori iarnă. De-i război ori pace. De sîntem fericiți ori necăjiți. A crescut băiatul tău și, în curînd, ai să-l mîngîi nestingherit.

Pe navă s-auzi iar hămăitul gros de cîine. Apoi, strigătul ascuțit al unui soldat german.

— Eu mă duc la copii. Trebuie să-i îndepărtez de locurile acestea. Știi ce? Îi trimit la vîntirile așezate dincolo de colțul bălții...

— Le-am controlat eu, rîde Fane.

— Ieri ți-am lăsat o știucă acolo...

Fane începu să rîdă.

— Află că știuca...

Fostul marinar îl întrerupe:

— Foarte bine c-ai mîncat-o.

— N-am mîncat-o.

— Te pomenești că ai scăpat-o

— Chiar așa. Știi, tot cu arma în mînă, m-am dezobișnuit...

— Nu te supăra, Fane, dar nu știam de...

— Și-mi era o poftă grozavă! Plănuisem s-o fierb mult, să pregătesc usturoiul și...

— Acum, mai puneți pofta în cui. Ei, eu am plecat. Tu știi ce ai de făcut. O să fiu atent la semnalul tău. Mă, să scapi tu cogeamitea știucă!

— Ei, gata, mi-ai spus-o odată, ajunge!

— Să-i vezi pe copiii ăștia... Mamă, mamă, ce-ar mai rîde dacă...

Și nenea Giușcă dispare în malul verde, nalt și murmurînd continuu, că te înfioară. Moțatul zbura înainte, parcă să arate drumul. Aici, plopul uriaș susura ca un izvor de apă vie. Fane căuta să-i cuprindă într-o privire coroana largă. Era însă mult prea aproape ca să izbutească acest lucru. Atunci, scuipă în palmele tăbăcite de vînturile tuturor anotimpurilor și începu să urce pe trupul bătrîn și puternic al copacului. Plopul înalt, voinic, stătea drept, demn, parcă-i zicea: «Hai, urcă! Urcă dacă poți!» Iar Fane suia ram după ram, spre coroana învăpăiată de soare, să privească ce se întîmplă acolo, la nava fascistă de sub mal.

(VA URMA)

Desen de POMPILIU DUMITRESCU

✿ S

AVEȚI SPIRIT DEDUCTIV?

Cele 4 personaje notate de la
1 la 4 s-au dezbrăcat și și-au
lăsat hainele pe plajă. Puteți să
deduceți, după obiectele lăsate
pe plajă, cuprinse în cele patru
desene notate de la A la D, care
sînt lucrurile fiecăruia?

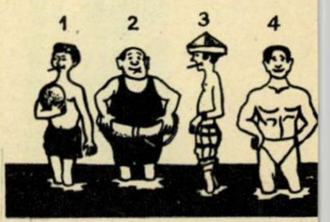

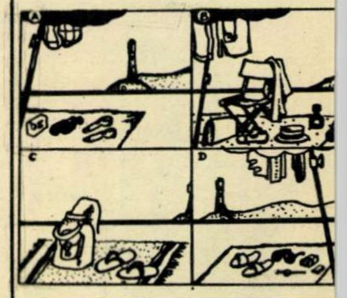

PALMARESUL FESTIVALULUI CULTURAL-ARTISTIC AL PIONIERILOR, EDIȚIA 1973

URMARE DIN NUMĂRUL 21

Premiul II: Busuioc Mirela, Casa pionierilor Pitești, Argeș. **Premiul III** nu se acordă.

20. GIMNAȘTI SOLIȘTI.

Premiul I și titlul «Laureată festivalului»: Itu Cristina, Școala generală nr. 2, Cluj.

Premiul II: Mogîldea Mihaela, Școala generală nr. 203, Bucureșt **Premiul III:** Sîrbu Dana, Școala generală nr. 9 Bîrlad, Vaslui; **Mențiune** Dimache Rodica, Școala general Lehliu-sat, Ialomița.

De asemenea, juriul, apreciind aportul deosebit al unor adulți în pregătirea formațiilor cultural-artistice pionierești, hotărăște acordarea de diplome următorilor instructori de formații: Vladimir Ureche, miner, dirijor, Petrila, Hunedoara; Teréz Erdély, Școala generală nr. Tg. Mureș, Mureș; Gheorghe Gheju Școala generală nr. 6 Lugoj, Timiș Elena Constantin, Liceul nr. 10, Clu Ion Stirner, Casa pionierilor Media Sibiu; Vasile Gotea, Școala general Șieuț, Bistrița-Năsăud; I. Teteo Școala generală nr. 8 Tg. Jiu, Gor Gertrud Munteanu, Casa pionierilo Sebeș, Alba; Zeno Moldovan, Școa generală Căpîlnaș, Arad; Călina Cotrău, Casa pionierilor Beiuș, Biho Gheorghe Găletin, Casa pionierilo Timișoara, Timiș; Hartina Negrean Școala generală Beiu, Teleorman; Io Tătaru, Școala generală nr. 3 Corabi Olt; Marian Mecu, Liceul Domnes Argeș; Aurelia Ion, Liceul nr. 7, Galați; Constantin Didilescu, Casa pionierilor, Vaslui; Doru Doroftei, Poiana-Vorona, Botoșani.

Juriul acordă, de asemenea, diplome pentru cea mai bună regi Consiliului județean Argeș al Organizației pionierilor; Consiliului județean Mehedinți al Organizației pionierilor; Consiliului județean Tulcea Organizației pionierilor; Consiliul județean Constanța al Organizați pionierilor.

CELE ZECE GREȘELI ALE LUI IONICĂ

Jurnalul expediției

Întors de curînd din expediție, pe baza însemnărilor făcute, Ionică își întocmește un jurnal intim pe care intenționează să-l țină la zi. Iată o filă din jurnalul său:

«În cea de a doua zi a vacanței de primăvară, ne-am îmbarcat în trenul de Brașov, cu destinația Predeal. Aici, înainte de-a urca pe munte, am vizitat cimitirul eroilor români din războiul pentru independență, patronat de către pionierii predeleni. Ne-am îndreptat apoi spre Grădina zoologică din această localitate și, după o scurtă odihnă în corturi, am urcat pe munte, unde am cules cîteva roci splendide din coloanele de bazalt ale Detunatei, am fotografiat și filmat stalactitele și stalagmitele din Peștera Meziad. Seara, nemaiavînd timp suficient să ne întoarcem la corturi, am înnoptat în Peștera Scărișoara. Ne-am decis să înnoptăm aici, deoarece termometrul ne indica o temperatură de plus 20 de grade, tocmai potrivită pentru un somn odihnitor. Dimineața, ne-am îndreptat cu autocarul spre Munții Apuseni, un alt obiectiv al expediției noastre. Primul popas îl facem la Vidra, unde vizităm Gorunul lui Horia, Casa memorială și mormîntul lui Avram Iancu. De la cei mai vîrstnici locuitori, talentați rapsozi, culegem folclor. Înregistrăm pe bandă de magnetofon cîntecul haiducesc «Iancu Jianu», eroul legendar al acestor meleaguri, și asistăm la jocul tradițional al moților «Țarina de la Abrud», executat de pionierii din sat. În planul expediției noastre figura, de asemenea, vizitarea Muntelui Găina, jocul tradițional de întîlnire al moților, transformat într-o adevărată sărbătoare a cîntecului, jocului și portului popular al moților, obiceiuri consemnate, de altfel, de Geo Bogza în celebrul său reportaj «A venit un om» din volumul «Țara de piatră».

JOC DE COPII

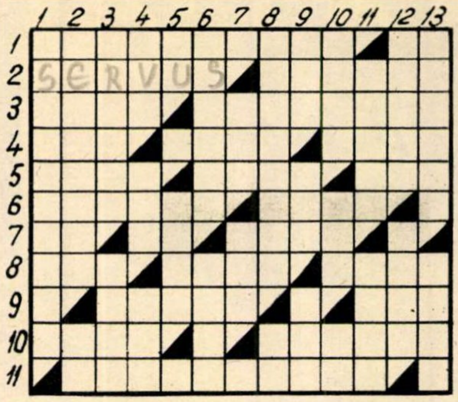

ORIZONTAL: *1. Copilă (fig.). La revedere, în limbajul celor mici. 2. Autorul minunatului volum «Inimă de copil». A compus liedul «Joc de copii». 3. De același nume (fem). Copie! 4. Copiii numără puțini! Fiu al lui A. Lăpușneanu, care a domnit între 1591—1595. Indicator. 5. Rîul uitării la vechii greci. Acesta (reg.). Bătut la... cap! 6. Autoarea poeziei «Copilul meu, să nu mă cauți». Întreprinderea regională de transporturi auto. 7. Teodor Cristea. În adolescență. A sui. 8. Varietate de struguri. A ține. Spectacol mult îndrăgit de copii. 9. A pictat figuri de copii în stilul marilor portretiști englezi. Bucuria copiilor la venirea iernii. 10. Copil de școală. Celebru pictor flamand (1577—1640), autorul «Portretului Helenei Fourment și al copiilor săi». 11. Duiosul creator al picturii «Portretul fetiței Nacu»*

VERTICAL: *1. Raportul dintre numărul copiilor nou-născuți și numărul populației unei țări pe o perioadă dată. 2. Autorul poeziei «Copii eram noi amîndoi...» În lege! 3. Schiță de I.L. Caragiale în care întîlnim ca erou principal pe Ionel, un băiat prost crescut. Trib arab în Maroc. 4. Nume de fată. Lacul vulcanic de lîngă Tușnad. A apărea. 5. Nichel. Copilașul mamei! 6. Zeitate supremă egipteană. Tîrg în Franța. 7. Nu mai e de mult un copil. A recita «Plugușorul» sau alte colinde. 8. Principala operă a lui I. Creangă cu referiri la copilărie. Nota doi! 9. Din cap pînă în picioare! Din «arsenalul» copiilor. Elev marinar. 10. Rîu în U.R.S.S. Imită zgomotul unei lovituri. Bec! 11. Fiica îndrăgită a lui Zeus (mit.). Oraș în județul Arad. 12. Cei dintîi copii dintr-o clasă. Vehiculul veseliei în vacanță. 13. Așa cum trebuie să fie copiii în clasă pentru a înțelege lecția. Locuri de întîlnire pentru pionieri (sing.).*

DICȚIONAR: Leta, Aua, Amer, Peco, Azas.

Prof. TEODOR AXIOTI

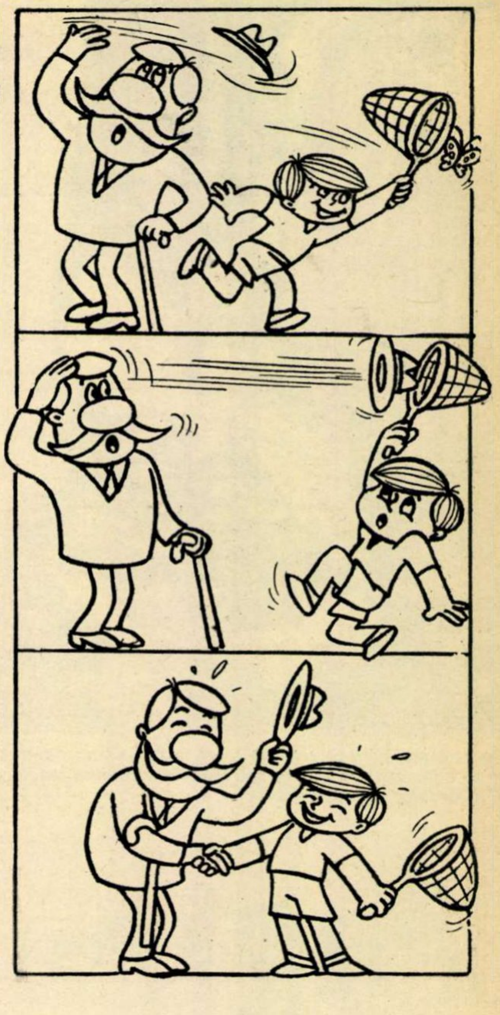

SIMION ALEXANDRESCU

* * *

La prima vedere cele două desene par identice. Dacă sînteți atenți, veți descoperi însă că desenatorul a introdus în al doilea desen zece elemente în plus. Care sînt acestea!

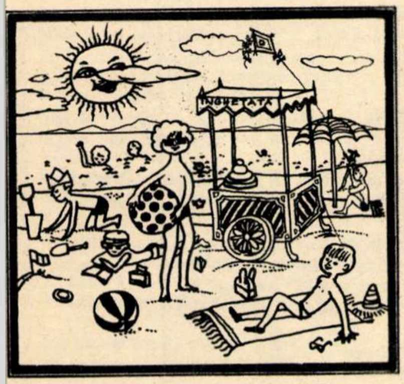

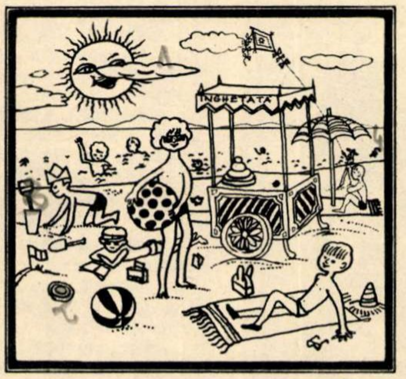

La pădure

(REBUS CRIPTOGRAFIC: 6, 11)

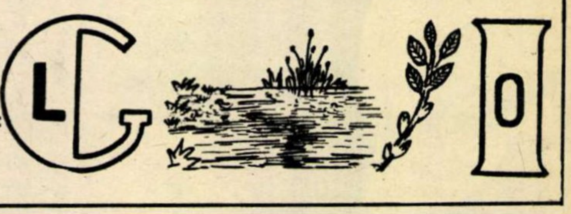

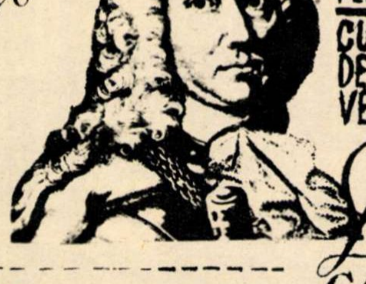

UN CONCURS PENTRU VOI

CUTEZATORI DE-A LUNGUL VEACURILOR

Dimitrie CANTEMIR

TALON NR. 8.
În ce lucrare a lui Cantemir se află date referitoare la legenda Babei Dochia?

UN „MIC SECRET" PENTRU VACANȚA MARE

Zilele însorite și călduroase anunță, ca în fiecare an, apropierea vacanței mari, cînd joaca, excursiile, cărțile vor fi, timp de trei luni, tovarășii voștri de fiecare zi — răsplată binemeritată pentru rezultatele bune la învățătură. V-ați gîndit însă cum vă puteți face și singuri mici bucurii în această vacanță? Cum puteți să vă cumpărați bicicleta, mingea sau racheta de tenis mult dorită, cum puteți petrece o vacanță plăcută apelînd numai la voi? Sîntem siguri că mulți cunoașteți deja «secretul», iar pentru cei care nu l-au aflat încă îl vom dezvălui noi, făcîndu-le cunoștință cu un prieten de nădejde: CECUL DE ECONOMII ȘCOLARE.

Acest cec, emis de Casa de Economii special pentru voi, e un cartonaș ilustrat cu chipuri ale oamenilor de seamă, cu monumente istorice, cu opere de artă și, intrat în posesia voastră, reprezintă o economie de 5 lei. Cecurile sînt grupate în serii de cîte 10, pe o anumită temă, un set complet avînd, deci, o valoare de 50 de lei. Cecurile le puteți cumpăra, în numărul dorit, de la școală, de la unitățile C.E.C. și de la unitățile poștale. Sumele pe care le-ați investit în aceste cecuri, le puteți recăpăta tot de la școală sau de la unitățile C.E.C. și poștale, oricînd doriți.

Pînă acum, Casa de Economii și Consemnațiuni a emis serii de cecuri pe următoarele teme:

— Seria «A» — «Personalități din trecutul glorios al patriei».
— Seria «B» — «Savanți români în domeniul științei și tehnicii».
— Seria «C» — «Marele pictor român Nicolae Grigorescu».
— Seria «D» — «Figuri proeminente ale poeziei românești».
— Seria «E» — «Din istoria muzicii românești».
— Seria «F» — «Mari prozatori români».
— Seria «G» — «Monumente istorice ale patriei noastre».

După cum vedeți și voi, aceste mici cartonașe colorate-CECURILE DE ECONOMII ȘCOLARE — vă ajută nu numai să economisiți bani, dar, în același timp, vă îmbogățesc cunoștințele din diferite domenii.

Pagina fetelor

Cele care veți petrece vacanța mare la țară, să nu pierdeți ocazia de a învăța de la bunică sau mătușă, frumoasa îndeletnicire a torsului și brodatului.

Aș vrea de pe-acum

E mult pînă atunci
cînd palmele mele vor crește
încinse în raze de forță!

Aș vrea de pe-acum o zînă ca-n basme
să-mi prindă în brațe putere,
să mistui elanu-n furnale,
oțelul din flăcări să-l sorb,
să-ndemn mistria să joace
și apa s-o port ca pe-un orb.

Aș vrea de pe-acum să zbor prin văzduh
sub nimbul de vise al țării,
eșarfa fierbinte a inimii mele
s-o flutur copiilor zării.

MAGDALENA DOBRE

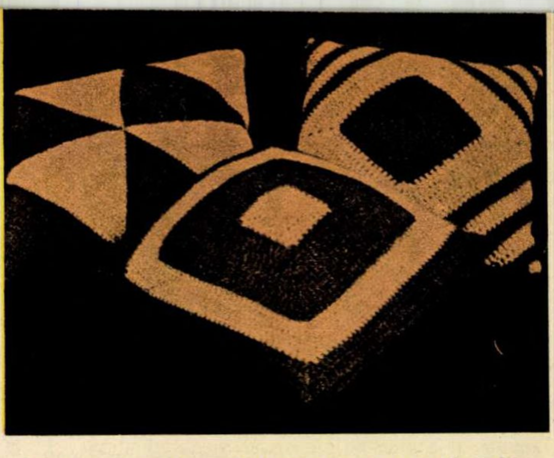
Foarte ușor puteți confecționa și voi pernițe-fantezi. Croșetați din fire de lînă, melană, bumbac (ce aveți la îndemînă) și montați apoi pe un material simplu, de preferință uni. Pernițele pot fi umplute cu vată, talaj etc.

Prăjitura „Figaro“

210 g făină, 140 g unt, 300 g zahăr, 4 ouă, 150 g nuci, coajă de lămîie, un vîrf cuțit bicarbonat, 3 linguri gem de caise.

Se face un aluat de făină, unt, 100 g zahăr, 4 gălbenușuri, coajă de lămîie rasă și bicarbonat. Se întinde un aluat cît tava, care a fost unsă în prealabil.

Peste aluat se așază un strat de gem de caise, apoi o cremă preparată din cele 4 albușuri bătute spumă cu 200 g zahăr și amestecate cu nucile măcinate.

Se încinge cuptorul înainte de a introduce tava și se coace la foc potrivit. Cînd spuma a căpătat o culoare maronie, se scoate din cuptor.

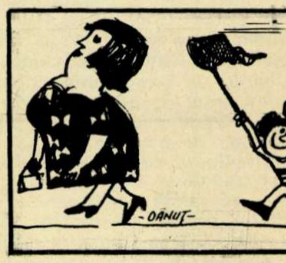

TABLETA Olguței

(ÎN ÎNCHEIEREA CAZULUI XY)

Cazul «XY» a produs consternare și revoltă printre cititori. Într-o avalanșă de scrisori, fete și băieți din toate colțurile țării își exprimă dezaprobarea pentru comportarea nedemnă a lui Y. Astăzi, mă voi mulțumi să vă înfățișez cîteva opinii, cu promisiunea că voi reveni.

SONIA CĂLBUREANU, *Mediaș: «Părerea mea este că Y a săvîrșit o faptă cît se poate de urîtă. Dacă-i păsa cît de cît lui Y ar fi putut s-o îndrume pe X să trimită desenul la concurs. Prietenia se bizuie pe adevăr și nu pe minciună.»*

GABRIEL LAVRIG, *București: «Dacă va continua tot așa, în viață, Y va ajunge un om de nimic, un om care se va bizui pe furt și minciună.»*

AUREL POPA, *Blaj: «Cred că nu exagerez afirmînd că Y este un* **parazit**, *folosindu-se de munca altuia pentru a trage ea foloasele.»*

MONODORA ȘOIMOSAN, *comuna Conop, județul Arad: «De ce nu a respectat Y talentul prietenei sale? De ce nu s-a limitat la talentul pe care îl are ea? Sau nu are nici unul? Se poate și asta, dar atunci să nu se folosească de munca și talentul altuia.»*

M.R., *comuna Suraș, județul Sibiu: «Cred că problema lui Y ar trebui să fie discutată în adunarea pionierilor și să fie mustrată în fața întregii unități.»*

VERONICA SAMOILĂ, *comuna Gornet, județul Prahova: «Y ar trebui pedepsită astfel încît să învețe ce sînt cinstea și prietenia.»*

Olguța

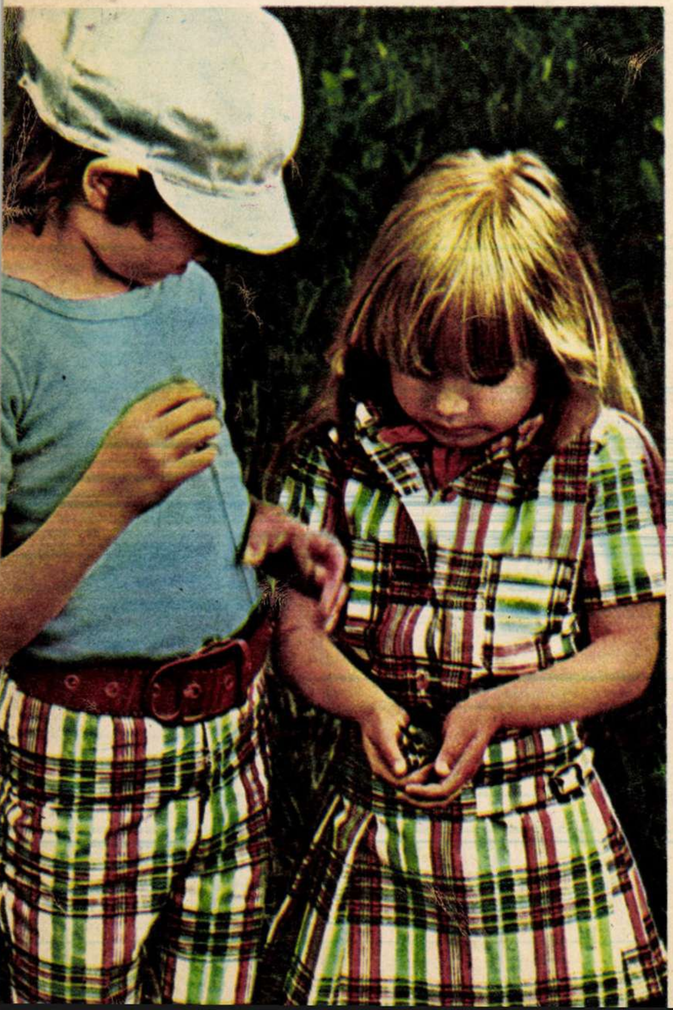

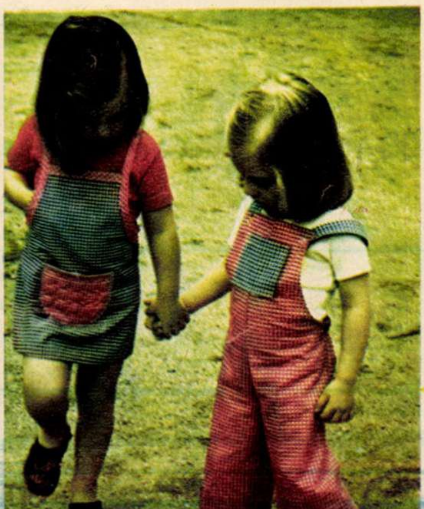

MODA ▲

Vă prezentăm, pentru surioarele voastre mai mici, două compleuri din material pepit, foarte practice pentru dimineți răcoroase.

De asemenea, sînt nostim îmbrăcați fetița și băiețelul din imaginea alăturată. Pantalonii băiatului și rochița fetiței sînt din același material, în carouri.

◄

— Of, tare m-am speriat!

►

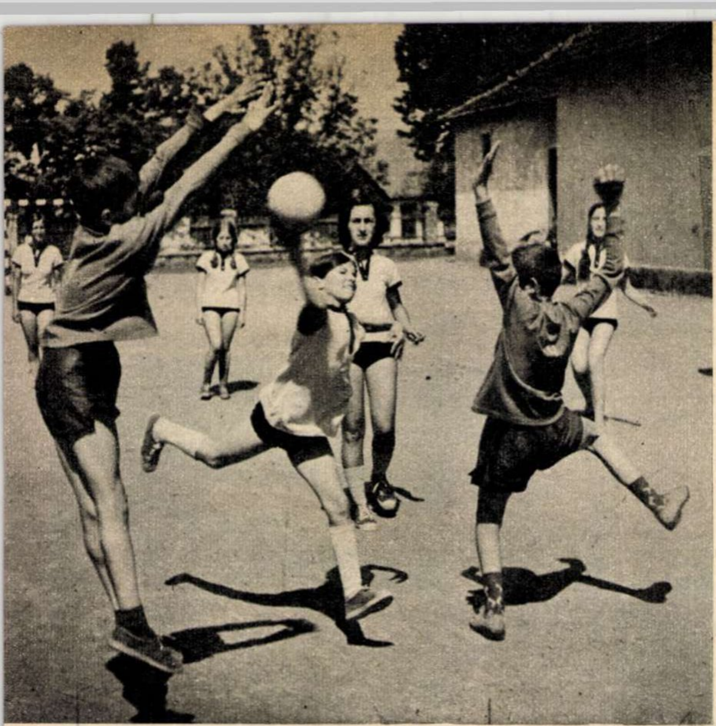

Handbalul e sportul preferat al tuturor elevilor de la această școală.

CEI 89 DIN REVETIȘ

Nu-s decît 89 cu toții. Doar 89 de fete și băieți în toate cele 8 clase. Dar, deși puțini, deși cei mai mulți dintre ei mici, niște prichindei doar. elevii de la Școala generală din Revetiș, un sătuc din județul Arad, pierdut undeva pe meleagurile pitoreștii depresiuni a Zarandului, au făcut și continuă să facă... prăpăd. Și prin preajmă, dar și peste șapte văi și șapte dealuri, ba chiar și mai departe, prin tot județul adică. «Prăpăd» printre cei care se-ncumetă să-i înfrunte la handbal, la oină, la fotbal, la volei, la trasul cu arcul, la fugă, la săritură, la... La mai toate obișnuitele discipline sportive practicate prin școli. Stau mărturie numeroasele și, uneori, chiar răsunătoarele lor succese sportive.

Cînd cei mari ocupă terenurile, cei mici participă și ei la întreceri, dar de pe margine.

Deși atît de puțini, deși cei mai mulți mici (unii chiar în clasa a doua), deși școala lor nu-i încadrată cu profesor de educație fizică, componenții echipei de handbal a băieților de-aici au învins, în anul școlar trecut, formații de elită. cucerind titlul de campioni județeni. Cît despre aceia din echipa de oină (de două ori consecutiv campioană județeană), ce să mai vorbim, pur și simplu sînt considerați invincibili pe-aici. Și tot cam așa se poate spune și despre reprezentativa de handbal a fetelor (de două ori vicecampioană județeană) și despre cele două reprezentative de fotbal, una de băieți și alta de fete (care din lipsă de adversari pe măsură se «războiesc» între ele, de multe ori băieții ieșind de pe teren... bătuți măr). și despre reprezentativa de tetratlon care în ultimii ani a participat de fiecare dată la faza județeană...

De cîtva timp, echipa de fotbal a băieților e handicapată de aceea a fetelor.

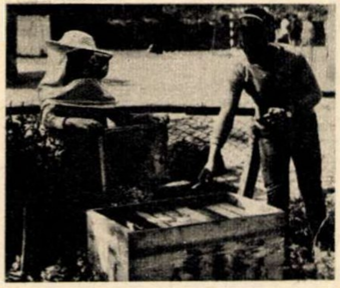

Cei 89 din Revetiș nu sînt însă preocupați numai de sport. Unii, în timpul liber, practică stupăritul.

O școală atît de mică, dintr-un cătun, cu numai 89 de elevi și fără profesor de educație fizică. Și totuși atîtea echipe și atîtea succese sportive care au făcut-o vestită în tot județul! Nu-s cumva doar așa, niște vorbe frumoase, spuse cu indulgență firească la adresa unor astfel de copii?

Aveam să ne convingem la fața locului că nu! Acolo, la ei acasă, unde le-am văzut baza sportivă (cu care s-ar putea lăuda și o școală cu de zece ori mai multi elevi), unde i-am văzut practicînd diversele discipline sportive nu numai cu pasiune, ci și cu o pricepere pentru care mulți ar putea să-i invidieze, unde am aflat că un elev sau o elevă face parte din cel puțin trei reprezentative diferite, că activitatea aceasta este aici în așa fel organizată (de comandamentul unității de pionieri, cu sprijinul tuturor cadrelor didactice) și atît de metodic desfășurată, încît toți elevii, fără nici o excepție, practică sportul și turismul pe tot parcursul anului calendaristic.

Una dintre fotbalistele școlii, într-un intim dialog cu mingea de fotbal.

Nu-s doar așa, vorbe frumoase, spuse cu indulgență la adresa lor, ci adevăruri viguros susținute de fapte, de bogata și pasionanta lor activitate sportivă care, alături de celelalte activități și realizări ale lor, îi onorează pe cei 89 din Revetiș.

CONSTANTIN DIACONU
Foto:
CĂLIN CREȚU

Și sport, dar și o oră, două din timpul liber petrecute în atelierul școlii.

Ce vom face mîine, dar poimîine? De fiecare dată ctivitățile pionierești sînt discutate și aprobate în... plen.

Ghidul „EXPEDIȚIILOR CUTEZĂTORII"

Așa cum v-am promis în numărul trecut al revistei, continuăm sfaturile adresate viitorilor expediționari.

CUM TREBUIE SĂ VĂ DEPLASAȚI ÎN ZONA MONTANĂ

Ascensiunile montane sînt deosebit de plăcute. de reconfortante și lipsite de primejdii dacă cei care le fac au o bună condiție fizică și dacă sînt respectate cîteva reguli absolut necesare.

Deplasarea se va face fie în coloană, fie în șir indian, după cum permite traseul. Pe șoselele care n-au pe margini poteci sau drumuri de picior, veți merge pe partea stîngă a benzii carosabile. În prima parte a coloanei vor fi plasați copiii mai mici și fetele. În frunte, la 20—25 de metri, va merge fie pionierul care cunoaște cel mai bine drumul, fie comandantul. Acesta va căuta și va descoperi permanent marcajele, va alege cărarea cea mai bună, potrivit direcției de deplasare, și va semnaliza din timp prezența unor obstacole sau locuri periculoase.

Ritmul de mers trebuie să fie liniștit și cît mai constant cu putință. Urcarea pantelor se va face în serpentină, cu pas mare și rar, călcînd încet, cu toată talpa piciorului pe pămînt, fără a se vorbi (se vor face numai comunicările strict necesare, iar respirația va fi reglată după ritmul marșului). **Coborîrea pantelor se va face tot în serpentină** și în același ritm moderat în care s-a desfășurat urcușul. Alunecușurile și pietrele care se desprind ușor sînt dușmanii principali la coborîre, de aceea, trebuie să le evitați. Corpul, avînd la coborîre tendința de a cădea înainte, picioarele nu vor fi ținute încordate, ci, dimpotrivă, relaxate, iar atunci cînd apare senzația de cădere pe spate, se vor înfige bine călcîiele în pămînt. La coborîre sînt preferabile porțiunile înierbate, cu condiția să nu fie ude. **Este cu desăvîrșire interzisă coborîrea în fugă a pantelor, care de obicei se soldează, din motive lesne de înțeles, cu accidente grave. De asemenea, evitați cu strictețe porțiunile de traseu care solicită traversarea lor prin procedee de alpinism.**

După fiecare 50 de minute de mers și în raport de particularitățile drumului, se vor face popasuri de cîte 5—10 **minute pentru relaxare, precum și pentru ajustarea echipamentului și verificarea încălțămintei. Dacă se dau jos rucsacurile, va trebui să stați cîte doi, spate în spate, sau să vă îmbrăcați pulovărul gros. La 2—3 ore de mers, se va face un popas mai mare, de 30—40 de minute, pentru odihnă. La aceste popasuri este bine să vă așezați pe locuri** uscate, cu picioarele sprijinite pe o ridicătură (bolovan, ciot, rucsac) mai înaltă decît locul pe care stați. **Este cu desăvîrșire interzis scăldatul în rîuri în timpul popasurilor sau la mai puțin de o oră de la încetarea deplasării.**

Surprinși în teren descoperit de averse puternice, vă puteți adăposti sub un «acoperiș mobil», improvizat dintr-o folie groasă de polietilenă (lată de 80—100 centimetri și lungă de 8—9 metri) pe care o veți ține cu brațele deasupra capetelor. În caz de furtună sau ploi cu descărcări electrice, evitați protecția unor «adăposturi» care pot atrage trăsnetul (arbori înalți, obiecte mari metalice). Culcați-vă la pămînt în locuri ferite, avînd grijă ca mai întîi să îndepărtați din rucsacuri și din buzunare toate obiectele metalice (busole, ciocane geologice, accesorii ale corturilor etc.).

NICOLAE BUCUR, profesor

Cutezătorii 22

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR 1
BUCUREȘTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA

Administrația: Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESA BUCUREȘTI-CALEA GRIVIȚEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001

Redactor artistic: POMPILIU DUMITRESCU
Secretar de redacție: ROZALIA BARANY

SPADĂ ȘI FLACĂRĂ

EPISODUL VIII:

ÎN CALEA PUHOIULUI

Scenariu: VASILE MĂNUCEANU
Desene: TEODOR BOGOI

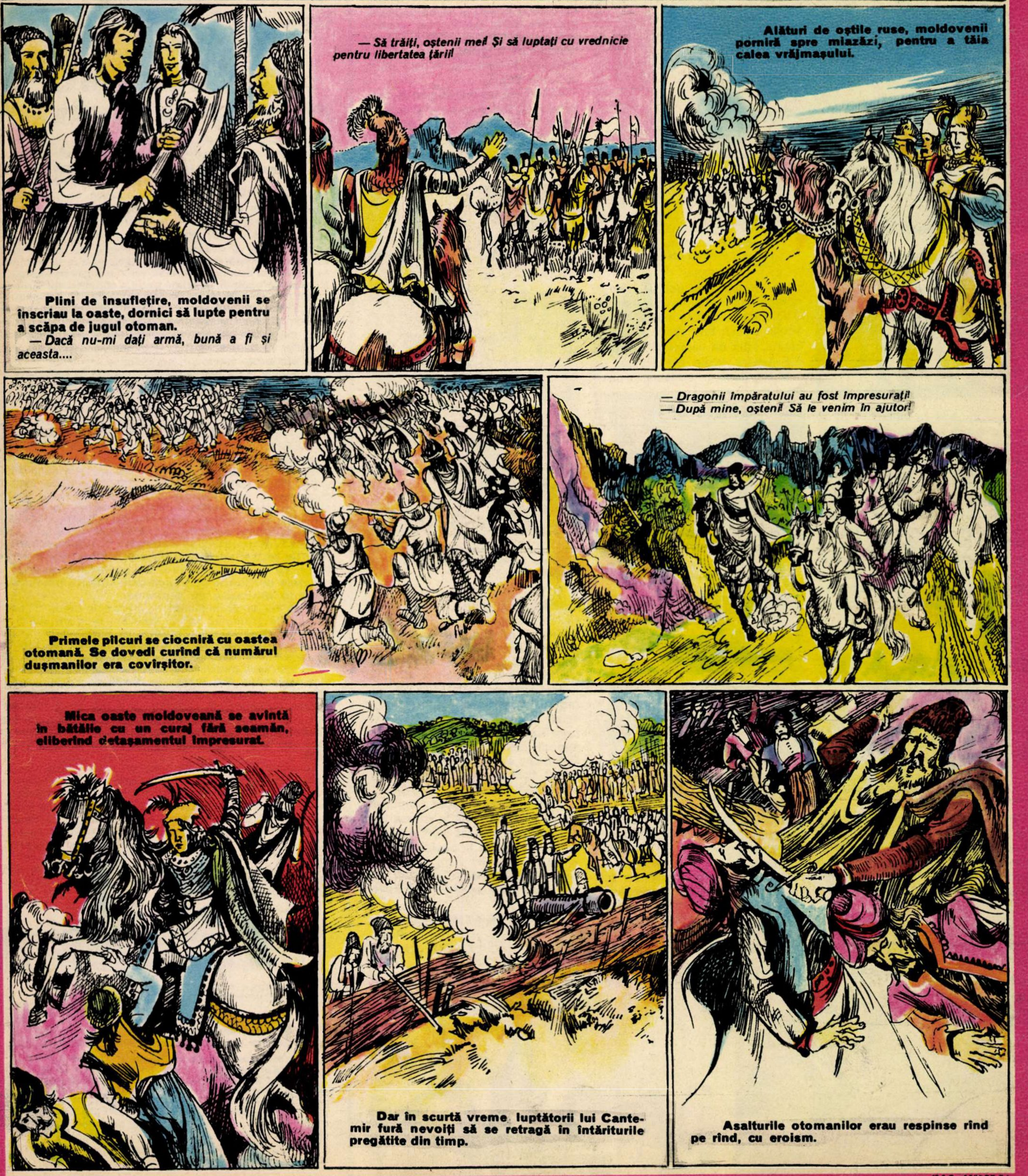
Plini de însuflețire, moldovenii se înscriau la oaste, dornici să lupte pentru a scăpa de jugul otoman.
— Dacă nu-mi dați armă, bună a fi și aceasta....
— Să trăiți, oștenii mei! Și să luptați cu vrednicie pentru libertatea țării!
Alături de oștile ruse, moldovenii porniră spre miazăzi, pentru a tăia calea vrăjmașului.
Primele pîlcuri se ciocniră cu oastea otomană. Se dovedi curind că numărul dușmanilor era covirșitor.
— Dragonii împăratului au fost împresurați!
— După mine, oșteni! Să le venim în ajutor!
Mica oaste moldoveană se avîntă în bătălie cu un curaj fără seamăn, eliberind detașamentul împresurat.
Dar în scurtă vreme luptătorii lui Cantemir fură nevoiți să se retragă în întăriturile pregătite din timp.
Asalturile otomanilor erau respinse rind pe rind, cu eroism.

(VA URMA)

Cutezătorii

23

JOI, 7 IUNIE 1973
ANUL VII (298)
16 pagini, 1 leu

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

ÎN ACEST NUMĂR:

- A TRĂI MUNCITOREȘTE ISTORIA / PAG. 8-9
- COMOARA LUI DECEBAL / PAG. 6
- *Pe urmele izvoarelor de... aur* / PAG. 7
- „OSTROVUL LUPILOR" DIN REVISTĂ PE ECRAN! / PAG. 5
- TRIBUNA *Sportului* / PAG. 15

La invitația președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, și a tovarășei Elena Ceaușescu, Maiestățile Lor Imperiale Mohammad Reza Pahlavi Aryamehr, șahinșahul Iranului, și Farah Pahlavi Șahbanu a Iranului au făcut o vizită oficială în țara noastră.

Între președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, și Maiestatea Sa Imperială șahinșahul Mohammad Reza Pahlavi Aryamehr au avut loc convorbiri oficiale care s-au desfășurat într-o atmosferă de caldă prietenie și înțelegere reciprocă ce caracterizează raporturile multilaterale româno-iraniene, conlucrarea țărilor noastre în principalele probleme ale vieții internaționale. Luni, 4 iunie, cei doi șefi de stat au semnat Declarația solemnă a Republicii Socialiste România și Iranului.

a

ACTUALITĂȚI CUTEZĂTORII

Cînd cataloagele surîd...

GELU APETROAIE, cl. a VII-a A, Liceul de muzică și arte plastice, Botoșani.

EMILIA IENSEN, cl. a VII-a, Șc. generală Teiuș, Alba.

ANDRAS KANTOR, cl. a V-a A, Șc. generală nr. 3, Cluj.

DANIELA MIHAI, cl. a III-a, Sc. nr. 15 Ploiești, Prahova.

CONSTANTIN CĂLINOIU, Șc. generală nr. 2 Dej, Cluj.

MIRCEA SUSAN, cl. a V-a B, Șc. generală nr. 3, Alba Iulia.

LIDIA DUMITRIU, cl. a III-a, Liceul pedagogic, Focșani.

AURICA FAUR, cl. a VII-a B, Petrești, Sebeș.

ACȚIUNEA „SATUL DE VACANȚĂ“

Acesta-i un plan ... «secret». Nu știu despre el decît 410 pionieri, comandanții lor instructori, Consiliul popular comunal și, firește, părinții. Atît. Nimeni altcineva nu trebuie să știe despre el pînă cînd nu va fi înfăptuit.

Pînă nu de mult, atunci cînd cineva propunea o drumeție, o ieșire la marginea comunei se găseau destui care să amintească că în Piatra sînt mai multe.. pietre decît copaci, că prin împrejurimi nu-i așteaptă nici o pădure răcoroasă, că pentru aceasta ar fi de mers mult prea mulți kilometri pe jos. Nimic de zis, aveau perfectă dreptate. Dar anul acesta lucrurile sînt mult schimbate. Nu numai pentru că pionierii au plantat pe străzile comunei peste 300 de trandafiri, zeci și zeci de arbuști și puieți — ei sînt firavi încă — dar mai ales pentru că va intra în funcțiune planul SV-M.

La o margine a comunei, trei castani bătrîni, cu crengile grele de frunze verzi stau singuratici pe malul Călmățuiului. În jurul lor, zilele acestea, se va deschide un adevărat șantier. Fiecare detașament al celor două unități pionierești din Piatra știe ce are de făcut. Cu toții, împreună, vor ridica un Sat al vacanței, pe acest loc, numit Mizinele. Planul SV-M, în amănunt, nu l-am aflat nici eu dar unele lucruri mi s-au spus totuși.

— Vara, părinții noștri sînt mai ocupați ca oricînd, îmi zicea Ion Nedeluș, pionier comandant de unitate. Cînd va fi cazul le vom da și noi o mînă de ajutor. Restul timpului vrem să ni-l organizăm cît mai bine, să ne distrăm, să facem sport.

Poate că Ionel avea intenția să se oprească aici cu explicațiile, dar un băiețel negricios, cu ochi neastîmpărați — Marian Bîrjă, stegarul unității — interveni în discuție.

— Lui Nedeluș îi place să vorbească numai despre lucrurile înfăptuite, de aceea se ferește să amintească de ceea ce ne entuziasmează cel mai mult: Satul nostru de vacanță. El va fi cu siguranță! Nu-i cine știe ce greutate să facem rost de scînduri, cuie, hîrtie colorată, foi de plastic și alte mărunțișuri. Într-o săptămînă, muncind cu toții, vom construi măsuțe, bănci și chiar un acoperiș, pe care le vom împodobi cum vom ști mai frumos. În serile răcoroase, orchestra de mandoline a fetelor va da aici spectacole, îi vom chema și pe părinții noștri să se distreze. În apropiere, vom amenaja și o pistă pentru întreceri sportive. Va fi minunat!

Entuziasmul pionierilor din comuna Piatra, județul Teleorman, am aflat mai apoi și de la tovarășii comandanți instructori, este pe deplin îndreptățit. La orizont se întrevede o frumoasă și bogată vacanță. Și aceasta, mai ales datorită initiativei pionierilor și, desigur, ajutorului pe care-l vor primi din partea celor mari, bucuroși să-i răsplătească astfel pe harnicii, silitorii și veselii lor copii.

E. MĂNESCU

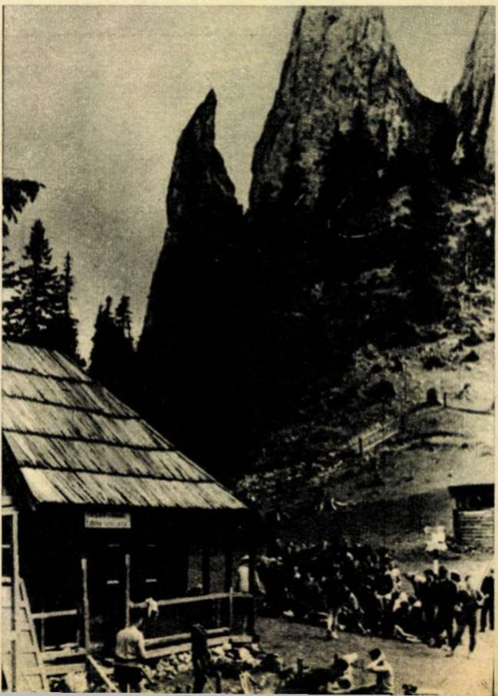

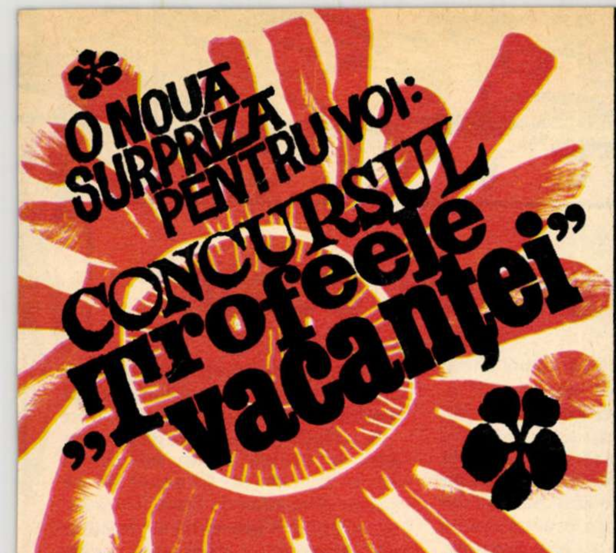

O NOUĂ SURPRIZĂ PENTRU VOI: CONCURSUL „Trofeele vacanței”

LA CEREREA UNUI MARE NUMĂR DE CITITORI, REVISTA «CUTEZĂTORII» RELANSEAZĂ, ÎNTR-O FORMULĂ NOUĂ, UNUL DINTRE MAI VECHILE SALE CONCURSURI: «TROFEELE VACANȚEI».

Foto: O. Cahane

SCOPUL

Concursul «**Trofeele vacanței**» urmărește stimularea pionierilor și școlarilor de a cunoaște nemijlocit frumusețile și bogățiile țării noastre, locurile și monumentele istorice, viața, tradițiile și obiceiurile poporului român, realizările de astăzi ale oamenilor muncii și de a desfășura în acest cadru o bogată activitate de observare a naturii, de investigare științifică și creație literar-artistică.

PARTICIPAREA

La acest concurs poate participa orice pionier sau școlar, apt din punct de vedere medical, care va decupa alăturatul «*Pașaport Cutezătorii '73*», îl va completa cu toate datele prevăzute de rubricile sale și va lipi în spațiile special rezervate pe fața a II-a toate taloanele ce vor fi publicate în revistă, număr de număr, pe întreaga perioadă a vacanței mari (taloanele cu numerele de la 300 la 312).

DESFĂȘURAREA

Concursul «*Trofeele vacanței*» se va desfășura între 21 iunie — 15 septembrie a.c. În această perioadă, fiecare participant, avînd asupra sa «Pașaportul Cutezătorii '73», avizat favorabil pentru excursie de către conducerea școlii în care învață, un «jurnal de excursie» precum și echipament ajutător (magnetofon, aparat de filmat sau de fotografiat, trusă de pictură sau de desen, ciocan geologic, plasă de prins fluturi etc., după posibilitățile și preferințele fiecăruia), va trebui să parcurgă, în compania unor oameni mari în vîrstă (părinți, rude, cadre didactice, cunoștințe apropiate), într-una sau mai multe etape, minimum 200 de kilometri, cu ajutorul unor mijloace de transport, sau 50 de kilometri pe jos, totalizînd cel puțin 10 zile de excursie prin țară sau de drumeție, împreună cu prieteni sau colegi — în împrejurimile localităților în care își petrece vacanța.

Se recomandă următoarele domenii de cercetare: istorie, sociologie, industrie, agricultură, arheologie, etnografie, folclor, geografie, botanică, zoologie și geologie. Impresiile de pe traseu pot fi consemnate zilnic în «jurnalul de excursie». În limita posibilităților, concurentul se va strădui să realizeze și unele colecții din principalele domenii abordate (insectar, pietrar, culegeri de folclor, obiecte etnografice și altele), apte a fi folosite ulterior în școala în care învață. Tot de pe traseu, concurentul va solicita pe «pașaport» cîteva vize de la întreprinderi, instituții sau școli întîlnite în cale.

APRECIEREA REZULTATELOR

Întîmplările, constatările sau descoperirile mai deosebite de pe traseu pot fi valorificate prin reportaje, schițe, desene, studii cu caracter științific, imprimări magnetice, filme, albume cu fotografii etc. În ceea ce privește colecțiile realizate, acestea nu se trimit la redacție. Se trimit în schimb fotografii sau descrieri amănunțite, însoțite de autentificări din partea școlii unde învață concurentul.

Pînă la 20 septembrie a.c., fiecare concurent va trimite la redacție «Pașaportul Cutezătorii '73» și toate celelalte documente și creații («jurnalul de excursie», fotografiile sau descrierile colecțiilor, adeverința de autentificare a acestora, reportajele, schițele, desenele, fotografiile). În perioada octombrie — noiembrie a.c., juriul concursului va analiza rezultatele obținute de fiecare concurent în parte și va acorda următoarele premii și distincții:

A) MARELE PREMIU, pentru cele mai bune rezultate — un magnetofon și diploma specială «TROFEELE VACANȚEI».

B) 2 Premii I (două BICICLETE «PEGAS» — pliante).

C) 2 Premii II (două CORTURI de două persoane).

D) 5 Premii III (cinci perechi de RACHETE DE TENIS cu seturi de mingi).

Concurenții clasați pe primele zece locuri primesc în mod excepțional medalia și diploma «EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII».

E) Alte 45 de premii, după cum urmează:
- **cinci arcuri cu seturi de săgeți**
- **cinci saltele pneumatice**
- **cinci saci de dormit**
- **zece mingi de volei**
- **zece mingi de fotbal**
- **zece busole brățară**

F) 100 (UNA SUTĂ) DE MENȚIUNI constînd în cărți, albume, stilouri, acuarele și brelocuri.

G) Cele mai valoroase creații literare, desene, fotografii sau studii vor fi publicate în revista «Cutezătorii» sau incluse în tezaurul «Arhivei de aur». «Pașapoartele» celor clasați pe primele 1 000 (una mie) de locuri, cu aprecierea juriului consemnată pe ele, vor fi restituite — împreună cu materialele trimise — concurenților respectivi, avînd valoare de diplomă a concursului.

Vă dorim tuturor drum bun și succes deplin!

REVISTA

Cutezătorii

ADMIS

PENTRU VACANȚA MARE

PAȘAPORT «CUTEZĂTORII» '73

ELEV . . . . VÎRSTA . . . . . .

ȘCOALA . . . . LOCALITATEA . . . . JUDEȚUL . . . . . .

SE DEPLASEAZĂ ÎN EXCURSII ȘI DRUMEȚII PRIN ȚARĂ, CU PĂRINȚII SAU ȘCOALA, PARTICIPÎND ASTFEL LA CONCURSUL NOSTRU «TROFEELE VACANȚEI». PREZENTUL PAȘAPORT FOLOSEȘTE PE TRASEU CA LEGITIMAȚIE INDIVIDUALĂ. INSTITUȚIILE ȘI CETĂȚENII SOLICITAȚI SÎNT RUGAȚI SĂ-I ACORDE SPRIJINUL ÎN BUNA DESFĂȘURARE A EXCURSIEI.

REDACTOR ȘEF

Mihai Negulescu

DATA RESTITUIRII . . . .

APRECIEREA JURIULUI . . . .

SĂRBĂTOAREA CĂRȚII PENTRU COPII

Ca în fiecare an, între întîi și douăzeci iunie se desfășoară în întreaga țară «Zilele cărții pentru copii», prilej de adevărată cinstire a cărții, a scriitorilor, graficienilor, tipografilor, editorilor și librarilor, într-un cuvînt a tuturor celor care zi de zi trudesc pentru a apropia de mințile și inimile voastre, dragi cititori, bogățiile, înțelepciunea și învățămintele agonisite de-a lungul timpurilor între scoarțele cărților.

Mihail Sadoveanu
povestiri
ON CREANGA
OVESTI
OVESTIRI
MINTIRI
Lacrimile Lacrămioarei
PÁL VITÉZ
ZÎMBIȚI, VĂ ROG!
EDITURA ION CREANGĂ
A. I. ODOBESCU

Organizate atît în Capitală cît și în toate județele țării, «Zilele cărții pentru copii» pregătite împreună cu Consiliul Național al Organizației Pionierilor și cu alte instituții, vor constitui și un bun prilej să ne sfătuim împreună, pe îndelete și gospodărește: voi ne veți spune, nădăjduiesc, care dintre cărțile tipărite în ultima vreme v-au mers la inimă—atît prin firul povestirii sau frumusețea versurilor cît și prin prezentarea grafică—și, firește, care dintre ele nu v-au plăcut, sau ce ați dori să citiți în viitorul apropiat. La rîndul lor, scriitorii și editorii vă vor povești despre cărțile la care lucrează, despre cele ce sînt în curs de apariție și vor afla de la voi lucruri noi despre școala, familia, orașul vostru, despre prietenii de învățătură și joacă.

Acum vreau să vă spun cîte ceva despre editura voastră, Editura Ion Creangă. Ea a luat ființă spre sfîrșitul anului 1969 și nu a atins încă, precum vedeți, nici vîrsta pionieratului. Dacă, prin unele cărți frumoase, despre care nu arareori ne-ați vorbit sau ne-ați scris, ea a crescut ca voinicul din poveste, într-un an cît alții-n șapte, este pentru că are la temelii o bogată tradiție, ctitorită de înaintași cu foarte multe decenii în urmă, tradiție preluată și dezvoltată însă, — cum numai în vis și în basm se pot lucrurile întîmpla — de către statul nostru socialist. Știți voi, prieteni, cîte titluri de cărți pentru copii au apărut în limba română și în limbile naționalităților conlocuitoare începînd din 1948, anul naționalizării, pînă în 1972? 4 384 titluri, într-un tiraj de peste o sută zece milioane de exemplare! Cred că pentru voi ar fi, de asemenea interesant să știți că în cele două decenii amintite mai sus, clasicii literaturii române si universale au fost tipăriți în impresionante tiraje adresate copiilor. Iată numai cîteva exemplificări: Ion Creangă—141 ediții în 7 milioane exemplare, Mihail Sadoveanu—92 ediții în peste 4 milioane de exemplare, Jules Verne—50 ediții în 2 milioane exemplare, Andersen—22 ediții într-un milion de exemplare, și enumerarea ar putea continua. La cea de a doua Conferință Națională a Organizației Pionierilor, cel mai apropiat prieten al nostru, al tuturor, cel mai dîrz și mai înțelept fiu al acestui pămînt, secretarul general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia în cuvinte ce ni s-au întipărit adînc în constiinte, însemnătatea deosebită pe care o are cartea în formarea omului nou, în formarea voastră, cetățeni și constructori de mîine ai comunismului. Am reținut, odată cu voi, îndemnul ce vi l-a adresat, să vă însușiți cît mai profund arta, cultura și literatura, română și universală, străduindu-vă, la rîndul vostru, după exemplul unor iluștri înaintași pe care i-a amintit cu acel prilej, să folosiți din plin adolescența și tinerețea, rodnice ca nici o altă vîrstă, pentru a vă încerca puterile, chemarea, talentul, însă de tineri, în artă și în literatură.

De altfel roadele acelui îndemn se vor vedea curînd și în producția noastră editorială: au fost pregătite pentru tipar două cărți scrise de pionieri, anume, o selecție de poezii, îngrijită și prefațată de poeții Veronica Porumbacu și Virgil Teodorescu precum și o altă carte, rod al «Expedițiilor Cutezătorii». Iar pentru anul viitor, cînd se vor împlini trei decenii de la eliberarea patriei noastre, va apare ca urmare a concursului «Arhiva de aur», organizat de către revista «Cutezătorii» și Editura «Ion Creangă» încă un volum realizat de pionieri, intitulat «Anul 2000 văzut de copiii României socialiste». Deocamdată, după datele provizorii pe care le dețin, revista a primit circa zece mii de răspunsuri ale participanților la acest concurs și se pare că mulți alți copii se pregătesc să-și trimită, în continuare, materialele!

În «Zilele cărții pentru copii» vor intra în librării cîteva noi titluri, dintre care țin să vă anunț de pe acum: «Posada» de Radu Theodoru, «Căpitanii Măriei sale» de Emanoil Manoliu, «Volburi peste veacuri» de Paul Constant, «Urechea năzdrăvană» de Ada Orleanu, «Zîmbiți vă rog» de Lucia Olteanu, «Steaua Sudului» (biblioteca Jules Verne), «Uzina Terra» de Aurel Lecca, «ABC filatelic» de Lucian Belcea, «Printre linii și suprafețe» de Florica T. Cîmpan, precum și plachete de versuri semnate de Ion Rahoveanu, Rusalin Mureșanu, Mihail Cosma.

Frățiorii voștri mai mici se vor reîntîlni cu neastîmpăratul meu Ciopîrțilă, într-o nouă carte, intitulată «Ciopîrțilă Cascador». Din păcate pentru autor, pionierii au depășit vîrsta unei asemenea lecturi, dar el nu uită, își amintește cu drag că mulți dintre ei, adică dintre voi, prietenii mei dragi s-au numărat, în urmă cu puțini ani printre primii cititori ai «Isprăvilor lui Ciopîrțilă».

După cum vedeți, alături de toți cei care se pregătesc pentru sărbătoreasca voastră zi, și Editura «Ion Creangă» vă va dărui cîteva cărți noi. Autorii lor, și nu numai ei, se vor întîlni cu cititorii, oferindu-le autografe. Iar editura va fi bucuroasă să primească cît mai multe scrisori în care să povestiți cum s-au desfășurat «Zilele cărții» în localitățile în care locuiți și învățați, precum și întîmplări adevărate despre care credeți că ar merita să scrie autorii îndrăgiți de voi. Iată pentru ce vă reamintesc adresa noastră: Editura «Ion Creangă», str. Ion Ghica 5, București 4.

Așadar, la revedere, pe curînd, dragi prieteni!

TIBERIU UTAN
scriitor
directorul Editurii «Ion Creangă»

TALON CUTEZĂTORII
300

PAȘAPORT «CUTEZĂTORII»

VIZĂ DE PE TRASEU

ELEVUL CĂLĂTOREȘTE ÎNSOȚIT DE: (NUMELE, CALITATEA, VÎRSTA):

PRINCIPALELE PUNCTE VIZITATE ȘI DATA:

VIZĂ DE PE TRASEU

VIZĂ DE PE TRASEU

TALON CUTEZĂTORII
312

TALON CUTEZĂTORII
301

TALON CUTEZĂTORII
311

TALON CUTEZĂTORII
302

TALON CUTEZĂTORII
303

TALON CUTEZĂTORII
304

TALON CUTEZĂTORII
305

TALON CUTEZĂTORII
306

TALON CUTEZĂTORII
307

TALON CUTEZĂTORII
308

TALON CUTEZĂTORII
309

TALON CUTEZĂTORII
310

DIN REVISTĂ, PE ECRAN: „Aventurile lui Babușcă”

DUPĂ ROMANUL „OSTROVUL LUPILOR”

În sfîrșit, ne vom întîlni pe ecran cu Scatiul și Babușcă. În sfîrșit, vom vedea pe ecran întinderile de apă ale Dunării prinsă într-o sălbatică vegetație, transfigurată de culorile amurgului, martoră a unor pasionante aventuri. Îl vom vedea pe bunul căpitan Vlad, pe Spic, inteligentul cîine polițist, pe Chiorul, pe Profesorul, înrăiți bandiți, deci întreaga galerie de personaje pe care le-ați întîlnit prima dată în paginile revistei «Cutezătorii», în povestirea «Ostrovul lupilor» de Petre Luscalov. Acum însă, toate întîmplările romanului au trecut din paginile tipărite, pe ecran. Povestirea a devenit film și poartă titlul de «Aventurile lui Babușcă».

Realizatorii filmului, Gheorghe Naghi, în colaborare cu Geta Tarnavschi, avînd de transpus cinematografic povestirea lui Petre Luscalov, și-au ales ca interpreți o echipă de binecunoscuți actori: Amza Pellea, Ion Marinescu, Emanoil Petruț, Emil Hossu și doi copii obișnuiți, pentru rolul lui Babușcă și Scatiul.

Redacția revistei noastre, împreună cu Casa de filme nr. 5 București, a invitat un grup de pionieri și uteciști, membrii colegiului de redacție al revistelor «Cutezătorii», «Racheta cutezătorilor» și «Jóbarát», la o primă vizionare a filmului, urmată de discuții. Au fost de față creatorii filmului, iar dintre interpreți, îndrăgitul actor Amza Pellea, precum și cei doi băieți, cunoscuți în film sub numele de Scatiul și Babușcă (respectiv Horia Zugrăvescu, clasa a VI-a, și Gabriel Nacu, clasa a V-a).

A plăcut filmul sau nu? Este el un film al vîrstei cutezătorilor? Povestea care a captivat atenția cititorilor revistei «Cutezătorii», timp de săptămîni în șir, corespunde pe ecran așteptărilor? Despre toate acestea s-a discutat la întîlnirea între producătorii filmului și tinerii spectatori. Spicuim cîteva idei, din cuvîntul participanților.

CORNELIA ICHIM, Tg. Neamț. *Fiecare dintre noi a citit cartea «Ostrovul lupilor», fiecare dintre noi și-a făcut o imagine asupra personajelor, asupra întîmplărilor prin care aceștia au trecut. Și iată că cei doi copii, eroi ai filmului sînt aproape așa cum ni i-am închipuit, chiar dacă nu în ansamblu. Filmul acesta scoate în evidență curajul, dîrzenia, inteligența și perseverența celor doi băieți. Dacă aș obiecta ceva? Da. Ponderea scenelor dure e prea mare în raport cu cele vesele sau lirice. Apoi, mi se pare că găsirea servietei cu ceasuri — moment cheie în film — se face prea ușor, prea repede. Aș fi dorit să existe mai multe peripeții.*

IULIAN PENESCU, Tîrgoviște. *Cred că, în lipsa unei preocupări constante a cinematografiei de a crea filme pentru noi, acest film va fi bine primit de spectatorii tineri, mai ales prin aceea că surprinde momente din viața unor copii, asemenea nouă. Numai că întîmplările lor sînt mai deosebite, și ceea ce mi-a plăcut este că întotdeauna cei doi băieți ies cu bine din toate încurcăturile. Cadrul acțiunii — Delta — care are ceva misterios ca și acțiunea băieților. Din păcate psihologia personajelor mature este oarecum schematică și nu convinge.*

GABRIELA CANTEMIR, Botoșani. *S-au făcut pînă în prezent foarte puține filme pentru noi. Poate că de aici înainte vor urma altele. «Ostrovul lupilor» are și partea a II-a. O vom vedea oare în alt film? La noi, în nordul Moldovei, se pot găsi multe subiecte de filme pentru copii. Avem și pionieri talentați, care scriu povestiri și reportaje. Ar putea scrie și scenarii. Propun să se facă un concurs de scenarii, autori fiind pionierii. S-ar putea să se găsească astfel multe idei pentru marele ecran. Îi felicit pe cei doi actori-copii, care s-au descurcat atît de bine la filmările dificile din Deltă.*

GABRIELA COSTIN, Galați. *Nouă, fetelor, nu ne plac filmele cu pistoale și cu bătăi. Dar pot spune că «Aventurile lui Babușcă» mi-a plăcut în bună măsură. Aici, totul are un țel, spectatorul știe că toți se luptă ca să prindă niște răufăcători primejdioși. Copiii sînt alături de cei mari și se poartă cu toată răspunderea. Ce păcat că n-au fost și niște fete să-i ajute!*

GHEORGHE TRUȚĂ, Călui-Olt. *Calitatea filmului ar fi avut de cîștigat de bună seamă dacă, pe lîngă doi eroi principali, copii recrutați din școli bucureștene, și-ar fi găsit locul meritat în secvențele de film, copii din județul Tulcea, ai Deltei Dunării, unde se petrec peripețiile respective.*

Discuțiile purtate au arătat că un asemenea film place tinerilor spectatori îndeosebi pentru aceea că pune în evidență generoasele trăsături ale celor doi băieți, buni prieteni, copii cinstiți, curajoși, care-și iubesc locurile natale și știu, prin purtarea lor, să cîștige dragostea și încrederea celor mari. Mulți dintre spectatori au fost de părere că nu era necesar să fie o acțiune povestita prin comentar ci exprimată numai prin imagini cinematografice, prin însăși acțiune. Alții au fost de părere că trăsăturile de caracter ale lui Babușcă și Scatiul trebuiau mai bine reliefate.

Considerăm discuția deschisă. Într-un număr viitor, vom publica cronica acestui film precum și părerile voastre, dragi cititori. Va reuși oare filmul de față să aibă același ecou în rîndurile cutezătorilor pe care l-au avut cu ani în urmă cele două serii de foiletoane ce au alcătuit romanul «Ostrovul lupilor»?

Vizionați filmul și scrieți-ne.

B. CARAGIALE

DIN CUVÎNTUL REALIZATORILOR

AMZA PELLEA

Am fost întrebat de un pionier cum de am admis să joc un rol al unui personaj negativ. Răspund: un actor trebuie să fie pregătit să facă față oricărui rol. Chiar dacă ai fost odată un personaj eroic, nu trebuie să-ți fie teamă de pielea unui personaj urît. Un actor are de luptat în permanență cu el însuși. Am să vă fac o mărturisire. Eu sînt timid. Primele minute, după ridicarea cortinei, tremur tot de emoție. Nu se vede, fiindcă mă stăpînesc. Învăț mereu să lupt cu mine însumi. Mi-a plăcut să filmez cu Babușcă și Scatiul. Între filmări, mergeam la pescuit, dar uneori, băieții mi-o luau înainte și prindeau mai mult pește decît mine. Ei, și mă supăram!

PETRE LUSCALOV

Am încercat o mare bucurie, văzînd personajele povestirii mele pe ecran, dar în același timp mă copleșea un sentiment ciudat. Detașați de roman, Babușcă și Scatiu îmi păreau străini.

GHEORGHE NAGHI

Sperăm să realizăm și partea a II-a a filmului. Ar fi o nouă coproducție cu revista «Cutezătorii», pentru că și partea a II-a a romanului a apărut în paginile ei. Discuțiile și sugestiile făcute la această întîlnire ne sînt foarte utile.

GETA TARNAVSCHI.

Țin foarte mult la secvențele finale, în care Babușcă și Scatiul sînt primiți în organizația de pionieri. Această festivitate ține de universul copilăriei din țara noastră. Este o realitate pe care ei o iubesc

DAN PLATON (operator).

Aș dori ca cei care vor face excursii în Deltă să identifice peisajul din film, al cărui farmec aparte m-am străduit să îl culeg pe peliculă.

Cu ocazia vizionării, redactorul șef al revistei «Cutezătorii» a înmînat celor doi protagoniști-copii ai filmului insigna și diploma de onoare «Cutezătorii».

COMOARA LUI DECEBAL

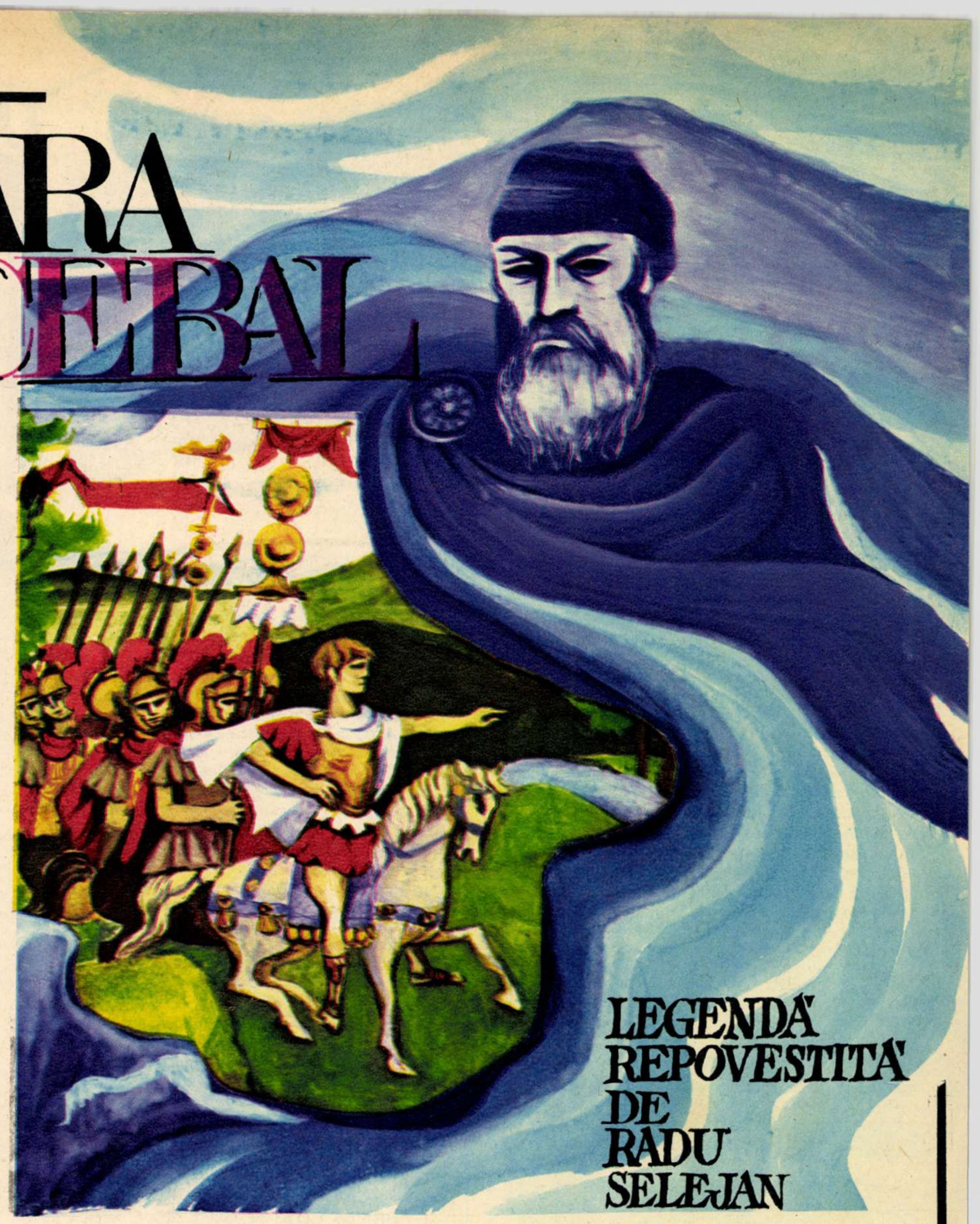

LEGENDĂ REPOVESTITĂ DE RADU SELEJAN

ILUSTRAȚIE DE ROSZA MIRIAM

Ca toate satele din Țara Hațegului, Sîntămăria Orlea este o așezare aleasă, locuită de veacuri de oameni vrednici, îndatorați strămoșilor și mari iubitori de țară, de datini, care s-au născut, au viețuit și au murit și iar s-au născut și au trăit, nu pentru că n-au avut altceva mai bun de făcut, ci pentru că au vrut să fie, pentru că au dat nume de «românesc» pămîntului din care-au răsărit, care i-a cununat cu nemurirea.

Mi-aş fi dorit să ajung în Sîntămăria Orlea ca un simplu drumeț, aflat în trecere de la Petroșani către Hațeg. Să mă prindă noaptea pe drum; să bat într-o poartă; să-mi deschidă stăpînul casei și să mă-ntrebe ce caut, de unde vin și unde vreau să ajung. Să-i spun, iar el să mă invite în casă și-o noapte întreagă să tot povestim, ca și cum am fi copilărit împreună și cine ştie ce întîmplare ne-a despărțit, aducîndu-ne pe neştiute în pragul acelei nopți. Și-apoi, în zorii zilei, să străbat cei doi kilometri pînă la Hațeg, fără să mai simt povara unor gînduri.

N-a fost însă așa. Poate din pricina mea, pentru că nu mi-am dorit cu tot dinadinsul acest lucru. N-a fost aşa poate din pricina unui mai vechi prieten care m-a îndemnat, cu ani în urmă, să urc pe dealul Orlea și să admir ceea ce se cheamă frumusețea de basm a Țării Hațegului. N-a fost aşa şi am ajuns la Sîntămăria Orlea în zorii unei zile măiestru cioplită din azurit și ametiste, bătută cu smaralde și purpuriu.

Ulița sfîrșea unde și cîmpul se îmbrățișa cu cele două rîuri de pomină ale Țării Hațegului, cu Streiul și cu Rîul Mare. Și-am aflat, apropiindu-mă de locul unde cele două ape se îngemănau, că la Sîntămăria Orlea se află centrul gravitațional al tuturor izvoarelor care împînzesc munții crescuți de jur-împrejurul Țării Hațegului, ca niște strașnice ziduri de apărare. Toate izvoarele coboară din munți la vale, cresc unele din altele, se adună între malurile Streiului și ale Rîului Mare și, la Sîntămăria Orlea, aproape de Subcetate, ca atrase de o forță neștiută se întovărășesc pentru totdeauna, dîndu-i Streiului să le poarte mai departe, în lume.

Confluența lor îți oferă un spectacol magnific. Împreunîndu-se, apele lor nu se tulbură, valurile nu se izbesc, ci se îmbrățișează, vuietele lor tulnică parcă, ademenind depărtările.

Stînd pe o piatră și privind cum apele celor o mie ori o mie de izvoare se îmbrățișează, suindu-se parcă nălucă înspre cer și pornind apoi între maluri de albie nouă către alt capăt de zare, mi-a venit în minte o legendă care, sincer să fiu, aş fi dorit să se fi întîmplat aievea. Scrutînd depărtările, cercam să descopăr pe umerii munților Sebeș urmele măritului Decebal. Auzul mi-l îndemnam să prindă uruitul carelor romane ce nu mai conteneau dinspre Sarmizegetusa.

Legenda stăruie în preajma mea ca un vis.

Jurat lui Decebal, Streiul nici astăzi nu mărturisește nimic. Rîul Mare tace și el. Cîtă vreme Streiul a curs între alte maluri, dealul Orlea și-a împietrit luminile ochilor. Pămîntul și-a îngropat amintirile în mai adînc.

Și firul legendei, pe care-l știam, pe care-l torceam parcă stînd pe malurile celor două rîuri, s-a tot întins ca și cum ar fi fost plecat din nesfîrșit. Și din el, ca o minune, legenda s-a țesut în toată splendoarea ei, ca o taină a munților dintre care a plecat. S-o ascultăm.

Întîia oară a coborît pe malurile Streiului un mai mare între daci, trimis de însuși slăvitul Decebal. A măsurat lățimea apei, de la un mal la celălalt, a cercat adîncul valului, a cercetat orizontul de la un capăt la altul și a plecat. Cele cîteva vorbe pe care le-a rostit au fost de neînțeles. Părea mulțumit.

Ajungînd în cetatea Sarmizegetusei, fala Daciei, s-a înfățișat înaintea marelui Decebal și s-au înțeles în mare taină.

— Ce răspuns îmi aduci? — l-a întrebat Decebal. Pot crede oare că de partea mea și a noastră sînt și rîurile țării acesteia căreia-i spunem Dacia, ca unei mame adevărate ce ne este?

— Te poți încrede în Sargeția, mărite rege. Cînd i-am ajuns malul, parcă mi-a înțeles gîndurile și-am simțit cum mă-ndeamnă către cel mai bun loc pentru ceea ce vrem să făptuim.

— Mîine-n zori plecăm amîndoi, să pipăi și eu adevărul. Nu că n-aș avea încredere în vorbele tale, dar e mai bine așa.

A stat Decebal cu al său supus de încredere, pe malul Sargeției, în locul unde acesta își împreună apele cu celălalt rîu coborît din munții cei mari de la miazăzi, pînă cînd noaptea a trecut hotarele Daciei. A stat și s-a minunat cît îi este țara de frumoasă. Și, înainte de a se întoarce iarăși în marea cetate, ocrotiți de stele, cei doi au mai schimbat cîteva vorbe.

— De mîine să-i poruncim rîului să-și strămute albia între alte maluri. Porunca asta i-o aduci tu, care-ți vei alege din tabără pe cei mai viteji oșteni. Viteji și de încredere. Trădarea n-are ce căuta în planurile noastre.

— Cum spui, mărite Decebal, așa vom face.

— Și cînd apa nu va mai curge în patul ei de acuma, începeți de săpați un mormînt uriaș, căptușit cu lespezi de piatră desprinse din carnea cea mai vînjoasă a munților. Să fie pe măsura gîndurilor pe care ți le-am spus cînd te-am trimis întîia oară aici. Și, după ce toate vor fi așa după cum ți-am poruncit, pe cărări știute doar de noi, vom coborî comorile Daciei. Să le încredințăm spre pază munților și rîului care-s cei mai de treabă tăinuitori.

Așa s-a-ntîmplat, spune legenda, că o parte a comorilor lui Decebal au fost înmormîntate în albia Streiului doar pînă va trece pîrjolul. Sfîrșitul însă n-a fost de partea dacilor, a lui Decebal. Romanii au cîștigat războiul, altoindu-și sufletele cu sînge nemuritor de dac, sfințind astfel nașterea noastră, a românilor.

Dar, în acele zile de restriște pentru oamenii acestui pămînt, cînd Traian se-ntorcea victorios din munții Orăştiei, de la Sarmizegetusa, ajungînd pe aproape de locul unde Rîul Mare se împreună cu Streiul, un dac s-a aruncat la pămînt în fața alaiului împărătesc.

— Cine-i și ce dorește? a întrebat mînios împăratul. Să fie pus în lanțuri și alăturat celorlalți sclavi daci. Să mă urmeze la Roma.

Oștenii s-au repezit asupra dacului, l-au ridicat din țărînă și-au încercat să-l lege. Un răcnet i-a oprit însă pentru o clipă. Împăratul s-a mirat. Dacul a mai răcnit o dată arătînd cu mîna înspre apele Streiului. Apoi, smulgîndu-se din mîinile romanilor, a luat-o la fugă într-acolo. Traian a poruncit alaiului să-l urmeze pe dac. Ajuns însă la malul rîului, dacul, smulgînd un pumnal de la un centurion roman, și l-a împlîntat în inimă.

Legenda poate că știe și alte fapte în legătură cu comoara de sub Strei. Se spune că din cînd în cînd pescarii au mai găsit monezi de aur, că fărîmituri din comoara lui Decebal au mai găsit și lucrătorii care făceau săpături prin anul 1870 la terasatul liniei ferate.

Cine însă poate confirma spusele de aur ale legendei?

— Fii amabil, tovarășe inginer, repetă concluzia la care ai ajuns!

— Simplă, concisă și, cred, destul de edificatoare, răspunde repede George Aldea, la întrebarea stăruitoare a directorului Institutului. Cei trei temerari, deși puștani încă, ne-au adus servicii importante.

— Ei, chiar așa? întrebase neîncrezător directorul.

— Dar gîndiți-vă, continuase inginerul, trei pui de om, toți de-o șchioapă, fac o descoperire de-a dreptul senzațională. Într-un loc unde nici nu ne-am gîndit încă pentru prospecție. Ei găsesc aur, tovarășe director. Aur curat!..

— Înțeleg, înțeleg, îl întrerupse directorul. Pentru mine analizele de laborator ca și ceea ce ar mai fi de făcut sînt clare. Știi ce nu-mi este clar?

— Probabil modul de descoperire, răspunse inginerul, într-o doară.

— Exact!

— Nu-i nici un bai, tovarășe director. Îl vom ruga pe unul din membrii expediției școlare să-și depene amintirile, aici, chiar în biroul dumneavoastră...

ILUSTRAȚIA DE POMPILIU DUMITRESCU

Pe urmele izvoarelor de aur...

POVESTIRE DE PETRE HLADCHI-BUCOVINEANU

Tabăra școlarilor se așezase în acea vară pe un tăpșan din apropierea Văii Someșului, mai precis pe un fost afluent al rîului. Oamenii din partea locului, mai ales cei vîrstnici, păstrau încă în memoria lor snoavele bunicilor despre «apa fermecată» pe care o purta cîndva acel afluent al Someșului, care astăzi își păstrează maiestuoasă doar albia. In rest, cîteva fire înguste de apă care se preling molatic cale de cîțiva kilometri, pînă în apropierea unui lac, de unde pornesc vertiginos la vale, amestecîndu-se spumos cu apele rîului.

Într-o seară, în jurul unui foc de tabără, fu invitat și un bătrîn din sat. Din toată povestea lui, Dănuț Pelea, elev care trecuse deja într-a VI-a, reținu ceva deosebit:

— Aici, pe aceste meleaguri, zise bătrînul, se spune că strămoșii culegeau fire de metal galben. Nu știu... Nu știm dacă era chiar aur. Dar știm că era o muncă migăloasă și grea. Poate ați văzut în filme...

Lui Dănuț atunci îi încolțise ideea. Ce-ar fi dacă?... și-a zis, într-un tîrziu.

Cu același gînd, adormi. Dimineața, după festivitatea de înălțare a drapelului în tabără, se duse glonț la comandantul-instructor.

— Știți la ce m-am gîndit? tovarășe profesor, începuse Dănuț, puțin emoționat. Metalul galben, la care s-a referit aseară invitatul nostru, nu putea fi altceva decît aur. Desigur, un filon descoperit atunci, pierdut în decursul vremurilor și poate... uitat de contemporani.

— S-ar putea, zise oarecum neîncrezător profesorul. Dar spune, de fapt, ce vrei?

— Să-mi dați voie să alcătuiesc o echipă și, timp de două-trei zile, să cercetăm împrejurimile. Știți, fac parte la școală din cercul micilor geologi...

— Bine, Dănuț. Aș vrea, însă, ca prospecțiunile tale să nu depășească trei-patru zile.

— Vă mulțumesc, spuse emoționat Pelea. Vă rog, însă, să-mi dați voie să aleg singur cercetașii.

— Te ascult!

— Din echipă vreau să facă parte Anca Tudoran și Gabriel Anghel. Sînt colegi de școală cu mine și știți... onoarea școlii, dacă reușim.

— Bine, înțeleg. Vei fi șeful echipei. Începeți pregătirile.

*

De bucurie, în acea noapte, cei trei copii abia au putut ațipi. Dimineața, cînd zorii au început să mijească la orizont, echipa cutezătorilor geologi, în frunte cu Dănuț Pelea, se afla pe fosta albie de rîu, în apropierea unei stînci pe care se prelingea continuu, un fir de apă.

— Tu nu observi nimic, Dănuț? începuse Anca Tudoran.

— La ce te referi?

— Las' să-ncep eu, o rugase Gabriel Anghel. Dacă stai și privești atent acest fir de apă, ai senzația că, din cînd în cînd, se preling cîteva picături roșcate. Parcă ar fi niște firișoare de nisip ce au un colorit metalic. Nu cumva am izbutit?

— Nu te grăbi, Anghele, replicase Dan Pelea. Dar, pentru orice eventualitate, să luăm cîteva probe, Uite, atît tu cît și Anca, în răstimpuri de cîte o jumătate de oră sau, mai bine, în momentul apariției acelui «fir roșcat», blocați-i trecerea și îmbuteliați-l în sticle!

Cu toții trecură la treabă... Într-un tîrziu, Dan Pelea întrerupse tăcerea, spunînd:

— Aici, dacă a fost sau dacă e un filon de metale rare, trebuie urmărit acest fir nevinovat de apă. Și nu numai el...

— Desigur, se grăbise Anca Tudoran să-l aprobe. Să fim atenți la coloritul rocilor, să le descifrăm din ochi compoziția de bază și după aceea să... Vezi dacă n-am făcut încă geologie? conchise Anca cu părere de rău.

Ne bazăm pe Dănuț o întrerupse Gabriel Anghel pe Anca. Doar tatăl său este geolog. Dar dacă firul se pierde prin lăstăriș sau e înghițit de filonul de piatră albă care se vede în față?

— Acela e calcar, completase Pelea, fără să răspundă la întrebare.

...Copiii înaintau printre pietrele ascuțite, urmărind pas cu pas firul de apă care începuse să mai apară doar din loc în loc.

— Aoleo, ce ne așteaptă fraților! strigase speriată Anca, privind la panta amețitoare ce le apăruse în cale și pe care trebuiau s-o coboare.

— Ia mai tacă-ți gura, replicase Dănuț. Ce-ai venit să te vaieți? Doar sîntem cutezători!

După ce s-au oprit cîteva clipe, admirînd priveliștea plină de frumusețe, au început să coboare în șir, cîte unul. Nu schimbau nici un cuvînt. Ici, colo, cînd unul, cînd altul, se împiedicau, cădeau. Se ridicau din nou și își croiau drum printre bolovani și mărăciniș.

Drumul i-a ostenit într-atît, încît, la un moment dat, s-au oprit cu toții, privindu-se reciproc.

— Ce facem? întrebase Gabriel, epuizat.

— Se apropie seara, îl completase Anca. Ar fi cazul să ne facem cortul.

— Așa e, spuse la repezeală Dănuț. Uite, azi nici n-am reușit să mîncăm...

*

Noaptea trecuse calmă peste întregul ținut. Singurul care s-a frămîntat ore în șir, și încă nu știa dacă făcuse bine sau rău că a acceptat rugămintea copiilor, era tînărul profesor Mircea Teiușanu. S-a bucurat mult în sinea sa de inițiativa și cutezanța celor trei copii, dar nu putea să treacă cu vederea că a permis deplasarea acestora într-un loc necunoscut, fără a fi însoțiți de un profesor sau, de ce nu, să fi organizat o grupă de cercetași, în care puteau să intre elevi din grupele de «tineri geografi», «tineri naturaliști» și cîți alții. Încă nu știa ce și cum să hotărască, pînă cînd, într-un tîrziu, îi veni ideea salvatoare.

— Alcătuim o grupă care să vină în ajutorul cutezătorilor conduși de Dănuț Pelea, propuse profesorul Teiușanu, directorului taberei. Itinerariul probabil îl cunosc, iar grupa o voi conduce eu.

— De acord, încuviință directorul. Cîți vor face parte din grupă?

— Cinci școlari, tovarășe director, iar cu mine, vom fi șase. Sper ca astăzi, oricum, să dăm de ei.

— Bine, drum bun și succes!

...Echipa condusă de profesorul Mircea Teiușanu, înainta pe firul albiei fostului rîu. Din cînd în cînd, grupul făcea cîte un popas, se sfătuia în legătură cu noua porțiune din itinerariu pe care o va străbate pînă la următorul popas.

În acea vreme însă, cutezătorii conduși de Dănuț Pelea nu-și pierdeau vremea. Imediat după ce s-au trezit dintr-un somn adînc, au luat gustarea de dimineață și, fără a privi în urmă, au pornit la drum.

Pînă după-amiază, au făcut popasuri scurte, nedînd importanță decît locurilor unde puteau observa ieșirea la suprafață a firului de apă, care, de această dată, le era țel și călăuză.

Undeva, la o distanță nu prea mare, de pe un tăpșan pe care cei trei se cățărau, au zărit luciul unui lac.

— Sîntem aproape de finalul drumului, Dane! strigase bucuroasă Anca Tudoran.

— Răbdare, răbdare Anca, repetase îngîndurat Pelea. Tata spunea că «numai cel care are răbdare, cîștigă».

În liniște, coborîră și ultimii metri, după care, în apropierea lacului, și-au instalat din nou cortul. Cîteva guri de apă țîșneau în jurul lor și își făceau năvalnic loc spre ochiul cristalin al lacului.

— Să repartizăm concret sarcinile, propuse Gabriel Anghel.

— Ai dreptate, răspunse prompt Dan Pelea.

Fiecare din cei trei tineri cutezători se instală la cîte două sau trei guri de apă. Din cînd în cînd, ridicau fiecare în cîte o sită deasă probe de apă, amestecată cu fire de nisip ce erau antrenate de șuvoaiele limpezi. Spre seară, într-un tîrziu, ostenit de drumul și munca de peste zi, Dan Pelea propuse ca «recolta zilei» s-o adăpostească alături de cort, într-un container de tablă inoxidabilă pe care-l luaseră din tabără.

Ceilalți căzură de acord.

— Și ce facem cu ele la sfîrșit? întrebase Anca Tudoran din curiozitate.

— Le vom da la laborator. Îl voi ruga și pe tata să mă ajute, răspunse hotărît Pelea.

...Grupa condusă de profesorul Mircea Teiușanu, deși se afla prin apropierea cortului celor trei cutezători, încă nu putea să-i repereze, din cauza tăpșanului pe

(CONTINUARE ÎN PAG. 12)

25 DE ANI DE LA ACTUL REVOLUȚIONAR AL NAȚIONALIZĂRII.

A TRĂI MUNCITOREȘTE ISTORIA

de PLATON PARDĂU

M-am gîndit de multe ori, umblînd de-a lungul și de-a latul țării, la noaptea aceea de 10 spre 11 iunie 1948. La noaptea aceea cînd, în marile orașe sau în așezări depărtate de concentrările urbane, un număr de oameni aștepta, într-o liniște a începuturilor definitive, a începuturilor radicale, să înfăptuiască unul dintre actele revoluționare inspirate și organizate de partidul comuniștilor — naționalizarea principalelor mijloace de producție. Atîta cîtă era, cu tradiție sau abia înfiripată, industria trebuia să treacă în mîna stăpînilor ei de drept și de fapt, în mîna celor ce supuneau oțelul sau mlădiau lemnul, în mîna celor ce purtau, deplin justificat, numele de făurari — în mîna clasei muncitoare.

M-am gîndit de multe ori la noaptea aceea de început, cînd, undeva, în încăperile organizațiilor teritoriale ale partidului, se pregăteau echipele, se hotăra cum să se acționeze, cum să se aplice în viață un act revoluționar așa precum îl gîndise partidul, ca nimic din ceea ce aparținea acestui popor să nu se risipească, să nu se piardă. Trecerea industriei în mîinile poporului se pregătea cu minuțiozitatea unei lucrări de mare finețe și, implicit, cu inspirația vibrantă trebuitoare unei opere de artă de înaltă valoare. În drumețiile mele prin țară, nu o dată am avut prilejul să întîlnesc oameni care au fost părtași la acea oră gravă a istoriei socialismului românesc. Întotdeauna, emoția a răzbătut prin amintirea îndepărtată. Nu, nu era de loc simplu, îmi spuneau într-un fel sau altul, naționalizarea trebuia, din întîiele ei clipe, să reprezinte un pas înainte pentru industria României. Și cine erau chemați să garanteze izbînda acestor clipe dintîi? Muncitori, intelectuali devotați partidului și uniți, deopotrivă, prin crezul de comunist.

În noaptea aceea se pregăteau modalitățile de acțiune. În același timp, se prevedeau obstacolele,

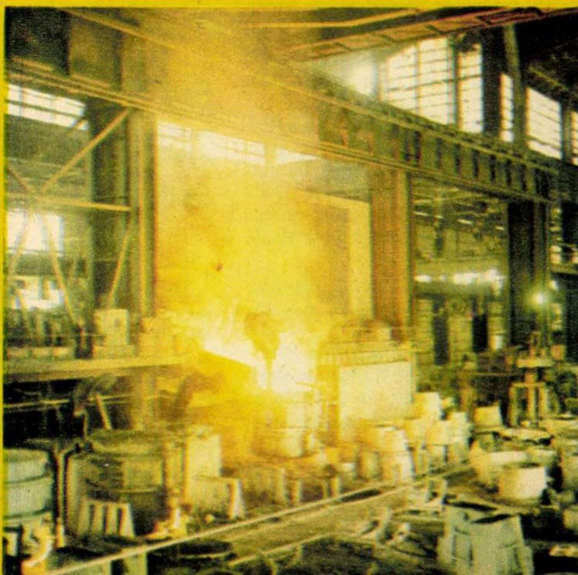

barierele, dificultățile care trebuiau învinse. Un muncitor din nordul țării îmi povestea că, la preluarea unei fabrici de cherestea, esențialul fusese ca să prevadă încercările fostului patron de a sustrage din bunurile întreprinderii. Și le-au prevăzut. Și i-au dejucat toate manevrele. În noaptea aceea se calculau, în mic, în amănunt, gesturi care aveau să stea la temelia unei istorii mari, la temelia industriei socialiste.

Apoi a venit ziua hotărîtoare. Am văzut în multe locuri acele registre de primire, astăzi emoționante documente ale revoluției, prin care clasa muncitoare, poporul lua în stăpînire ceea ce i se cuvenea. Am văzut iscăliturile, uneori stîngace, dar întotdeauna hotărîte, pe acele liste de bunuri din clipa aceea predate celor care le produseseră. Am văzut, cu alte cuvinte, scrisorile de început din care, mai tîrziu, aveau să crească, precum un arbore uriaș, prestigioasele nume ale fabricilor și uzinelor de astăzi. Și nici atunci cînd actul elaborat, cîntărit, pregătit minuțios, se înfăptuia, nu a fost de loc simplu. Naționalizarea trebuia înfăptuită din mers. Istoria nu avea timp să aștepte, fluxul productiv — mult, puțin — cît era — nu putea fi întrerupt. În clipele mari ale zilei de atunci și ale celor care au urmat imediat s-a dovedit puterea de organizare a comuniștilor, capacitățile de acțiune, preludiu al marilor mișcări, al efervescenței de mai tîrziu, de astăzi,al dezvoltării economiei patriei. Mulți din oamenii care iscăleau listele și procesele-verbale din partea și în numele noului proprietar — poporul — aveau să primească de la popor investitura de a conduce întreprinderile naționalizate, de a organiza producția și, mai ales, de a o organiza în așa fel încît să se apropie cît mai grabnic de țelurile de eficacitate ale unei industrii socialiste. Și pentru a treia oară n-a fost de loc simplu. «Nu mai condusesem oameni, îmi spunea odată fostul director muncitor al unei mari întreprinderi petrolifere, cu atît mai puțin aveam calificarea profesională spre a coordona o unitate atît de mare. Dar oamenii, masa muncitorilor erau cu mine, lîngă mine și toți împreună trebuia să reușim». Exemplară această mărturisire a vechiului comunist! Fiindcă ceea ce a caracterizat de la începuturile ei noua industrie socialistă a fost sprijinirea pe gîndirea, pe capacitatea creatoare a maselor participante directe la conducerea fabricilor și uzinelor. Greutățile — și au fost atîtea! — au rămas în urmă datorită aportului și efortului colectivității care, condusă de comuniști, a înfăptuit pasul hotărîtor în organizarea și dezvoltarea industriei pe o cale modernă. Astfel, primele izbînzi, de neconceput cîndva, cu atît mai mult cu cît erau înfăptuite, nu odată, mai mult prin forța entuziasmului de cît prin mijloace tehnice și materiale, se dobîndeau sub semnul avîntului colectiv. Izvorau din conștiința oamenilor că sînt stăpînii și producătorii mijloacelor de producție. În ceasurile de neuitat ale trecerii principalelor mijloace de producție în mîinile poporului, în epoca ce a urmat, a încolțit sămînța acelor vaste competiții ale conștiinței înaintate — întrecerile socialiste — care au cuprins întreaga țară. A munci mai bine, a produce mai mult și mai repede însemna a contribui la înflorirea țării. Și oamenii au înțeles că floarea cea mai de preț a economiei românești era — trebuia să fie — industria.

Străbătînd țara, umblînd prin fabrici și uzine, am văzut de multe ori machete ale întreprinderilor naționalizate în 1948. Era tot ce se mai putea vedea din fabrica sau uzina de atunci — o machetă, o fotografie, o scenă de lucru, deseori cu unelte rudimentare — fiindcă noua întreprindere, noua fabrică, noul combinat le cuprinsese în silueta sa, în materia sa. Se înălțase, continuîndu-le și exprimînd măsura ritmului în care, într-un răstimp scurt, a progresat industria românească. Nu se pot face comparații între atunci și acum, sub aspect material, sub aspectul producției, sub aspectul ponderii în economia țării distanța dintre ceea ce lua în primire poporul în 1948 și ceea ce socotește azi în bilanțurile ei industria socialistă este enormă. Dar acest drum lung, consumat într-un timp scurt, a fost, totodată, drumul maturizării economiei țării și, implicit, a industriei. Naționalizarea din 1948 a făcut posibilă introducerea științei în conducerea economiei, și unul dintre elementele de prim ordin ale dezvoltării fabricilor și uzinelor pe criterii științifice a fost planificarea. Naționalizării i-au urmat planurile anuale, apoi întîiele cincinale care, consolidînd avuția industrială a țării i-au deschis căile unei largi și multiple dezvoltări. A fost, an de an, o adevărată bătălie pentru ca ceea ce ne-am propus să înfăptuim, fiecare an a constituit o depășire a dificultăților, a obstacolelor. Entuziasmul, dorința de a izbîndi s-au însoțit cu timpul ce a trecut, cu calificarea tot mai complexă, cu competența. Din această bătălie pentru industrie, pornită în 1948, România a repurtat una dintre fundamentalele ei izbînzi: au crescut rîndurile clasei muncitoare. S-a ridicat o muncitorime nu numai numeric superioară, ci și înzestrată profesional pe măsura nevoilor de a stăpîni o industrie modernă și capabilă a garanta accelerarea progresului.

Am văzut, în diferite locuri din țară, înainte de a pătrunde pe porțile fabricilor și uzinelor, ale combinatelor, ale complexelor industriale, machete ale acestor unități economice. «Industria noastră, mîndria noastră». Acest adevăr, azi atît de obișnuit, l-am auzit rostit vibrant, emoționant, în acele încăperi unde, în fața machetei, ți se relatează succint «ce a fost», «ce s-a înfăptuit» și, mai ales, «ce se va înfăptui». Căci, pornită de la 11 iunie 1948, industria nouă a țării, adevărata ei industrie conținea în ea, calitate imprimată de socialism — puterea de a se ridica mereu pe culmi mai înalte. Azi, în zilele împlinirii unui sfert de veac de la naționalizare, forța industrială a țării e înzecită de ampla mișcare a întregului popor de a înfăptui înainte de termen prevederile actualului plan cincinal. Este o amplă întrecere pentru mai mult, mai repede și mai bine, din încordarea căreia, zi de zi, răsar inițiative de valoare, în care se afirmă, tot mai minunat, talentul și hărnicia poporului. Este o vibrantă întrecere ale cărei roade se răsfrîng în creșterea bunăstării poporului și, totodată, dau un nou impuls înfloririi florii celei mai de preț a economiei noastre — industria socialistă.

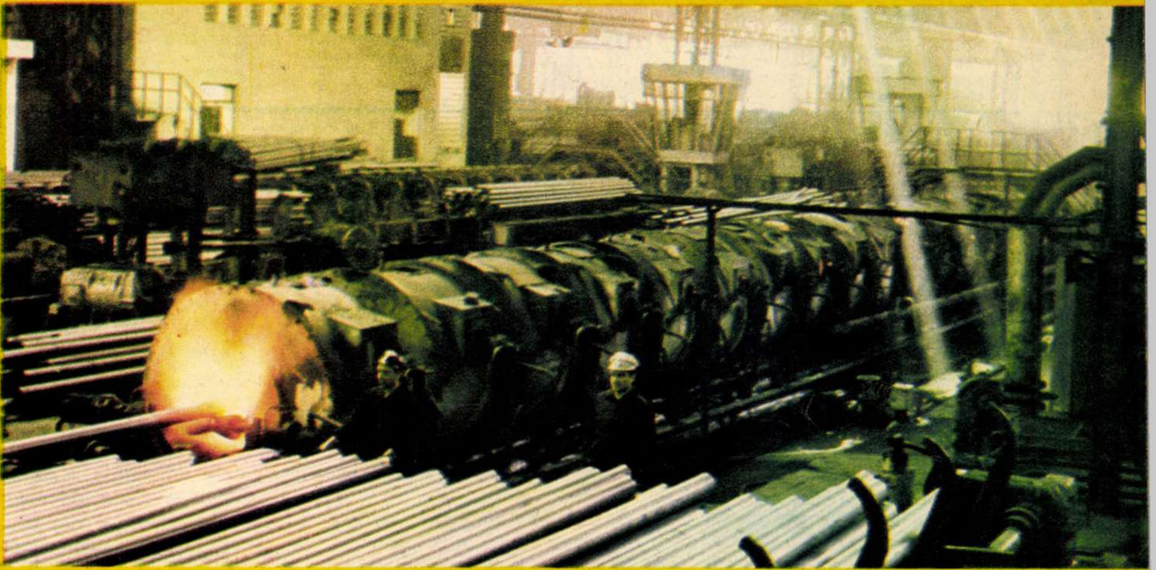

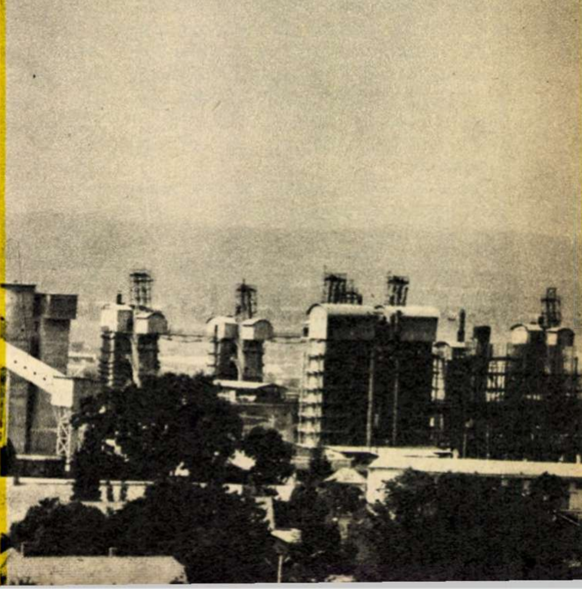

TITANI AI SECOLULUI XX

- Picasso la 4 ani, Malaga 1885.

La 7 ani, împreună cu sora sa, Lola.

Picasso la 15 ani, Barcelona, 1896.

A mes chers amis
Suzanne et Henri
Picasso
1904
La Paris în 1904.

Călăreața de circ.

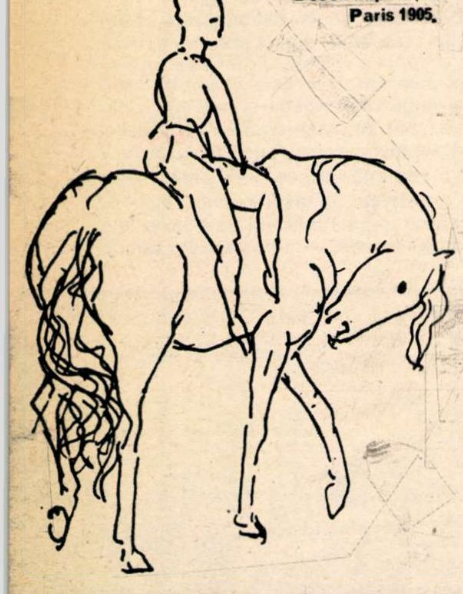
Desen în peniță.
Paris 1905.

CU PICASSO LA EL ACASĂ ...

L-am întîlnit prima oară pe Picasso printre cele două mii de lucrări cu care venise — poate prea risipitor — în galeriile de la Petit Palais din Paris și mi s-a părut, atunci, puțin confuz, în orice caz complicat.

L-am întîlnit apoi în vila sa de pe Coasta de Azur (undeva între Cannes și Nisa) și pînzele sale mi-au devenit mai limpezi.

Pe Pablo Picasso cel adevărat l-am cunoscut însă abia la el acasă, în Barcelona unui început de vară, cu toți taurii soarelui coborîți în arenele lui Dominguin și El Cordobes și, mai ales, în ringurile acelea prea aproape de mese și prea luminate și prea strîmte pentru tot ce înseamnă, de fapt, un **flamenco.**

Era cald și Barcelona își întorsese ca în fiecare vară toate ferestrele spre vîntul de seară al Mediteranei și toate fîntînile sale arteziene măturau pavajele dinspre umbră ale lăturalnicei Calle Montcada pe care, la numărul cincisprezece, fostul Palacio Berenguer a devenit muzeul Picasso, pentru că aici a trăit și a lucrat la început cel care la 25 octombrie 1971 a împlinit **«primii nouăzeci de ani ai gloriei sale»** — cum îi place să spună poetul Francis Carlo...

În anul 1913, Guillaume Apollinaire scria despre Picasso, pe drept cuvînt, că *«acest malaghez ne-a strivit ca un șoc fulgerător. (...) El vine de departe, din bogăția compozițiilor și a decorativului brutal al spaniolilor secolului al XVII-lea.*

Insistența lui în urmărirea frumuseții a schimbat totul în artă. Marea revoluție a artelor pe care a desăvîrșit-o aproape singur a făcut ca lumea să devină propria și noua lui reprezentare.

Enormă flacără!

Un om nou a creat o lume care este noua și propria lui reprezentare.

El a reinventariat elementele și le-a detaliat cu o brutalitate care știe să fie însă și delicată.

Este un nou născut care face ordine în univers pentru propria lui necesitate, dar și pentru a înlesni legăturile cu semenii săi.»

...Cu toți semenii săi, se cuvine să adăugăm, pentru că așa singular cum este în drumul artistic pe care și l-a ales — trecînd cu o superioară indiferență pe lîngă marile curente ale secolului său (arta abstractă, dadaismul, pop-arta), fără să le acorde nici cea mai mică atenție, Picasso rămîne unul dintre cei mai autentici martori ai timpului său.

Chiar dacă pictura sa nu este o sinteză a picturii secolului al XX-lea — și nu este — mesajul artistic al lui Picasso este un mesaj al acestui secol.

Un mesaj tulburător prin apelul la rațiune și prin condamnarea atrocităților.

«Cel mai ieșit din comun distrugător și creator de forme al timpului nostru. ca să nu zic al tuturor timpurilor» — îl definea, de curînd, André Malraux.

Pictura sa nu este o pictură veselă. Este o pictură gravă.

O pictură gravă și neliniștită ca acest secol grav și neliniștit care a cunoscut, împreună cu oamenii săi de pretutindeni, mai multe revoluții și două războaie pustiitoare, crize economice, sociale și spirituale, incertitudini multiple și cea mai oribilă dintre crimele colective din istoria civilizațiilor — fascismul.

Moștenind din tinerețe amărăciunea nativă a neliniștitului pictor francez Toulouse-Lautrec, cunoscînd, apoi, singur, mizeria și nedreptatea, boala și moartea colectivă a ideilor, Picasso își notează impresiile acestor ani în pînzele perioadelor *albastră* și *roz*, abandonînd spre anii 1920—1925 oaza cubismului și statornicindu-se, aproape definitiv, în filozofia suprarealistă care îi răspunde atît de precis nevoii de exprimare a absurdului

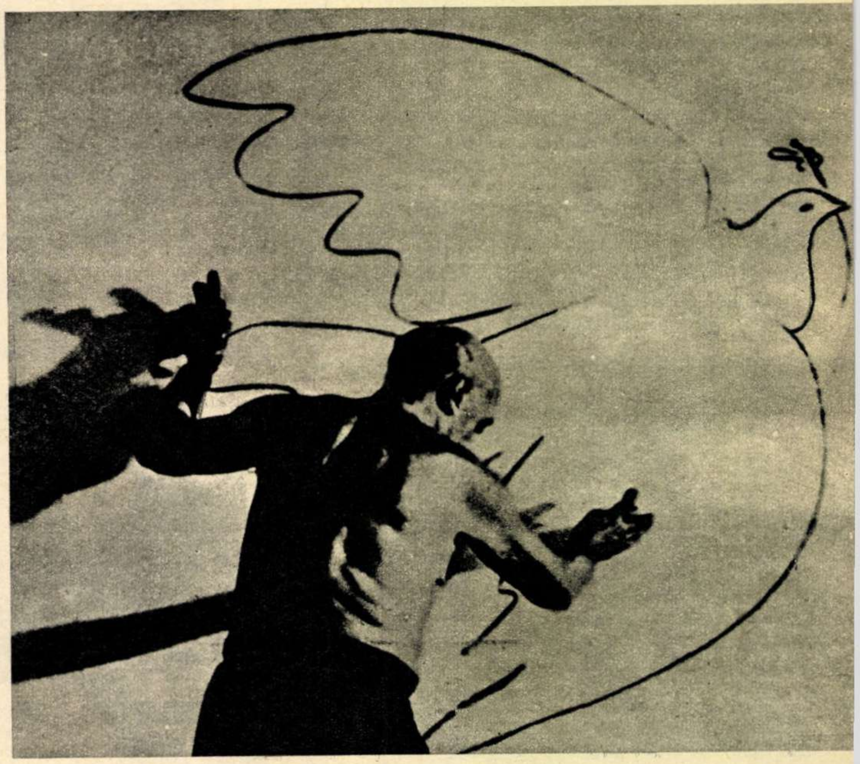
Desenînd un porumbel, simbol al păcii.

realității lumii capitaliste în mijlocul căreia trăiește, absenței totale de speranțe — mai greu de suportat decît deznădejdea — și a spaimelor generale cu care apropierea celui de-al doilea război mondial a umplut omenirea.

Faptul că zăbovește atîta timp în acest climat suprarealist el, Picasso, care a rămas întotdeauna atît de puțin pretutindeni unde s-a oprit, dovedeste cît de mult și-au găsit omul și artistul adevăratul lor climat în această filozofie.

Analizînd particularitățile generale ale artei moderne, într-o carte mai veche, teoreticianul Joseph-Emil Müler explică invenția formelor din opera lui Picasso, asocierea lor neașteptată și deformațiile agresive prin legătura strictă a acestei opere cu realitatea.

Referindu-se la portretele sale — de o cruzime a expresivității care îl detașează pe artist de toată experiența anterioară a tuturor curentelor — J.E. Müler constată, pe bună dreptate, că *«asemenea opere nu reprezintă, desigur, imaginea cea mai înaltă a umanității, dar nu trebuie uitat că cea mai mare parte dintre ele au fost realizate fie în timpul ultimului război mondial, fie în perioada în care acest război se pregătea, fie în anii în care războiul pustia deja Spania artistului».* Cutremurul acela pustiitor nu putea lăsa indiferent *artistul*, așa cum nu-l lăsase indiferent pe *omul* și pe *comunistul* Picasso.

Trebuie privite pe îndelete imaginile compuse de Picasso. Cît mai multe dintre ele.

Atunci nu te mai poți îndoi că ele reprezintă mărturia unui suflet tulburat pînă la durere, a unui suflet, sufletul artistului, suferind și revoltat în egală măsură. Unele pînze par la prima vedere simplul rezultat al unui joc. Artistul combină forme simplificate la maximum, mai apropiate de geometrie decît de formele umane, și lasă impresia că singura preocupare a fost aceea de a forța expresivitatea acestora. Alteori, libertatea expresiei ajunge pînă la dezinvoltură. Și totuși, aceste lucrări nu sînt străine emoției. Ajunge să te oprești în fața lor fără nici o prejudecată și atunci poți înțelege că ceea ce a părut la început un simplu joc este de fapt expresia însăși a autorității dramatice, iar ceea ce părea atît de dezinvolt este, în fond, cumplit, sfîșietor.

...La ora actuală există în lume peste 13 000 de tablouri ale lui Picasso,

PABLO Picasso

Prezentare de TEOFIL BĂLAJ

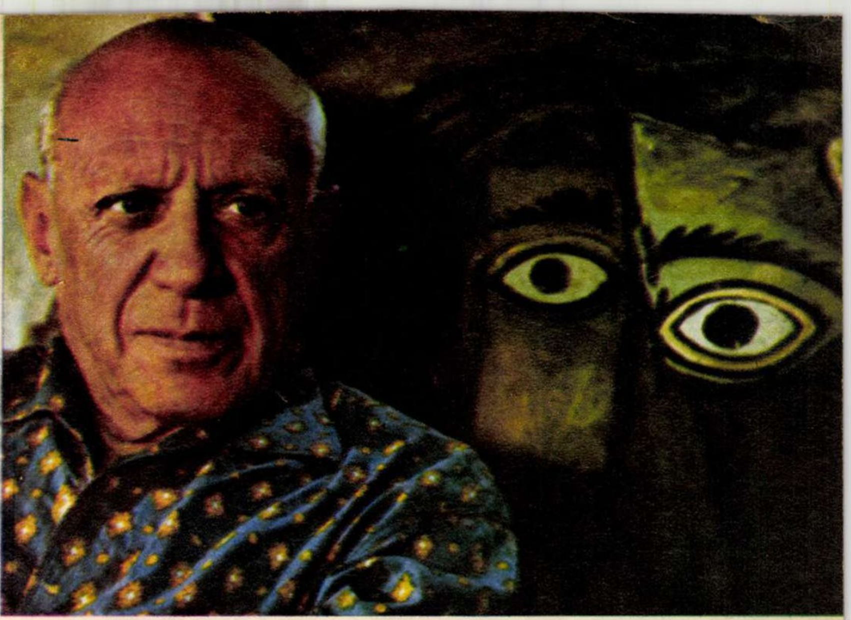

CARTE DE VIZITĂ

Pablo Picasso s-a născut în anul 1881, la Malaga. În anul 1904 părăsește Spania și se stabilește în Franța, devenind unul dintre cei mai de seamă reprezentanți ai artei moderne. Artist cu vederi progresiste, Picasso se încadrează din tinerețe în rîndurile partidului comunist. Între anii 1936—1939 participă la lupta poporului spaniol împotriva fascismului.

În lunga sa activitate, el a încercat nenumărate experiențe de o excepțională forță de inventivitate, de o expresivitate cu totul deosebită. În perioada albastră (1901—1904), cu paleta sa dominată de albastru, reprezintă imagini ale singurătății, ale bolii, ale mizeriei. În perioada roz (1905—1906) subiectele sale preferate, de data aceasta mai puțin tragice, sînt scenele de circ, cu comedianți, saltimbanci, arlechini. În cursul prodigioasei sale activități, din toate perioadele, desenul său sigur, sintetic și expresiv, stă mărturie deosebitei sale măiestrii artistice.

Războiul din Spania i-a inspirat lui Picasso capodopera «Guernica», pe care a dedicat-o victimelor fascismului din patria sa, Spania. Din anii de după cel de al doilea război mondial, datează popularul desen «Porumbelul Păcii».

După 77 de ani de pictură, la vîrsta de 92 de ani, a fost întreruptă în această primăvară strălucita activitate a uneia dintre marile personalități artistice ale secolului nostru.

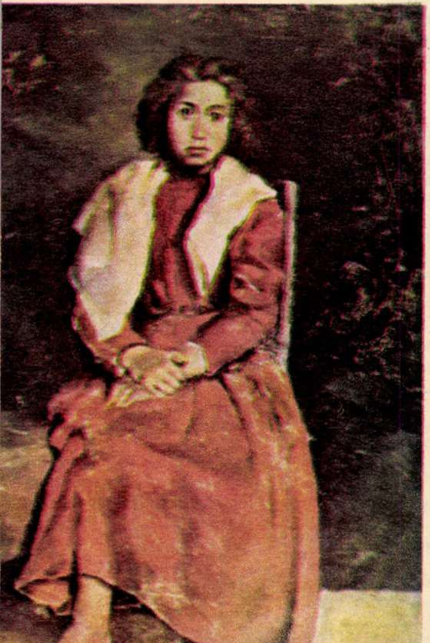

Copil desculț, **tablou pe care Picasso l-a pictat la vîrsta de 14 ani.**

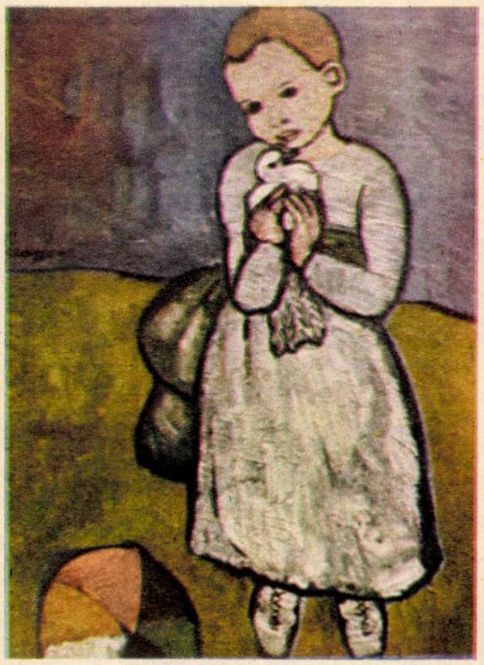

Copil cu porumbel.

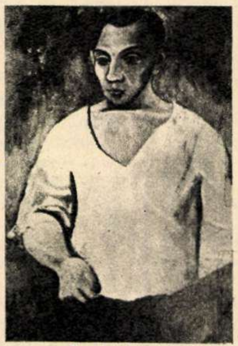

Autoportret

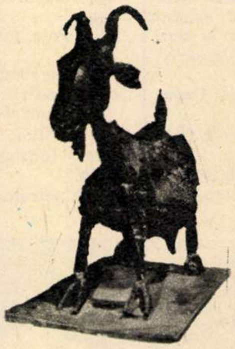

Capră - bronz, 1950

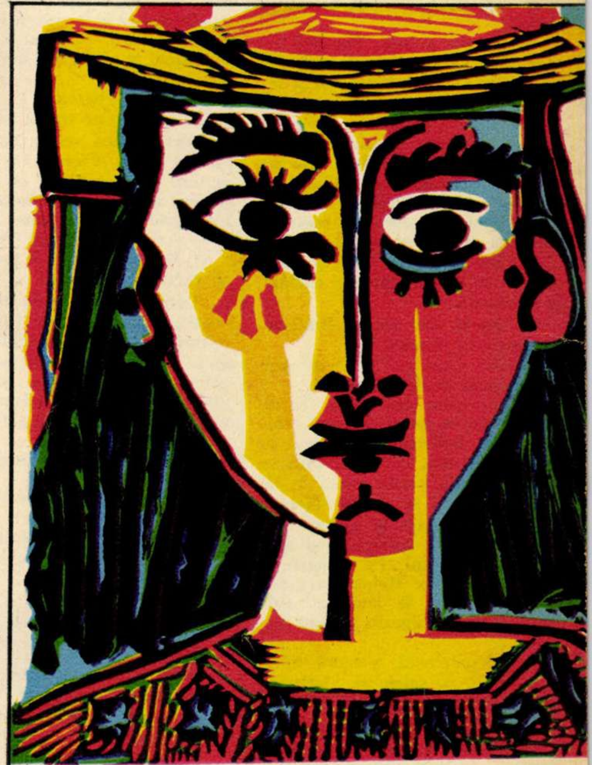

Bust de femeie cu pălărie. **Face parte dintr-o serie de 60 linogravuri create de Picasso între anii 1961—1963.**

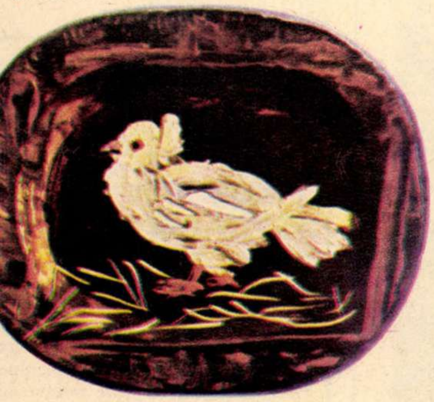

Porumbel, 1949 - ceramică.

fără a mai socoti sculpturile (aproximativ 300), desenele și stampele (100 000), ilustrațiile de carte (34 000) și ceramicile.

Ar fi greu de presupus că toate aceste peste 200 000 de lucrări sînt în egală măsură capodopere ale atitudinii sociale.

Există și numeroase expresii ale momentului, fără echivalent în altă realitate decît aceea din imediata apropiere a artistului.

Un fel de jurnal intim ținut la zi, cu o exemplară ambiție, de vreme ce ritmul de muncă al lui Picasso mai era de 3—4 tablouri pe zi în ultimele luni ale anului trecut.

Și chiar dacă nu toate aceste pagini de jurnal sînt esențiale pe plan artistic, valoarea lor biografică rămîne indiscutabilă. Și umanismul lor.

Condamnînd ororile războiului și spaima nesiguranței și dorindu-și omenește, ca oricare dintre noi, atît de mult certitudinea liniștii și căldura bucuriei simple, Picasso rămîne marele nostru contemporan, opera lui fiind imaginea însăși a timpului nostru, nesigur încă prin unele părți ale lumii, așezat și prieten prin altele, dar tînăr pretutindeni în hărnicia de a-și aduce cît mai aproape lumina bună a viitorului.

Acea lumină care încălzește privirile încă mirate din portretele simple, de copii.

Guernica.

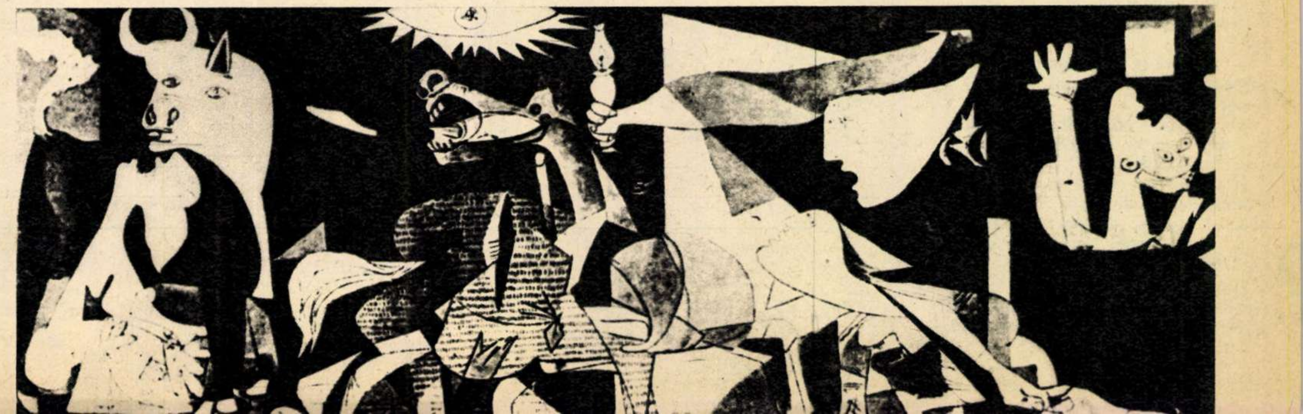

Nelson și pirații, într-o vară

Roman foileton de

Ilie Tănasache

4

Papagalul se băgă și el să-l ajute pe Nelson la vintir. E atît de caraghios aplecat așa, asupra apei, încît Sindbad latră de ceasul morții.

— Ce are potaia, Nucule?

— Ți-a văzut mutra în apă?

— Zău mă! Ia să mă văd și eu. Poate rîd.

Se uită. Nu rîde.

Vintirul negru se desface ca o armonică din unda bălții. Vine lin și gol către suprafață. Nimic. Amiralul e fiert. Parcă a străbătut într-o rablă de corabie, ruginită, cordonul de foc al Ecuatorului.

— Pînă acum, zice Țipirig, avem cîte un os și jumătate de căciulă. la saramură.

— Oasele sînt ale lui Sindbad, îl contrazice Cartuș.

— Os? Care os? Pe așa sărăcie, nu pupă el nici un solz!

Nelson spera că, măcar la ultimul vintir, va da de domnul crap. Cu ochii bulbucați, întrebînd pe ce lume se află, ce se întîmplă cu Măria sa. Cu coada aspră la tăiat, lunecoasă la pipăit. Nemaipomenit de gustos la proțap. Rumenit la un foc potrivit, mai mult cu jar, fără fum. Pe o parte și pe alta. Uns tot timpul cu grăsimea ce picură la dogoare. Presărat cu sare. Frăgezit. Mîncat fierbinte...

Ața pescărească tremură totuși pe cercurile de salcie ale vintirului. În sfîrșit, iată și prada.

— O plătică! exclamă hoarda.

O plătică cît un făraș. Se zbate leneșă. Sătulă și fără vlagă. Motiv de zbenguială pentru Sindbad. O înconjoară bucuros, caută locul pe unde s-apuce. Cînd se apropie, plătica, pleosc! îi arde o coadă peste bot.

— Nucule, ia-ți cotarla de lîngă pește că rămînem flămînzi.

— Amirale, i-am dat porția mea.

— Lasă-te de povești, că-l adormi pe Țipirig.

— De ce pe mine, mă?

— Pentru că stai momîie și nu m-apropii de locul unde trebuie să așez vintirul. Nu vezi bățul în apă?

— Dar tu ce ai în gură, de nu vorbești? Vreun broscoi de anul trecut?

— Te-am văzut dînd în bobi și n-am vrut să te tulbur, Înălțimea Ta, Țipirig.

Izbucnesc cu toții în rîs încît plătica, speriată, saltă și ea de bucurie în sus, de parcă s-ar fi aflat pe o tablă încinsă. Auzi: «Înălțimea Ta, Țipirig!»

Dintr-o dată, se porni un vuiet cumplit. Unda bălții începu să se încrețească. Să tremure. Stuful, marea de stuf de alături, prinse să foșnească. Văzduhul se despica, se vînzolea. Păsări mari și mici vuiră din toate ascunzișurile pămîntului și se pierdură în stoluri în largul zării. Sindbad se ghemui tremurînd la picioarele numai zgaibe ale lui Nucu.

Tremura și barca.

Și vîslele uitate vraiște de Țipirig.

Vuietul venea, venea, vîrtej. Furtună. Uragan. Ciclon. Ca o uriașă mătură a văzduhului, ce izbea și ștergea tot ceea ce întîlnea în cale. Ca o grindină pustiitoare.

— Avioanele! strigă Nelson.

— Bombardierele! îl secondă cu un răcnet, Papagalul.

Lotca, lăsată la voia întîmplării eșuase într-o tufă de țipirig. Cu țînțari — mii, zburătăciți de zgomot, de văzduhul ce fierbea. S-au culcat claie, grămadă pe fundul lotcii. Gest reflex învățat în anii războiului, de la prunc pîn-la barbă albă.

— Sînt patru! murmură Papagalul.

— Cinci! se simți dator Țipirig să-l contrazică.

Stăteau cu toții cu fața în sus. Cu ochii dilatați de așteptare, dornici să cuprindă imensitatea albastră.

— Eu mă ridic să văd dacă mai vin!

— Stai amirale jos, îl rugă Cartuș...

Amiralul era deja în picioare.

— Se duc spre oraș, mă.

— Ce să caute acolo?

— N-ai vrea să le întrebi, Papagale?

Papagalul se ridică și el. Înțepenise în viermuiala lotcii.

Nu mai zbura nici o pasăre. Cele care nu fugiseră dincolo de linia orizontului își ocroteau acum puii în imensitatea verde de stuf, în cuiburile din sălciile bătrîne.

— Uite-le, domnule! exclamă Nelson. Au crucea neagră pe trupul lor.

Primul avion tocmai trecea prin razele puternice ale soarelui. O clipă și gata, dispăru în văpaia de foc.

— Da, domnule, recunoaște Țipirig. Are cruce neagră.

— Mulțumesc, Înălțimea Ta!

— Amirale, de ce vopsesc o cruce neagră?

— De ce, amirale, le slutesc așa?

— Pentru că... pentru că așa cred ei că-i bine...

Papagalul încercă și el să dea lămuririle necesare, dar se încurcă ca un școlar prins copiind. Totuși, pînă la urmă își ia inima în dinți și izbutește:

— Mă... e greu de explicat... E un fel... cum să zic... un fel de semn, de steag al lor.

Nucu completează:

— Semnul morții.

În sfîrșit, Cartuș se pare că a priceput ceva pentru că adaugă de la el:

— E limpede. Am înțeles.

— Ai înțeles mai mult de o grămadă.

— Spune-i, măi Cartuș, Înălțimii Sale Țipirig ce ai priceput.

— La ordin, amirale. Înălțimea Ta, semnul ăsta este... ca să zic așa...

— Este, este! îl îngînă Înălțimea Sa...

— Ca steagul piraților, zice dintr-o răsuflare Cartuș.

A brodit-o frumos, domnule!

— Uite-le și pe ultimele două. Deci, socotește Nelson, patru în total.

Al patrulea avion fascist a rămas mai în urmă. Mugind greoi, ca un bivol. Chiar așa și arată. Butucănos, fioros, gata să ia în coarne soarele. Bivolul însă coboară mai jos de cîrdul numai țipăt, numai vuiet, coboară, se rotește.

Cînd trece a doua oară prin dreptul lotcii, Țipirig ori Papagalul țipă ca din gură de crocodil:

— Ne-a văzut! Ne-a văzut!

— Jos! poruncește amiralul.

Se trîntesc ca secerați, pe fundul lotcii. Lotca se leagănă multă vreme pînă își găsește echilibrul ei firesc.

Un ultim cerc. Uriaș, cît pămîntul.

— Uite-l pe moțat! murmură fără putere Papagalul.

Cată cu toți în direcția avionului.

— Ce l-a apucat, domnule?

— Îl ajunge din urmă.

— Nu-l ajunge...

Distanța dintre pasărea neagră, uriașă, ce acoperă pămîntul cu mugetul ei și porumbelul alb, punct curat, mișcător, speriat se topește văzînd cu ochii.

Țipirig tremură, îi clănțăne dinții ca de ger:

— Nu te lăsa, moțatule!

— Urcă, urcă! îl îndeamnă Nucu.

— Puzderie îl face cu elicea.

Într-adevăr, pare că nu mai e nici o scăpare. Pata albă măruntă, nevinovată, abia dacă se mișcă.

Două sute de metri...

O sută...

Cincizeci...

Ba nu! În zgomotul acela infernal, în vuietul ce cotropise cer și pămînt, sub privirile înfricoșate ale echipajului din tufa de țipirig, cu sfrijitul clănțănind amarnic, moțatul țîșni bolid în jos. Bivolul negru se răsuci și el în picaj, dar jos era împărăția de stuf și ape, loc de moarte pentru toți bivolii negri. Guru-Guru se pierdu în ascunzișul verde, în vreme ce bolidul negru urla fioros, bezmetic, înfrînt, căutînd năuc turma pierdută, spre oraș.

— Ce caută în oraș? întrebă abia șoptit Nelson, în timp ce uraganul de zgomote se topea încet, încet în liniștea acvatică și plină de mister parcă, nefirească și neobișnuită.

Îi răspunseră trei bubuituri năpraznice.

(Va urma)

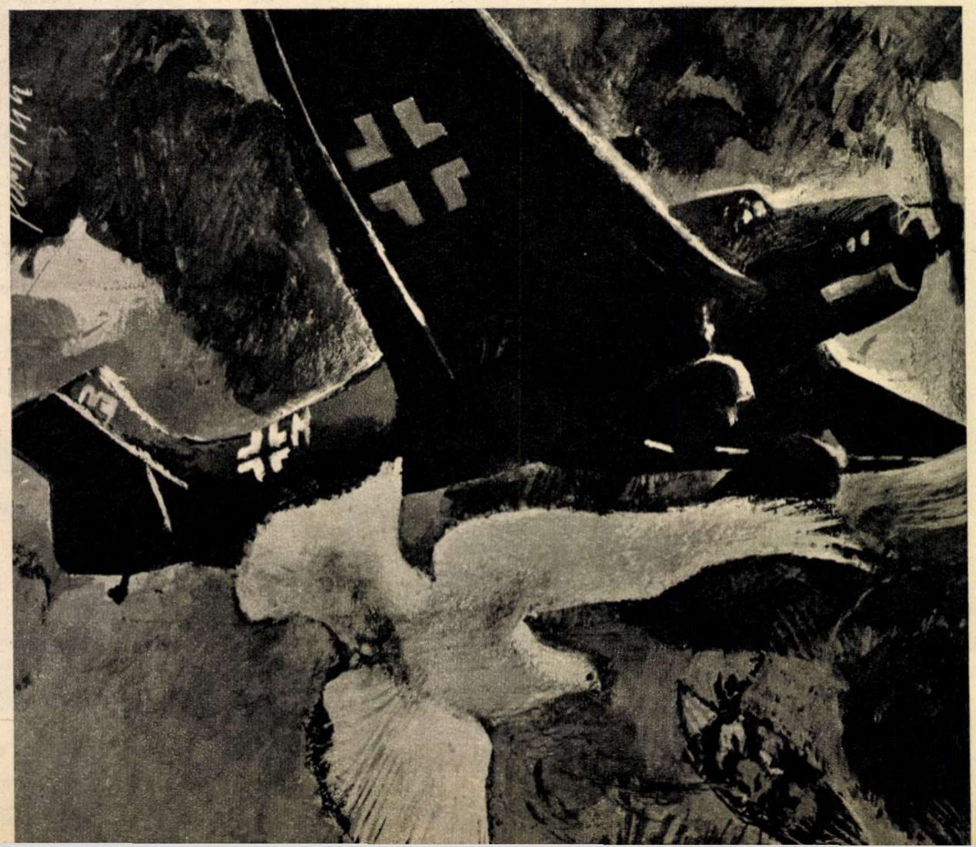

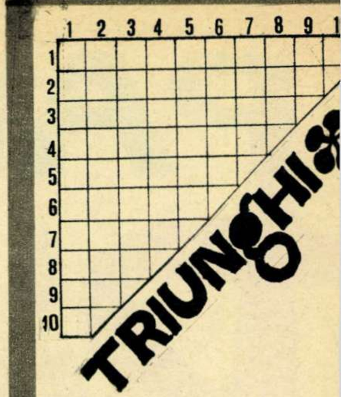

ORIZONTAL
ȘI
VERTICAL:

1. Transportă și bușteni.
2. Toți oamenii la un loc.
3. Cu deprinderi rele (pl. fem.)
4. Neîndemînatică.
5. Drepturi...
6. Folositoare.
7. E cam albastră (fig.)
8. Bune pentru legat!
9. Notă muzicală.
10. Inimă de ren!

TEODORA MIJA

Răspuns

1) Nasturele de la șapcă. 2) La o floare sînt 6 petale. 3) Pampon negru în loc de alb. 4) Mînerul mașinii. 5) Claxonul. 6) Fundița de la guler. 7) Sprînceana. 8) Banda de la șapcă. 9) Mîneca. 10) Decolteul.

TRIUNGHI
Dezlegare

1) Funiculare. 2) Umanitate. 3) Naravite 4) Inabila. 5) Civile. 6) Utile. 7) Lata. 8) Ate. 9) Re. 10) E.

JURNAL DE EXCURSIE
Dezlegarea

1) Stancu 2) Tabără 3) Cabană 4) Natură 5) Turneu 6) Înrăit 7) Trasee 8) Mesaje 9) Metale 10) Plante 11) Cetina 12) Bandaj 13) Jurnal 14) Pansat 15) Targar 16) Pagini 17) Inimos 18) Romane 19) Busolă 20) Ploscă 21) Cuteza 22) Petrec 23) Licean 24) Normal

PESCĂREASCĂ
Dezlegare

1) Sadoveanu. 2) Aman. Lutra. 3) Latita. Ism. 4) Aterina. Iu. 5) Uo. Irina. R. 6) Raci. Tli. 7) E. Vi. Biban. 8) Șea. Țipari. 9) Olteț. A. NN. 10) Puieți. Vas.

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

PE URMELE IZVOARELOR DE AUR...

(URMARE DIN PAG 7)

care-l aveau în față și de pe car se putea observa luciul lacului S-au aciuit și ei peste noapte î acel loc, hotărîți ca în dimineaț următoare să întreprindă inves tigații mai largi, în jur, pentr a-și putea găsi și eventual ajut colegii...

Odată cu zorii atît în tabăr cutezătorilor-cercetași cît și a a jutoarelor lor, începea o nou zi de muncă.

Prea puțin timp trecu pînă l

JOCURI

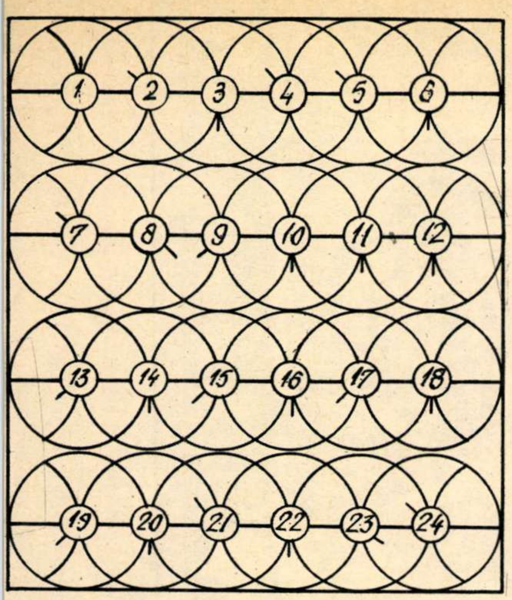

JURNAL DE EXCURSIE

În dezlegarea jocului se pleacă de la fiecare punct în parte, din locul însemnat și în sensul mersului acelor de ceasornic.

1) Scriitor român, autorul volumului «Pădurea nebună» 2) Se organizează în excursia pionierească 3) «Gazda» excursioniștilor 4) O redescoperiți din ce în ce mai frumoasă în drumețiile voastre 5) Un fel de excursie 6) Ca un cîine ciobănesc cu zgardă 7) Pe drumuri de munte, spre cabane 8) Pot face legătura între excursioniști de la mare distanță 9) La Baia de Aramă 10) Culese de voi pentru ierbar 11) În brazii de pe creste 12) Ești obligat să-l știi face în excursie în caz de accident 13) «Oglinda» expediției Cutezătorii 14) «Tratat» la postul vostru de prim ajutor 15) Cu sarcini concrete în postul de prim ajutor 16) File din jurnalul de excursie. 17) «Cutezător» 18) «Cireșarii» și «Doi ani de vacanță» 19) Te orientează pe teren sau în pădure 20) Din trusa ta de excursionist 21) A îndrăzni, a fi curajos. 22) Copiii din tabără, în timpul de joacă 23) Un cutezător mai mare 24) Cînd totul e în regulă.

IANCU ALEXANDRU

PESCĂREASCĂ

ORIZONTAL: 1. «Ceahlăul» prozei românești, autorul mai multor povestiri despre pescuit. 2. A pictat tabloul «Luntraș pescuind cu undița» — Mamifer care se hrănește numai cu pește. 3. Pește mic din apele de munte, cunoscut și sub numele de beldiță — În cizmă! 4. Pește de talie mică, asemănător cu obletele, ce trăiește în Marea Neagră — În piuă! 5. Udrea Oprescu — Prenumele unei cunoscute cîntărețe de muzică populară. 6. Trăiesc în apă, sînt comestibili, dar nu sînt pești — Localitate în Albania. 7. Cap de vidră! — Pește răpitor, căutat de undițari. 8. Între cal și călăreț — Pește asemănător cu șarpele (pl.) 9. Apă curgătoare din țara noastră — Nae Nicolescu. 10. Apar din icre — Ambarcație.

VERTICAL: 1. Pește răpitor, asemănător cu bibanul — Autorul fabulei «Pescarii». 2. Pescuiește după poftă — În mijlocul steluței! 3. Termeni calendaristici (pl). — Alți pești răpitori din apele noastre. 4. Bolnavi care aiurează — Ene! 5. Pești cu «siluetă» — Terteț! 6. Mamifere nordice — Cap de biban! 7. Coadă de șalău! — Savant român, autorul unor tratate de piscicultură (1867—1944). 8. Norme tehnice interne (abr. uz.) — Carnea unor pești ca: șalăul, bibanul etc. 9. Animal care la pescuit a rămas fără coadă (pl)! — Anotimpul în care peștii se retrag la fundul apei. 10. Crap chinezesc — Cărunt (fig.)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										■
2					■					
3							■			
4								■		
5			■						■	
6	■					■				■
7		■			■					
8				■						
9						■		■		
10							■			

In aceste două desene s-au strecurat intenționat 10 erori. Care sînt acestea?

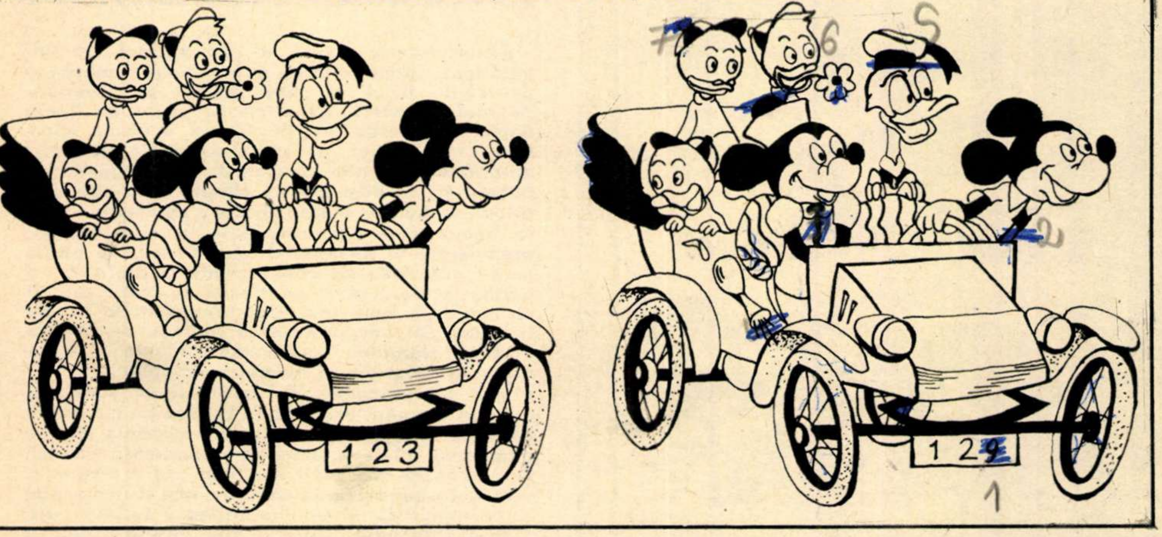

CORESPONDEAZĂ PE TEME DE...

ANIȘOARA ȘTIRBET

ZENAIDA TÎLTU

SILVIA UNGURIANU

SILVIA MURARU

MICȘUNICA SAVU

NICOLETA BĂICOIANU

MARIA BUDOIU

MIHAELA PAVEL

CRISTIAN AVRAM

EMILIA GHILOGAȘ

Literatură: **ANIȘOARA ȘTIRBET**, clasa a VI-a, comandantă de detașament, Școala generală Bucești, comuna Ivești, județul Galați; **ZENAIDA TÎLTU**, clasa a V-a, Școala generală Fîntînele — Pașcani, județul Iași. *Pionierești:* **SILVIA MURARU** și **SILVIA UNGUREANU**, satul Miron Costin, comuna Vlăsinești, județul Botoșani. *Muzică:* **NICOLETA BĂICOIANU**, clasa a VII-a, satul Laloiasca, comuna Tomșani, județul Prahova. *Învățătură:* **MICȘUNICA SAVU, MIHAELA PAVEL** și **MARIA BUDOIU**, comuna Buciumeni, județul Dîmbovița. *Sport și Filatelie:* **CRISTIAN AVRAM**, Deva, cartier Soidu, bl. A B-1, sc. 2, ap. 31, județul Hunedoara. *Matematică. istorie.* **EMILIA GHILOGAS**, clasa VI-a, comuna Mănăstirea Cașin, județul Bacău.

• • • • • • • • • • • • • • • •

desăvîrșirea întîlnirii dintre ei. Dormiseră doar atît de aproape unii de alții... Un hohot de rîs și clinchet de glasuri au tulburat pe moment împrejurimile, bucurîndu-se și unii și ceilalți de clipa revederii și mai ales de primele rezultate în care sperau.

La întoarcere, au adunat în comun probe noi...

*

— Deci acestea au fost primele probe ce au intrat în laboratorul nostru? întrebase uimit directorul Institutului.

— Desigur, răspunse scurt geologul George Aldea. Lor le datorăm întreaga descoperire

IMPORTANT!

In vacanța de vară

„ENIGMA”

lansează acțiunea-concurs

«MICUL DETECTIV»

PREMII ÎNSEMNATE

În curînd vom publica regulamentul de participare și premiile oferite.

• SURPRIZA VERII 1973 •

TREI CONCURSURI ÎNTR-UN MARE CONCURS:

„Trofeele vacanței”

-EDIȚIA „RACHETA CUTEZĂTORILOR”

Secția I: Construcții — mecanică, electrotehnică, electronică, modelism etc.

Secția a II-a: «În apărarea naturii» — largă acțiune de sesizare a surselor de poluare.

Secția a III-a: «Minitehnicus are o idee!» — concurs de benzi desenate pe teme tehnico-științifice.

Premiul I: UN MAGNETOFON.
Numeroase alte premii.
Medalii, brelocuri, insigne.

Toate amănuntele în «Racheta cutezătorilor» nr. 6/1973.

Nu pierdeți talonul nr. 1 al marelui concurs «TROFEELE VACANȚEI» — ediția «Racheta cutezătorilor»!

UN CONCURS PENTRU VOI

CUTEZĂTORI DE-A LUNGUL VEACURILOR

Dimitrie CANTEMIR

TALON NR. 9.

Numiți titlul lucrării lui Cantemir în care marele cărturar român demonstrează ideea continuității poporului nostru pe pămîntul românesc.

- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -

- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -

- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -

GHIDUL „EXPEDITIILOR CUTEZATORII"

FOLOSIREA ECHIPAMENTULUI

FOTO: CĂLIN CREȚU

14000 DE ALERGĂTORI PE STRĂZILE ARADULUI!

Dintotdeauna, crosul a fost sportul cel mai practicat, unul dintre principalele mijloace de călire fizică și chiar morală a oamenilor de toate vîrstele. Și e cît se poate de firesc dacă ne gîndim că disciplina aceasta sportivă a fost și încă mai continuă să fie mult mai apropiată decît alte sporturi de viața noastră de fiecare zi, că deși atît de simplu și la-ndemîna oricui, crosul are marea virtute a sporturilor totale, aceea de a dezvolta, puternic și armonios, organismul în ansamblul său. Grecii, de pildă, care-l practicau cu consecvență și metodă, au învins la Maraton și pentru că au fost capabili să atace în fugă, fapt fără precedent în istoria luptelor. Cît despre soldații romani, ce să mai vorbim, alergarea pe diverse distanțe a legiunilor, în formație și complet echipate, era nu numai un procedeu de instrucție al acestora, ci și un element esențial de tactică pe cîmpurile de luptă. Și exemplele ar putea continua tot așa pînă spre zilele noastre cînd oamenii, pierduți în carcasele mai mult sau mai puțin elegante, mai mult sau mai puțin comode, mai mult sau mai puțin rapide ale diverselor mijloace de transport, s-au dezobișnuit întrucîtva, mai ales la orașe, să mai alerge...

De cîtva timp însă,la noi în țară, crosul de masă cunoaște un reviriment. Mii, zeci de mii, sute de mii de cetățeni, de toate vîrstele și profesiile, își dispută întîietatea în viteză și-n rezistență pe diverse distanțe.

Cine aleargă mai iute și cine rezistă mai mult? Cine are plămîni, inimă și mușchi mai puternici? Sînt întrebări la care, în ultimul timp, au dat răspunsuri precise și pionierii și școlarii noștri.

Printre ei se numără și colegii lor din Arad. Peste 9 000 de copii care, într-o duminică de mai, au participat, alături de alți 5 000 de concurenți tineri și maturi, la marea și impresionanta finală republicană a «Crosului tineretului».

Ca de obicei, și aici, și de data aceasta, unii — cei mai mulți — au alergat mai repede și mai mult, alții mai încet și mai puțin. Cu toții însă și-au dat încă o dată seama cît de bine și de sănătos e să poți să alergi, cît mai repede și cît mai mult, ce «elexir» grozav este crosul pentru trup și pentru minte. Și dacă acum, în primele ore ale dimineții, localnicii se întîlnesc cu grupuri de copii alergînd pe străzile orasului, nimeni nu se mai miră. nimeni nu mai întreabă «Ce-i cu ei»? Nimeni nu se mai miră, deoarece crosul de masă a fost reabilitat, repus în drepturile sale.

C.D.

Fiecare membru al echipajului trebuie să aibă întotdeauna la îndemînă haina de ploaie și un pulovăr gros, iar în rucsac, un rînd de echipament uscat, bine protejat împotriva ploii sau umezelii. Totodată, acordați mare grijă încălțămintei, care trebuie să fie tot timpul cît mai comodă cu putință. Pentru a evita orice neplăceri, ciorapii nu trebuie să aibă cusături care să ieneze piciorul în timpul mersului, iar șireturile vor fi de fiecare dată legate nu prea strîns, în caz contrar îngreunînd circulația sîngelui. În timpul mersului, mîinile trebuie să vă fie libere. De aceea, toate obiectele vor fi puse în rucsac, iar cele care nu mai încap vor fi agățate pe umeri prin curele.

Pentru ca mersul să vă fie cît mai comod, așezați lucrurile în rucsac în felul următor: obiectele grele sau dure, la fund, către exterior, lucrurile de îmbrăcăminte în partea anterioară, care face contact cu spatele, iar în partea de sus veți pune pulovărul gros, haina de ploaie fiind prinsă sub clapa mare de închidere. *Evitați să transportați cu voi alimente ambalate în borcane sau sticle, acestea fiind deosebit de periculoase în timpul eventualelor căderi.*

Alimentarea

Pentru a vă reface de fiecare dată energia cheltuită în timpul deplasării, pe lîngă alimentele obișnuite vă recomand să consumați, în cantități mai mari decît de obicei, glucide: bomboane, rahat, ciocolată, zahăr, dulceață, tablete de glucoză, biscuiți. Împotriva deshidratării, datorate efortului fizic, vă recomand atît siropul cu apă minerală, cît și ceaiurile calde, mult îndulcite. Înaintea unui efort fizic deosebit este bine să consumați puțină sare în plus față de rația zilnică. Și, bineînțeles, lămîia (care va fi consumată cu zahăr) nu va lipsi din rucsacul nici unuia dintre voi.

Amplasarea corturilor

La locul de popas pentru noapte trebuie să sosiți cu cel puțin două ore înainte de lăsarea întunericului, timp limită pentru amenajarea taberei, pregătirea și consumarea cinei. Locul ales pentru amplasarea corturilor trebuie să fie pe cît posibil uscat, ușor înclinat și pe terenuri permeabile. Montarea corturilor se va face pe o suprafață acoperită cu verdeață, așternînd sub fiecare cetină, buruieni, fîn etc., orientîndu-le cu spatele spre direcția vîntului dominant și întinzîndu-le bine pînza. *Corturile nu vor fi montate, sub nici o formă și în nici o situație, sub raza de cădere a copacilor ori pe terenuri argiloase, nerespectarea acestei reguli putînd duce la accidente grave.* Împrejurul fiecărui cort se vor săpa, obligatoriu, șănțulețe care să-l ferească de inundații în caz de ploaie. Pentru a mări gradul de impermeabilitate al cortului pe timp de ploaie puternică și îndelungată, aplicați pe ele huse de polietilenă din timp confecționate, la dimensiunile respective.

Aprinderea și stingerea focului

Pentru a evita orice accident în acest sens, focul se va aprinde la o distanță de cel puțin 10 metri de marginea pădurii și numai pe locuri unde nu există pericolul producerii unor incendii. Înainte de a aprinde focul, locul dimprejurul vetrei se va curăța perfect pe o rază de cel puțin 1,5 metri și, totodată, se va aduce un vas mare cu apă care se va afla tot timpul la-ndemînă pentru a-l folosi în caz de nevoie. Dacă e posibil, folosiți fie vetre săpate în pămînt, fie înconjurate de un zidulеț înjghebat din pietre. *Înainte de plecare sau de culcare, focul va fi stins, obligatoriu, cu apă, iar tăciunii acoperiți cu pămînt. Nu plecați sau nu vă culcați înainte de-a mai verifica încă o dată dacă nu cumva a mai rămas aprins, un tăciune, cît de mic,*

În încheiere, sperînd că recomandările pe care vi le-am făcut de-a lungul a trei numere de revistă, în această pagină, vă vor fi de un real folos, nu-mi rămîne decît să vă urez, tuturor, expediții cît mai frumoase și mai folositoare!

NICOLAE BUCUR,
profesor

UN AUTOGRAF PE ADRESA VOASTRĂ

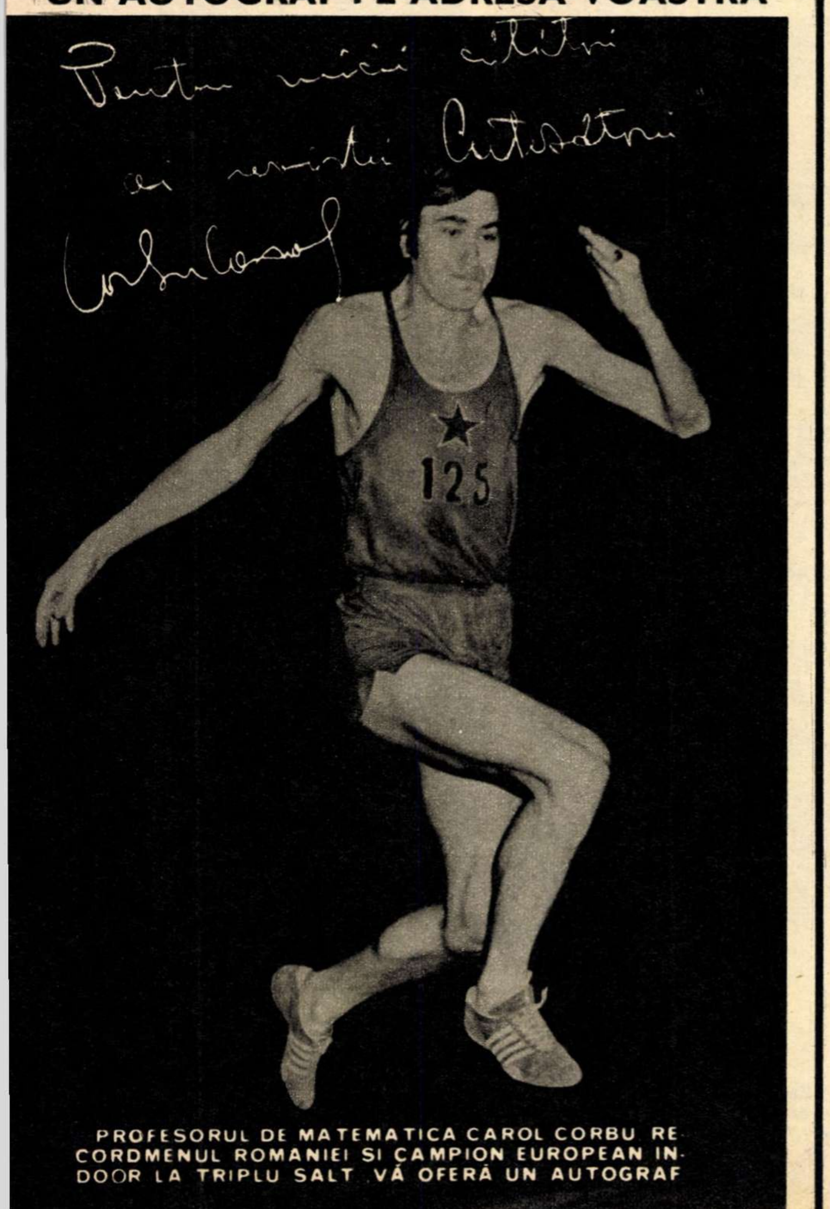
Pentru micii cititori ai revistei Cutezătorii

PROFESORUL DE MATEMATICA CAROL CORBU RECORDMENUL ROMANIEI SI CAMPION EUROPEAN INDOOR LA TRIPLU SALT VĂ OFERĂ UN AUTOGRAF

SEMNAL

DE TOATE PENTRU... TOȚI TURIȘTII

Andrei Mihail semnează lucrarea «Hai la drum!», recent apărută în colecția «Caleidoscop» nr. 45, o carte care constituie, în totalitatea ei, o invitație la drum pentru toate vîrstele, pentru toți aceia care vor să cunoască frumusețile și bogățiile țării noastre.

Într-o ordine firească, numeroasele capitole ale acestei cărți prezintă drumeția în munți cu tot cortegiul ei de pregătiri și reguli: arta de a umple rucsacul, echipamentul care trebuie folosit, cum trebuie să se procedeze în cazul întîlnirilor cu urși, lupi și alte sălbăticiuni, cum se instalează cortul, cum se face focul, cum pot fi folosite mai bine diversele adăposturi, cum se poate lupta cu frigul, cum se poate da primul ajutor, cum se scrie un jurnal de bord. De asemenea, mai sînt cuprinse în această lucrare — adevărat ghid de drumeție — diverse alte probleme de larg interes pentru turiști: întreținerea echipamentului, rețete medicale și culinare, modul în care pot fi descoperite punctele cardinale fără busolă, posibilitatea unor prognoze meteorologice, coduri și semnale.

Dar «Hai la drum!» nu se referă numai la turismul pe jos, ci și la călătoriile în circuit feroviar, la speoturism, la cicloturism, la drumețiile pe ape, la întîlnirea cu soarele pe țărmul mării.

Prin abordarea cu competență a tuturor problemelor pe care turistul le are de rezolvat în timpul deplasării prin țară, lucrarea aceasta este deosebit de utilă. Din acest motiv v-o recomandăm cu căldură. Mai ales participanților la concursurile «Expedițiile Cutezătorii» și «Trofeele vacanței», din ale căror biblioteci personale nu trebuie să lipsească.

H. LEREA

TRIBUNA SPORTULUI

VREȚI SĂ DEVENIȚI PILOȚI DE CURSE?

Din scrisorile trimise de voi la redacție am reținut de data aceasta numai două care, deși sosite la o oarecare distanță în timp și din localități diferite, tratează aceeași temă. Este vorba despre cele scrise de elevii RĂZVAN TOMI **de la Liceul nr. 42 din București și** ESCAMILIO CIOBANU **din Timișoara. Tomi ne mărturisește că îndrăgește foarte mult înotul, iar Escamilio fotbalul, dar în același timp amîndoi se simt atrași și de sporturile mecanice, în special de automobilism. Drept care, ne roagă să-i sfătuim cum trebuie să procedeze pentru a îmbrățișa această disciplină sportivă pentru care (spun ei) au calități. Sfatul cerut ni se pare necesar, fiind vorba de un sport pe care pentru a-l practica ai nevoie nu numai de un echipament special (mașină), dar și de o vîrstă optimă pentru a putea obține carnetul de conducere.**

Arta de a conduce un automobil — și în condiții de deplasare obișnuită, dar mai ales de întrecere — solicită calități deosebite: o mare stăpînire de sine, îndemînare, curaj, siguranță, reflexe, orientare — pentru a numi numai cîteva dintre ele. Toate aceste calități sînt mai greu de format și de dezvoltat la vîrsta majoratului, cînd se poate obține carnetul de conducere. De aceea ele se cer a fi formate mult mai devreme. Este, poate, și motivul pentru care, din dorința dezvoltării întrecerilor de automobilism din țara noastră, au luat ființă, pe lîngă aproape toate casele de pionieri, cercuri de carting.

Cartingul, acest miniautomobilism, oferă amatorilor nu numai posibilitatea formării și dezvoltării calităților de care vorbeam, dar și obișnuirea treptată cu viteza, cu regulile de circulație, cu secretele motorului în sine, ajutîndu-i astfel să devină, mai tîrziu, piloți compleți, capabili nu numai să conducă automobilul cu măiestrie, ci și să-l repare atunci cînd e cazul.

Așadar, înainte de a lua startul în raliurile automobilistice, este bine să vă faceți «stagiul» pe carturi. E nu numai sfatul meu, ci și al multor altora. Iată, de pildă, ce vă mărturisește unul dintre cei mai tineri și talentați automobiliști, italianul Luigi Zandona, **pe care l-am întîlnit la puțin timp după primirea scrisorilor voastre:**

«Am făcut cunoștință cu volanul la 12 ani, participînd la un concurs școlar de carting. Atunci s-a născut marea mea pasiune pentru automobilism. Multe dintre deprinderile mele de pilot, care mă ajută azi să termin învingător unele curse (poziția corpului, mînuirea volanului, înscrierea în curbe, pregătirea motorului pentru curse) le datorez pionieratului pe carting. Un bun conducător nu poate deveni decît acela care începe de mic să învețe să conducă și să-și pregătească singur mașina».

Așadar, înarmați cu note și cunoștințe bune de fizică, matematică, chimie, îndreptați-vă deocamdată spre cercurile de carting, care vă oferă posibilitatea îndeplinirii dorinței voastre.

OCTAVIAN VINTILĂ
maestru al sportului

Cutezătorii 23

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR 1
BUCUREȘTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA

Administrația: Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESA BUCUREȘTI-CALEA GRIVIȚEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001

Redactor artistic: VINTILĂ MIHĂIESCU
Secretar de redacție: LUCIA SICOMAȘ

SPADĂ ȘI FLACĂRĂ

EPISODUL IX – „Ceasul acesta ne frînge inimile“

Scenariu: **VASILE MĂNUCEANU**
Desene: **TEODOR BOGOI**

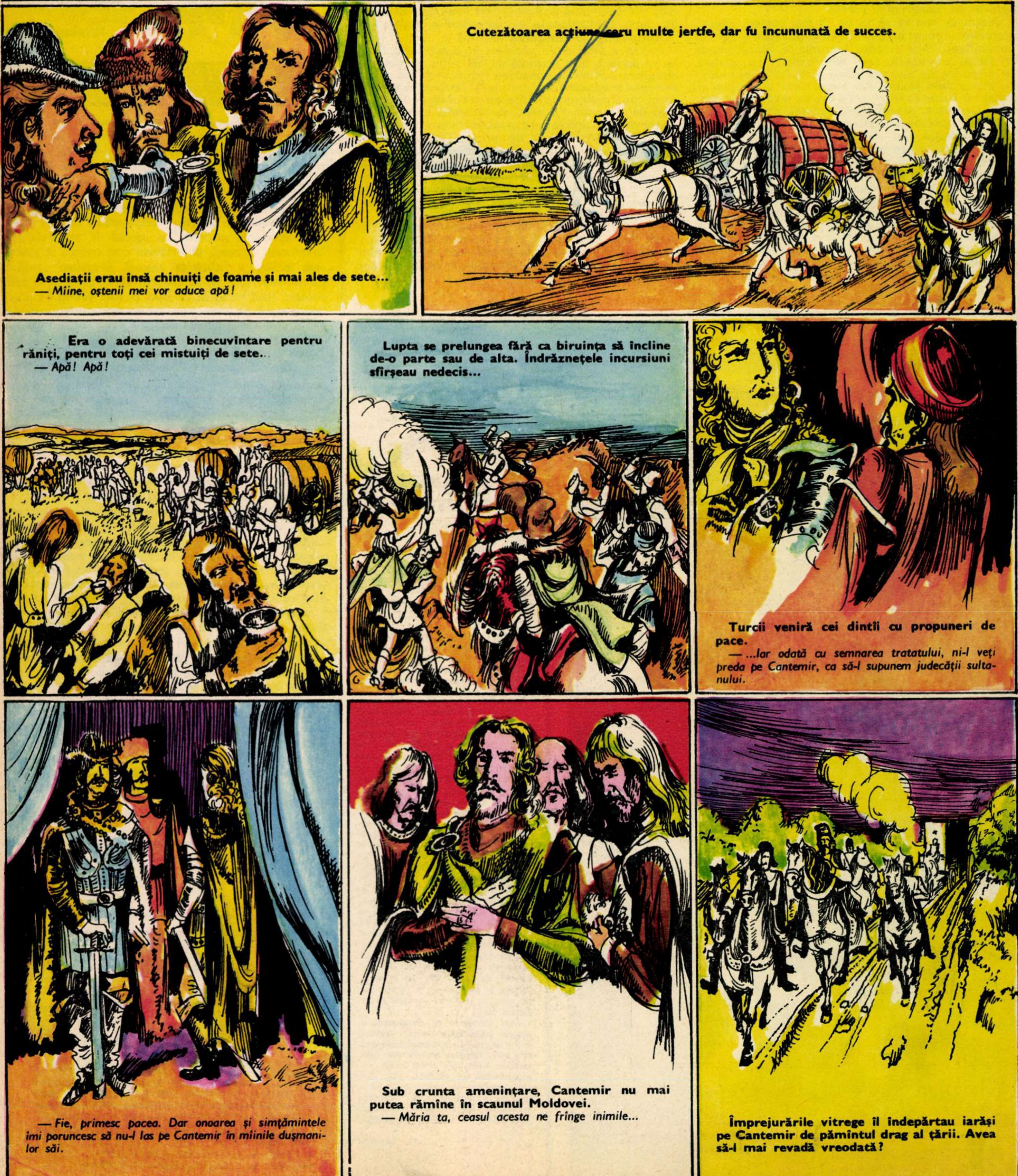
Asediații erau însă chinuiți de foame și mai ales de sete...
— Mîine, oștenii mei vor aduce apă!
Cutezătoarea acțiune ceru multe jertfe, dar fu încununată de succes.
Era o adevărată binecuvîntare pentru răniți, pentru toți cei mistuiți de sete...
— Apă! Apă!
Lupta se prelungea fără ca biruința să încline de-o parte sau de alta. Îndrăznețele incursiuni sfîrșeau nedecis...
Turcii veniră cei dintîi cu propuneri de pace.
— ...Iar odată cu semnarea tratatului, ni-l veți preda pe Cantemir, ca să-l supunem judecății sultanului.
— Fie, primesc pacea. Dar onoarea și simțămintele îmi poruncesc să nu-l las pe Cantemir în mîinile dușmanilor săi.
Sub crunta amenințare, Cantemir nu mai putea rămîne în scaunul Moldovei.
— Măria ta, ceasul acesta ne frînge inimile...
Împrejurările vitrege îl îndepărtau iarăși pe Cantemir de pămîntul drag al țării. Avea să-l mai revadă vreodată?

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR
JOI, 14 IUNIE 1973 (299)
16 pagini, 1 leu
24

ZIUA PIONIERILOR! CELE DOUĂ MILIOANE DE PURTĂTORI AI CRAVATELOR ROȘII CU TRICOLOR RAPORTEAZĂ.

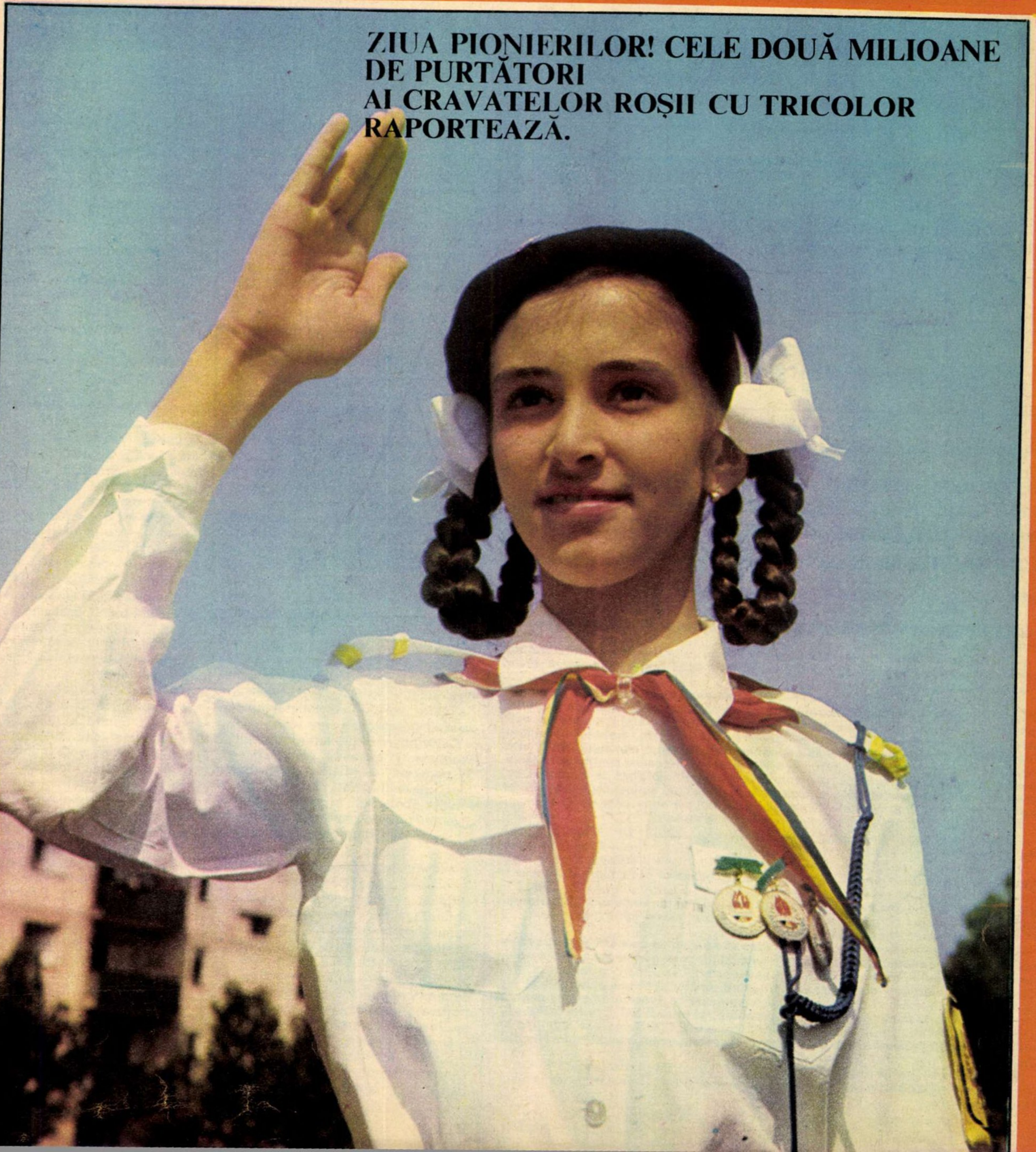

Cutezători, cum ne visați, vom crește,
În muncă — vis și dragoste sădind,
Crescînd și învățînd, muncitorește,
Cum ne îndeamnă marele partid!

Pionieria treaptă-n vremuri taie;
Noi patriei, partidului jurăm
Că-n inimi Ceaușescu Nicolae
E cel dintîi căruia vrem să-i semănăm.

Ni-i comunismul marele tezaur
Ce-n cuget și în faptă ne-a-nflorit;
Noi patriei un viitor de aur
Vom făuri, precum ne-ați investit.

MUZEUL DE ISTORIE A PARTIDULUI COMUNIST, A MIȘCĂRII REVOLUȚIONARE ȘI DEMOCRATICE DIN ROMÂNIA ÎMPLINEȘTE 25 DE ANI DE EXISTENȚĂ

Cu acest prilej «Cutezătorii» s-au adresat tovarășului conf. univ. *Ion Ardeleanu*, director adjunct al muzeului.

— Vă rugăm să povestiți cutezătorilor — din rîndul cărora mulți au primit cravata de pionier sau au devenit utecIști în sălile importantului lăcaș de cultură în care ne aflăm — istoria acestui muzeu.

— La începutul verii lui 1948, an care poartă însemnul actului istoric al naționalizării, se inaugura în București muzeul care își propusese nobilul scop de a aduna, a păstra și a prezenta noilor generații mărturii despre lupta poporului, a clasei muncitoare în frunte cu Partidul Comunist Român pentru libertate, dreptate socială și independență națională. Azi, la a 25-a sa aniversare, bilanțul muzeului este foarte bogat. De la o suprafață de 1 400 mp și 2 000 de exponate care constituiau zestrea noastră în 1948, muzeul a ajuns să dispună de 6 000 mp suprafață de expunere, pe care pot fi cercetate peste 10 000 de exponate. În ultimii ani au fost organizate 60 de expoziții în țară și în străinătate. Numărul vizitatorilor a atins cifra de 7 milioane.

— Vă rog să ne vorbiți despre vizitele pionierilor la muzeu.

— Multe lecții de istorie se desfășoară în sălile muzeului. De această facilitate se bucură nu numai elevii din București, ci și cei din provincie. Dar momentele pe care le urmărim cu deosebită emoție sînt cele cînd în cadrul muzeului are loc primirea de noi promoții de pionieri. Aici, la noi, unde la fiecare pas o mărturie, un document atestă voința de neînfrînt a clasei muncitoare, a partidului său de a făuri o orînduire lipsită de exploatare, aici vin fiii cei mai mici ai partidului pentru a-și rosti legămîntul de a sluji patria, de a fi credincioși cauzei clasei muncitoare.

— Care sînt sălile cele mai vizitate de pionieri?

— Pionierii vor să afle foarte multe și ar fi greu să spunem în care săli se opresc mai întîi. Toți vor să cunoască documentele legate de lupta revoluționară a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Ei au urmărit în revista «Cutezătorii» seria de articole «Un mare prieten și îndrumător al tinerei generații» și vor să vadă fotografii, tăieturi din ziare și alte documente ce evocă momentele despre care au citit. Foarte mulți pionieri care se pregătesc să intre în U.T.C. vizitează expoziția permanentă a muzeului «Momente din istoria U.T.C.». Se opresc îndelung în fața documentelor privind primii ani de activitate revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu.

În încheiere aș ține să formulez o invitație. În curînd vine vacanța mare. În Capitală vor sosi mulți copii din țară. Le sugerez să vină la muzeu. Îi vom primi ca pe niște oaspeți dragi.

SALUTUL
CONSILIULUI NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR, CU PRILEJUL ZILEI PIONIERILOR

Dragi pionieri,

Sărbătorim și în acest an una dintre cele mai îndrăgite zile ale minunatei voastre copilării — Ziua pionierilor. Devenită tradițională, această zi oferă prilejul de a trece în revistă realizările deosebite pe care le-ați obținut la învățătură și în activitatea pionierească, de a lua un nou avînt pentru frumoasele acțiuni ce le veți întreprinde în vacanța de vară.

Anul școlar pe care l-ați încheiat a fost puternic marcat și în activitatea noastră de hotărîrile luate de Conferința Națională a Partidului Comunist Român, care au deschis noi drumuri construcției socialiste din patria noastră. Partidul și Statul nostru vă creează condiții minunate pentru temeinica voastră pregătire ca tineri cetățeni, membri activi ai societății noastre socialiste în plină dezvoltare.

La cea de a II-a Conferință Națională a Organizației pionierilor, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, cel mai iubit prieten și îndrumător al copiilor țării vi s-a adresat cu părintească dragoste: «Înaintea voastră se deschid larg porțile viitorului, societatea socialistă vă asigură tuturor posibilități nelimitate de afirmare a talentului, a capacităților, de împlinire a celor mai îndrăznețe visuri și aspirații. Pentru a putea beneficia din plin de aceste condiții, trebuie să învățați, să munciți, să vă pregătiți cu seriozitate, cu perseverență, cu înaltă răspundere».

Transpunînd în viața și activitatea voastră, cu înflăcărare, acest generos îndemn, v-ați străduit și ați reușit să dovediți prin faptele voastre că sînteți fii credincioși și demni ai Partidului Comunist Român. Sîrguința și hărnicia în însușirea cunoștințelor, răspunderea voastră față de îndatorirea de a învăța temeinic, de a vă forma o atitudine înaintată față de muncă, pentru lărgirea și îmbogățirea orizontului cultural-științific, sînt dovada înțelegerii de către voi a înaltelor răspunderi sociale și patriotice care vă revin.

Cultivînd în rîndurile tuturor copiilor dragostea și pasiunea pentru muncă, ați participat cu interes la activitatea practică desfășurată în ateliere, pe loturile școlare și în microcooperativele agricole de producție, la plantări de pomi, în numeroase acțiuni de interes obștesc și ați dovedit prin succesele repurtate că vă iubiți cu înflăcărare patria. Cu talentul și inventivitatea care vă caracterizează, ați obținut rezultate remarcabile în cadrul mișcării «Minitehnicus», pe scenele Festivalului cultural-artistic, în activitățile sportiv-turistice și în cele de pregătire pentru apărarea patriei, făcînd ca prestigiul Organizației revoluționare a copiilor din țara noastră să sporească neîntrerupt.

Dragi pionieri și școlari,

Sîntem în pragul vacanței de vară. După un an de muncă rodnică, țara întreagă, cu minunatele ei frumuseți, vă invită la excursii și drumeții reconfortante, la cîntec, joc și voie bună în echipajele «Expedițiilor Cutezătorii», în cadrul acțiunii «Delfin» de învățare a înotului și la multe alte activități interesante și recreative. În tabere, la munte, sau la mare, de-a lungul drumurilor pe care le veți străbate, veți avea încă o dată posibilitatea să cunoașteți noi realizări ale poporului nostru, constructor entuziast al scumpei noastre patrii socialiste. Sîntem convinși că veți cinsti prin fapte demne legămîntul pionieresc, că fiecare, pe măsura posibilităților sale, va răspunde, așa cum se cuvine, dragostei profunde pe care v-o poartă poporul și Partidul Comunist Român.

Dragi comandanți-instructori, învățători și profesori,

Cu înaltă răspundere și dăruire patriotică participați la înfăptuirea obiectivelor educative încredințate școlii și Organizației pionierilor. Acestea conferă acțiunilor pionierești orientare și eficiență educativă, constituind, totodată, o trăsătură de înaltă conștiință politică și profesională, de noblețe sufletească a personalității cadrelor didactice ale școlii noastre noi. Cu prilejul Zilei pionierilor, Consiliul Național vă adresează sincere mulțumiri pentru contribuția pe care v-o aduceți la îmbogățirea și creșterea conținutului educativ al vieții pionierești și vă urează noi succese în activitatea de răspundere pe care o desfășurați.

Dragi pionieri,

În curînd vor avea loc forumurile județene și Forumul Național al Pionierilor, cadru larg de desfășurare a democrației pionierești, unde sînteți chemați să participați cu toată inițiativa la elaborarea programelor pionierești pentru anul care vine, contribuind astfel la progresul neîntrerupt al activității din grupe, detașamente și unități, la îmbunătățirea muncii comandamentelor pionierești.

Anul viitor, Organizația noastră își va sărbători a 25-a aniversare, prilej minunat pentru a ridica la un nivel calitativ mai înalt conținutul activității pionierești, de a vă manifesta încă o dată dragostea voastră nețărmurită pentru partid, pentru eroicul nostru popor. Umăr la umăr cu uteciștii, de care ne simțim legați cu cele mai sincere și calde sentimente frățești, vă îndemnăm să inițiați noi acțiuni pionierești, răspunzînd cu rîvnă și entuziasm la înfăptuirea principalelor îndatoriri pe care le aveți față de societate, față de Partidul Comunist Român, părintele iubit al tinerei generații.

Felicitîndu-vă din inimă pe voi, cei aproape 2 000 000 de purtători ai cravatei roșii cu tricolor cu prilejul zilei voastre, Consiliul Național urează tuturor pionierilor și școlarilor noi succese în activitatea ce o desfășurați și îndemnul: «Tot înainte!»

CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Faptul că venirea vacanței, după un an de muncă, constituie un motiv de bucurie, este un adevăr cunoscut în toată lumea. Că rezultatele bune și foarte bune pot oferi oricărui elev motive de satisfacție ni se pare, din nou, un

PROCENT DE PROMOVAȚI: SUTĂ LA SUTĂ

sentiment lesne de înțeles. Că întreg detașamentul clasei a V-a de la Școala generală Mihăița, comuna Coțofenii de Jos, județul Dolj *— are toate motivele să se felicite și să fie felicitat este cel de al treilea adevăr cu care, cu siguranță, veți fi de acord. Motivul? Foarte simplu; la sfîrșitul anului școlar detașamentul s-a prezentat cu un procent de promovare de sută la sută, performanță care le va permite să se bucure de o vacanță dintre cele mai plăcute. Și, într-adevăr, programul pe care l-au pregătit a întrunit sufragiile tuturor acestor merituoși purtători ai cravatelor roșii cu tricolor. Îi felicităm, deci, și le urăm o vacanță la fel de frumoasă ca și rezultatele lor.*

Din albumul Zilei pionierilor

FORUMUL S-A ANGAJAT, PIONIERII RAPORTEAZĂ

ACȚIUNEA „FLOARE DE SALCÎM"

Denumită așa sau altfel, dar în orice caz romantic, acțiunea de împădurire, de înfrumusețare, de îmbogățire a locurilor natale cu pomi, flori și spații verzi i-a entuziasmat pe toți purtătorii cravatelor roșii cu tricolor. Așa se face că în primăvara aceasta au fost plantați pe dealuri, pe malurile apelor sute și sute de mii de puieți de salcîmi, au apărut grădini întregi de nuci și alți pomi fructiferi, pe înălțimi pînă de curînd golașe și-au făcut loc adevărate păduri tinere.

În comuna **Fîntînele, județul Prahova,** *pionierii, împreună cu uteciștii, au reușit să planteze pe terenurile înclinate, supuse alunecărilor din valea Budureasa, peste 11 000 puieți de salcîmi, iar în întreaga comună, pe toate străzile, nu peste multă vreme vor înflori trandafirii.*

Vești asemănătoare ne-au trimis și pionierii din județul **Vaslui,** *satul Valea Grecului, cei din comuna Șiria,* **județul Arad,** *din* **Vrancea** *și* **Constanța,** *din* **Hunedoara** *și* **Galați.** *Enumerarea aceasta ar trebui să fie mult mai cuprinzătoare, să amintească toate județele și toate localitățile. Pentru că n-a rămas colțișor de țară în care pionierii să nu-și facă simțită prezența la această frumoasă și utilă acțiune.*

Bazele sportive, ștrandurile vă așteaptă! Acum, în vacanța mare, haideți cu toții să învățăm înotul!

CUTEZĂTORII PRINTRE NOI

Zilele calde și însorite, ploile călduțe au ajutat fînețele să crească înalte și dese. Aproape toți gospodarii din sat le-au cosit...

În ziua aceea, Vasile Juravle, din Straja, își pregătea fînațul pentru vară. Resturilor de iarbă veche, uscată anul trecut, le-a dat foc. Pe neașteptate însă, vîntul călduț, care adiase pînă atunci, se răscoli în vîrtejuri și flăcările abia mocnite au început să crească, să se întindă spre marginea pădurii din preajmă.

Pionierul **Daniel Ursulean,** fiind prin apropiere, și-a dat seama că doar doi nu pot lupta cu focul, așa că a pornit-o în fugă să-l aducă și pe pădurar. Din drum i-a strigat și pe colegii săi **Gheorghe Juravle** și **Mircea Ghiderea.** Au trecut doar cîteva minute, iar pionierii **Aurel Pintescu, Aurel Ursaciuc, Simion Ursaciuc, Petru Mironescu, Dumitru Popescu, Mircea Ursulean, Radu Pintescu, Dumitru Țiganiuc** au și sosit la locul cu pricina. Curînd le-au venit în ajutor oamenii din sat și, cu crengi ude de brad, săpînd șanțuri în jur au reușit să localizeze focul.

O întîmplare cu flăcări la marginea pădurii, o întîmplare în care pionierii, ca de atîtea alte ori și-au dovedit curajul, dragostea pentru locurile natale.

Cinci dintre eroii acelui apus de soare, în marginea pădurii.

ROXANA BADRAJAN, CL. A VI-A, LICEUL NR 5, IAŞI.

GEORGETA DULGHERU, CL. A V-A, ŞC. GENERALĂ NR. 24, IAŞI.

SORIN IVAN, CL. A VI-A, ŞC. GENERALĂ NR. 3, PIATRA NEAMŢ.

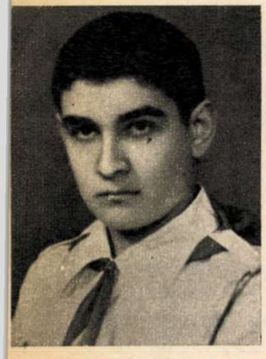

CRISTIAN PARASCHIVESCU, CL. A VII-A, ŞC. GENERALĂ NR. 3, ROMAN.

IULIANA ŞERBAN, CL. A VII-A, ŞC. GENERALĂ ZĂNEŞTI, JUD. NEAMŢ.

MARIANA STROIA, CL. A VII-A, ŞC. GENERALĂ PÎNGĂRAŢI, JUD. NEAMŢ.

ŞTEFAN ONIGA, CL. A VI-A, ŞC. GENERALĂ NR. 10, BAIA MARE.

MELANIA CICEU, CL. A III-A, ŞC. GENERALĂ SUCIU DE SUS, JUD. MARAMUREŞ.

IOANA ULICI, CL. A VII-A, ŞC. GENERALĂ NR. 4, BAIA MARE.

PIONIER IN FIECARE CLIPĂ

A sunat, pentru ultima oară în acest an şcolar, atît de familiarul clopoţel. Peste sunetele lui, scrisorile copiilor s-au făcut aripi măiestre şi au adus pînă la ferestrele redacţiei veşti neasemuite.

Mesagerele pionierilor din toate colţurile ţării au adus, împăturite în foiţa transparentă a admiraţiei, chipuri de copii harnici şi inimoşi, chipuri de cutezători însetaţi de cunoaştere, chipuri de pionieri ce au înţeles să facă din fiecare zi a anului şcolar o treaptă către o temeinică învăţătură, o treaptă a notelor frumoase şi a acţiunilor pionereşti pline de romantism.

Adunate din toate colţurile ţării pe masa redactorului-şef, chipurile acestea ne vorbesc despre o neasemuită istorie pionierească; istoria fiecărui ceas de studiu, istoria fiecărei lecţii temeinic însuşite, istoria dragostei cu care învăţători şi profesori pasionaţi, adevăraţi vrăjitori ai sensibilităţii şi ai setei noastre de cunoştinţe, ne-au modelat, iată, să fim în acest iunie copiii frumoşi pe care ne visează ţara, pe care ne visează Partidul Comunist Român.

Din miile de scrisori însoţite de fotografii ne este greu să alegem. Cei ale căror chipuri însoţesc aceste rînduri sînt aleşi dintre aleşi, dar alături de ei se află în fiecare şcoală, în fiecare clasă, zeci şi sute de mii de copii la fel de harnici, la fel de devotaţi idealurilor organizaţiei revoluţionare a copiilor din România socialistă.

A fi **pionier în fiecare clipă** *înseamnă a fi în fiecare zi mai bun decît ieri, a fi în fiecare zi mai pregătit, mai destoinic, mai cutezător. Înseamnă a dovedi prin fapte că ţi-ai însuşit îndatoririle pionereşti, că ai răspuns cu cinste Chemării primului Forum Naţional al Pionierilor.*

Dincolo de şoapta din urmă a clopoţelului, glasurile vacanţei mari se aud de pretutindeni fremătător. Ne aşteaptă o binemeritată vacanţă, pe care o începem cu sentimentul împlinirii, cu setea de a realiza fapte si mai frumoase în viitor.

MIHAI NEGULESCU

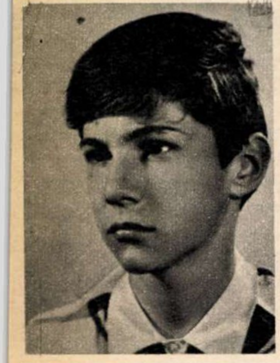

PETER TOTH, CL. A VI-A, LICEUL «AL. MOGHIOROŞ», ORADEA.

SANDA FIREZ, CL. A VII-A, ŞC. GENERALĂ NR. 14, ORADEA.

MARIA RAŢ, CL. A VI-A, ŞC. GENERALĂ DIOSIG, JUD. BIHOR.

RODICA LUNGU, CL. A V-A, ŞC. GENERALĂ NR. 1, COMUNA MOISEI, JUD. MARAMUREŞ.

ANICA TRAXLER, CL. A VII-A, ŞC. GENERALĂ NR. 2, SIGHETUL MARMAŢIEI.

GHEORGHE BISTRENU, CL. A IV-A, LICE PEDAGOGIC, TG. JIU.

GHEORGHE MORARU, CL. A VII-A, ŞC. GENERALĂ NR. 6, HUNEDOARA.

MARIAN TALPAŞ, CL. A VI-A, ŞC. GENERALĂ BAIA DE CRIŞ, HUNEDOARA.

DĂNUŢ SAS, CL. A IV-A, ŞC. GENERALĂ NR. 6, TIMIŞOARA.

CARMEN MIRELA PERŢA, CL. A VI-A, ŞC. GENERALĂ BOTIZA, JUD. MARAMUREŞ.

BERTHOLD NEFF, CL. A VI-A, ŞC. GENERALĂ FRUMUŞENI, JUD. ARAD.

SORIN POPA, CL. A B, ŞC. GENERALĂ BUCUREŞTI.

MIRELA ANGHELOIU,
L. A VII-A, ŞC. GENERA-
Ă 21, TIMIŞOARA.

ADRIANA TRIF, CL. A VII-A, ŞC. GENERALĂ BECICHERECUL MIC, JUD. TIMIŞ.

ADRIANA MÎNDREA, CL. A VI-A, ŞC. GENERALĂ BREBU, JUD. CARAŞ-SEVERIN.

CAMELIA TRANDAFIR, CL. A VII-A, ŞC. GENERALĂ NR. 2 BOCŞA, JUD. CARAŞ-SEVERIN.

GABRIELA NEGRIU, CL. A VI-A, ŞC. GENERALĂ NR. 2, REŞIŢA.

MARIUS PRODESCU
CL. A VII-A, ŞC. GENERA
LĂ NR. 23, CRAIOVA.

NICOLETA DĂOGARU,
L. A V-A, ŞC. GENERALĂ
OŞOVENI, JUD. DOLJ.

TITINA FIERARU, CL. A VII-A, ŞC. GENERALĂ COŞOVENI, JUD. DOLJ.

TAMARA GRAMA, CL. A VII-A, ŞC. GENERALĂ NR. 2, CRAIOVA.

IMRE MOLNAR, CL. A V-A, ŞC. GENERALĂ LUNCA DE JOS, JUD. HARGHITA.

DOINA FODOR, CL. A VII-A, ŞC. GENERALĂ NR. 7 TOPLIŢA, JUD. HARGHITA.

MARIA COTOI, CL. A VII-A, ŞC. GENERALĂ BĂLAN, JUD. HARGHITA.

MARIA TANKÓ, CL. A
I-A, ŞC. GENERALĂ LUN-
A DE JOS, JUD. HAR-
HITA.

CARMEN NEAGOE, CL. A IV-A, LICEUL PEDAGOGIC TG. JIU, JUD. GORJ.

ADRIANA BUJOR, CL. A VII-A, LICEUL BUŞTENI, JUD. PRAHOVA.

ADRIAN SITARU, CL. A VII-A, ŞC. GENERALĂ NR. 5, CĂLĂRAŞI, JUD. IALOMIŢA.

EUGENIA FRANGU, CL. A IV-A, ŞC. GENERALĂ NR. 2, SLOBOZIA, JUD. IALOMIŢA.

JUTTA SEICHE, CL. A VII-A, ŞC. GENERALĂ PETREŞTI, JUD. ALBA.

VIOLETA NANU, CL. A
A, ŞC. GENERALĂ NR. 4,
OTOŞANI.

GABRIELA ALIBOAIE, CL. A IV-A, ŞC. GENERALĂ NR. 3, BOTOŞANI.

CRISTIAN VĂDUVA, CL. A V-A, ŞC. GENERALĂ NR. 9, DROBETA-TURNU SEVERIN.

MIHAELA TOMA, CL. A VII-A, ŞC. GENERALĂ NR. 5, DROBETA-TURNU SEVERIN.

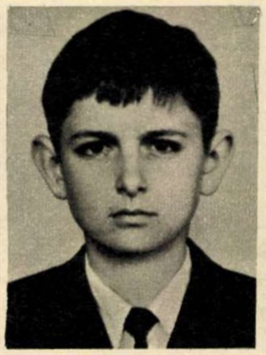

ALEXANDRU GHILERDEA, CL. A VII-A, ŞC. GENERALĂ NR. 1, DROBETA-TURNU SEVERIN.

DANIEL DĂNCIULESCU, CL. A V-A, ŞC. GENERALĂ VOLAIAC, JUD MEHEDINŢI.

NICULINA DOBRIN, CL.
VII-A, ŞC. GENERALĂ
. 4, GIURGIU.

STELIAN LAMBĂ, CL. A VII-A, ŞC. GENERALĂ BOLDEŞTI, JUD. PRAHOVA.

ZAMFIRA BACIU, CL. A VII-A, ŞC. GENERALĂ RÎMNICENI, JUD. VRANCEA.

GETA DASCĂLU, CL. A VII-A, ŞC. GENERALĂ GALU, JUD. NEAMŢ.

ELENA SCUTARU, CL. A VI-A, ŞC. GENERALĂ GÎRCINA, JUD. NEAMŢ.

AURELIA PUŞCAŞU, CL. A VII-A, ŞC. GENERALĂ BREASTA, JUD. DOLJ.

Atelierul fanteziei

Ne-am obişnuit să-i vedem pe pionieri lucrînd în atelierul şcolar, cu ciocanul şi dalta, ne-am obişnuit să-i aflăm inventînd pentru Minitehnicus, împerechind versuri cu alese cuvinte, sau aşternînd pe pînză şi carton o lume de culori. Astfel, neastîmpărul fanteziei lor, pasiunea pentru muncă şi frumos, forţa lor creatoare luîndu-şi zborul, dobîndesc viaţă în uimitoare realizări. Dintre creaţiile copiilor, cel mai ades întîlnim desenul. Ziua pionierilor a prilejuit o nouă întrecere a creatorilor cu cravată de pionier. Şcoala nr. 193 din Capitală a prezentat într-o expoziţie interesante picturi pe sticlă. Însuşindu-şi această tehnică cu rapiditate, pionierii au dovedit un deosebit simţ al formei şi culorii. Într-o altă expoziţie au fost prezenţi foarte tinerii mesageri ai artei din Piatra Neamţ care au surprins pe pînzele lor, cu toată bogăţia fanteziei, farmecul vieţii pionereşti.

Dar iată că pionierii de la Găieşti intră în competiţie, tot în cinstea Zilei pionierilor, cu o originală şi neaşteptată expoziţie de artă decorativă. Alegîndu-şi ca material de lucru fire de bumbac, de lînă colorată, in şi fir sintetic, apelînd nu numai la fantezie, dar şi la îndemînare, au realizat o serie de tapiserii şi măşti în stil popular. Feeria de forme şi culori, ingeniozitatea de care au dat dovadă pionierii din Găieşti au atras admiraţia tuturor. Temele acestor tapiserii sînt obiceiurile şi datinile populare, legate de sărbătorile de iarnă. **Căluşul** (autori Ivan Dan şi Griguţă Oprea din clasa a VIII-a), **Sorcova** (Dima Mădălina, clasa a VII-a), **Capra** (Morăruş Tatiana, clasa a VI-a şi Florin Constantinescu, clasa a VI-a), **Schiţa de desen** (Slăvilă Constantin, clasa a VI-a devin în lucrările copiilor simboluri ale bucuriei şi dragostei de viaţă.

Expoziţia pionierilor din Găieşti a avut cinstea de a fi găzduită la Muzeul de istorie al R.S.R., alături de o expoziţie de sculptură în lemn a pionierilor din Bacău şi alta în piatră, a celor de la Tulcea.

Lemnul şi piatra s-au lăsat modelate, transformate în frumuseţi de talentul copiilor. **Personaj de basm,** (Ieremia Viorel, Bacău), **Autoportret** (Ciupercă Corneliu, Bacău), **Zîna apelor** (Dănuţ Spiru, Tulcea), **Lipovean** (Iva Ţar, Tulcea), uimesc prin puterea de expresie pe care micii sculptori au ştiut s-o dea materialului.

Pentru «Cutezătorii» consemnarea unor asemenea momente din activitatea creatoare a pionierilor constituie prilej de bucurie. Se cuvine un cuvînt de caldă mulţumire tuturor profesorilor şi comandanţilor instructori care ştiu să stimuleze creativitatea copiilor, ştiu să îndrepte paşii lor pe cărările frumosului.

BITI CARAGIALE

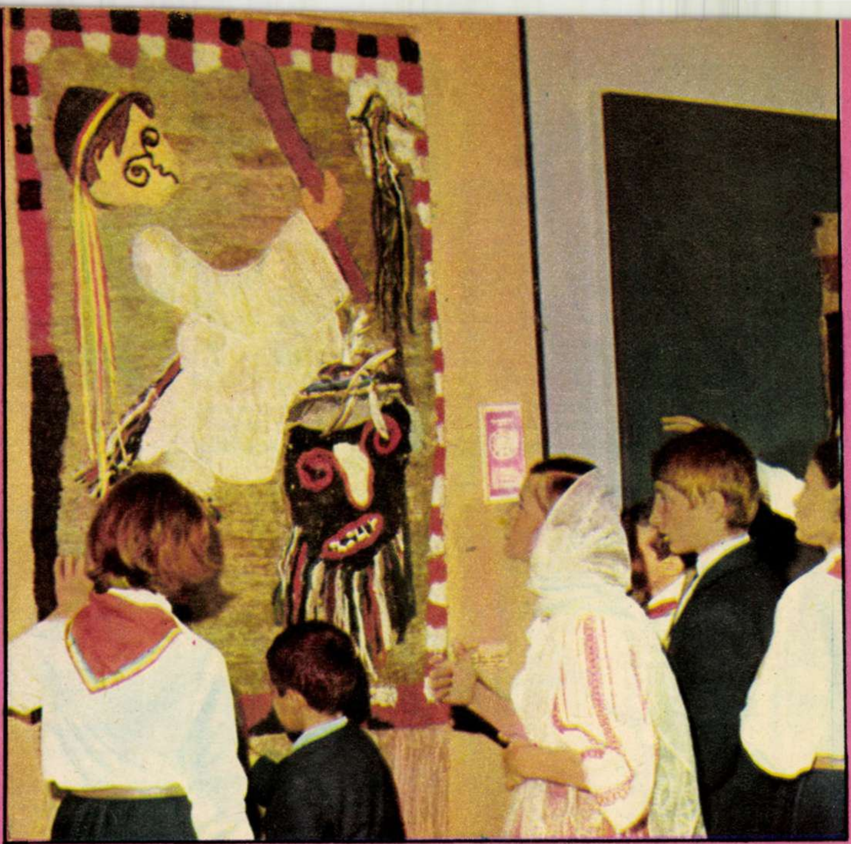

Drum

Ecoul mă priveşte cu un ochi mare,
Galben ca aurul.
În fiecare dimineaţă
Cînd hotarul dintre bine şi rău
E potopit cu unduiri de raze
Cînt,
Cînt pentru că mă ştiu privit
De un ochi deosebit.
Căruia nu-i pot ascunde nimic.
Nici sufletul meu bronzat
De căldură de om.

Cu ochii închişi
Colind potecile livezii
Cu pomii de smarald
In care zboară zîne
Prefăcute-n păsări
Şi-n ciute cu aripi de lumină,
Ţesute cu migală
De stele, de lună.
Spre seară o singură dată
Mai clipeşte bătrînul
Cu barbă de flăcări
Şi cozi de cometă.
Apoi doarme cu capul
Pe perna de licurici.

Trebuie că visează ceva foarte frumos,
Că rîde în somn!
Visele lui sînt visele mele
Nici unul irealizabil!

JENICĂ VIZIREANU
Şcoala generală nr. 26,
Brăila

FORUMUL CELOR DOUĂ MILIOANE

PE ADRESA FORUMURILOR JUDEȚENE

JUDEȚUL MARAMUREȘ

Comoara DIN CASA DE BÎRNE

Pentru fiecare dintre obiectele așezate cu grijă în casa din bîrne acoperită cu stuf, pionierii din Rohia, județul Maramureș, au depus o muncă minuțioasă de căutare, de identificare. Ștergare împodobite cu motive naționale, vase frumos înflorate, obiecte de uz casnic, costume naționale lucrate cu foarte mulți ani în urmă și care și-au păstrat toată strălucirea, constituie o adevărată comoară cu care harnicii pionieri se mîndresc. Adesea, muzeul lor este vizitat de oaspeți care, încîntați de ceea ce au văzut, scriu cuvinte de laudă în Cartea de onoare.

JUDEȚUL BOTOȘANI

Tabăra PRIETENILOR

Anul acesta, forumul pionierilor din județul Botoșani se va desfășura într-o tabără organizată în comun cu vecinii și colegii lor din județul Iași. Pionierii de pe meleagurile botoșănene vor să întîmpine acest important eveniment din viața pionierească la nivelul înaltelor exigențe impuse de sarcinile din Chemarea Forumului Național al Pionierilor din 1972.

La prima sarcină și îndatorire de onoare a pionierilor, aceea de a învăța temeinic, de a obține frumoase rezultate în munca de școlar, au răspuns cu multe rezultate bune. Aceasta este una dintre cele mai merituoase realizări pe care pionierii o vor putea raporta la Forumul lor.

În zilele desfășurării lucrărilor, fiecare participant va primi, printre altele, cîte un exemplar din numărul special al jurnalului «Din experiența noastră», în curs de pregătire. Acesta va înfățișa aspecte semnificative din experiența comandamentelor pionierești, va vorbi despre hărnicia, patriotismul și dăruirea copiilor în tot ceea ce întreprind.

VASILE BOB

JUDEȚUL CLUJ

VIITORII AGRONOMI EXPERIMENTEAZĂ

Din comuna Mihai Viteazul, pioniera Rodica Hagău ne transmite: «Cei 135 membri ai cooperativei agricole școlare se află pe ogor. Plivitul porumbului și al legumelor este în toi...»

De mai mulți ani, pionierii și uteciștii școlii generale din comună obțin roade bogate. Iată de ce nu este pentru nimeni o surpriză că, în aceste zile, cele cinci brigăzi ale cooperativei recoltează din plin cartofii noi.

De la pionierii Ion Crișan, președintele cooperativei, Csaba Kareki (bun matematician), contabil, Dana Buga, Rodica Hagău și Zoltan Balazs, agronomi, aflăm o noutate de ultimă oră: pe parcela rezervată experiențelor se aclimatizează noi soiuri de flori și legume.

* * *

JUDEȚUL TELEORMAN

SĂRBĂTOAREA FLORILOR

Cei mai mici pionieri din Școala generală Dulceana, comuna Vedea, județul Teleorman, *constituiți în detașamentul clasei a II-a, au devenit în numai cîteva luni de la primirea lor în rîndurile organizației o prezență demnă de toată lauda. Recent, în cadrul unei frumoase acțiuni culturale organizate în unitate — «Sărbătoarea florilor», ei au pregătit o suită de cîntece și dansuri populare răsplătite cu calde aplauze de toți cei prezenți.*

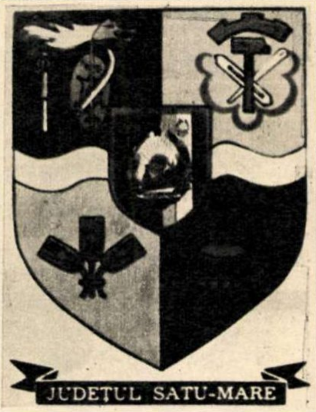

JUDEȚUL SATU-MARE

SATU MARE
BAIA MARE

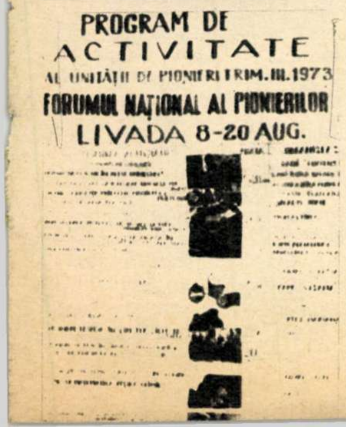

PROGRAM DE ACTIVITATE
AL UNITĂȚII DE PIONIERI TRIM. III. 1973
FORUMUL NAȚIONAL AL PIONIERILOR
LIVADA 8-20 AUG.

LIVADA '73

Peste cîteva zile, în comuna Livada, din județul Satu Mare, își va începe lucrările Forumul județean al pionierilor. Ca un preludiu la cel de al II-lea Forum Național al Pionierilor, întîlnirea purtătorilor cravatei pionierești din județ va întruni, ca și în toate celelalte județe ale țării, pe cei mai buni școlari.

Devenite tradiționale, forumurile județene ale pionierilor se vor constitui și în acest an ca înalte tribune ale experienței înaintate, de la care pionierii își vor confrunta propriile angajamente cu rezultatele obținute, își vor exprima opiniile cu privire la viața grupelor și detașamentelor, la rolul activului pionieresc, vor discuta despre modul în care își îndeplinesc principala lor îndatorire — învățătura. De asemenea, vor discuta despre felul în care au reușit să transpună în fapte ideile mobilizatoare ale Chemării primului Forum Național al Pionierilor și vor alege pe cei mai destoinici dintre ei ca să-i reprezinte, în august, la cel de al II-lea Forum Național.

În cadrul acestor întîlniri nu vor uita să discute nici despre izbînzile lor, despre activitățile prin care au făcut din fiecare grupă, detașament și unitate, colective puternice, unite, însuflețite de statornice sentimente patriotice, colective în care copiii cresc în spiritul cinstei și demnității, în spiritul dragostei nețărmurite față de Partidul Comunist Român, față de patrie si popor.

LIDIA NOVAC

JUDEȚUL BACĂU

DELEGATUL PIONIERILOR

Cu puțin timp în urmă, la adunarea pionierilor unității de la Școala generală nr. 4 din Buhuși, județul Bacău, a fost ales pionierul delegat la Forumul județean a Organizației pionierilor.

Discuții și propuneri au fost multe. În cele din urmă au hotărît că cel mai bine poate să-i reprezinte pionierul *Florin Munteanu*. Cu toții au hotărît ca Florin să ducă la forumul județean al pionierilor vești despre sîrguința la învățătură a elevilor școlii, despre succesele lor în încheierea anului școlar. Multe va avea de povestit Florin și despre experiența lor în organizarea interesantelor activități în aer liber, despre programele culturale și sportive, dar mai ales despre planurile lor pentru vacanța mare.

JUDEȚUL PRAHOVA

PIONIERII GHIZI

Vara aduce cu sine voioșia vacanței mari în care peregrinările turistice ating cea mai înaltă amplitudine. Pionierii din clasa specială de schi, a VI-a B, de la Liceul din Sinaia, au luat o frumoasă și utilă inițiativă: prin informare și documentare ei vor ca pe timpul verii să ajute la orientarea și îndrumarea grupurilor de școlari în cucerirea înălțimilor. Cristinel Mihalache, Liliana Rita Posna, Emanoil Popescu sistematizează date interesante din ziare, reviste și broșuri, dar mai ales din propriile observații spre a putea fi de folos turiștilor.

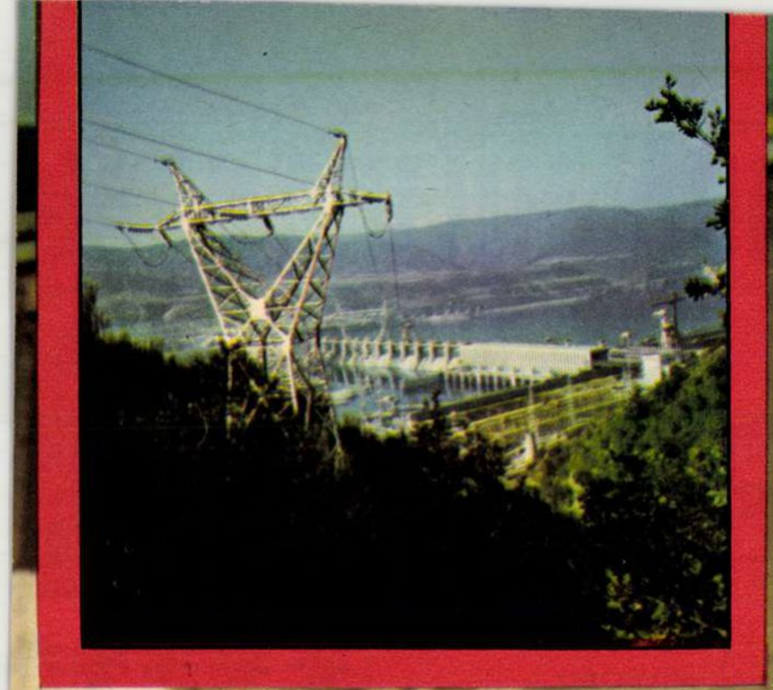

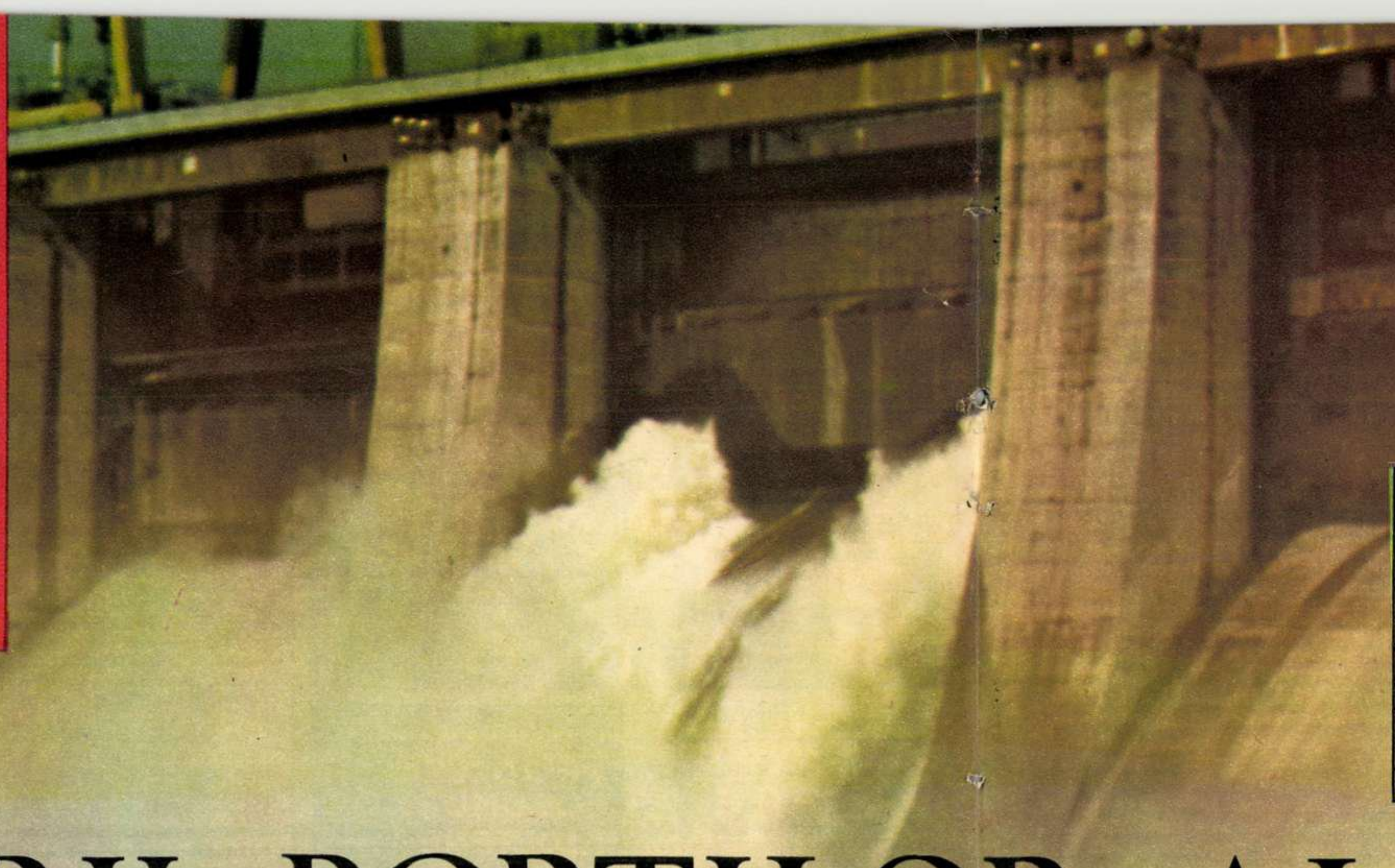

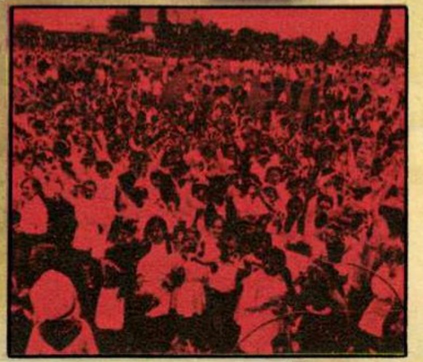

CAVALERII PORȚILOR ALBASTRE

(Fragment de roman)

de **ION CRÎNGULEANU**

SCRISORI PENTRU ANUL 2000

«Scrisori pentru anul 2000»! Cine-și poate permite un asemenea curaj încît să scrie unui timp pe care noi îl numim *viitor?*

Cartea noastră se va încheia cu un asemenea capitol în care unii dintre copiii acestui poem sau, mai bine-zis, personaje ale acestor pagini au cutezat să scrie, din prezent, marelui timp care vine, cîteva scrisori. Cred că nu-i ieșit din comun să mărturisim aici că, după întîmplarea de la Cujmir, cu «lecția» domnului Horațiu, și după carnaval, autorul cărții a făcut o gripă zdravănă și a fost nevoit să părăsească Porțile de Fier și să-și vadă de sănătate într-un spital! Dar, care-i de mirare faptul că, în fiecare zi, factorul poștal bătea la ușa albă a salonului, rugîndu-ne să-i permitem, ca intrînd un pas, el să ne aducă un misterios cadou: Scrisori!

Două valuri de scrisori; un val era de la Gura Văii, altul de la prietenii mei din Drobeta-Turnu Severin. Am cerut permisiunea conducerii spitalului să iau loc într-o altă sală și să deschid toate scrisorile. Factorul poștal, Corsaru Vasile, ardea de curiozitate.

— Ce zmei sînt ăștia de-ți scriu atîta? îmi zice.

— Ehei, ce știi mata? Sînt copiii de la hidrocentrala de la Porțile de Fier sau cei din Drobeta-Turnu Severin, dati naibii, eroi de carte, nu alta; fii de constructori moderni, fii de electricieni și mecanici formidabili.

— Fiuuu!

— Cu care vrei să începem?

— Hai, cu cei de la Gura Văii.

— Așa să fie!...

Iată-l pe faimosul Gaiță Ion, despre care noi am mai vorbit în această carte: «De cînd trăiesc la Porțile de Fier, multe fapte grozave mi s-au întîmplat. Cea mai frumoasă a fost aceea cînd detașamentul nostru de pionieri s-a întîlnit cu un detașament de pionieri din Iugoslavia și am dat o serbare comună, drept la mijlocul barajului. Am făcut și schimburi de cravate, de insigne, am scris reciproc în cartea de onoare a detașamentelor și ne-am luat angajamentul să ajungem și noi cînd vom fi mari, constructori de hidrocentrale. La sfîrșitul serbării eu am făcut o demonstrație de gimnastică artistică. Vă asigur că am avut un succes formidabil. Dar... după această frumoasă întîlnire, întorcîndu-ne spre Gura Văii, am hotărît să facem o plimbare prin munți. La un moment dat, căutînd un loc potrivit pentru a face o colibă, unul dintre băieții noștri a alunecat într-o groapă făcută de niște pădurari; avea o adîncime cam de 3 metri. Aproape era imposibil să-l scoatem pe cel căzut, pentru că se scufunda în nămolul gropii; intrase pînă mai sus de brîu. Din tufe se auzi un fel de șuierătură subțire. Era un șarpe care se pregătea să cadă peste colegul nostru. Repede, unul din noi a pus mîna pe un par cu crăcană făcut pentru colibă, a izbit puternic în șarpe, l-a prins cu crăcana, iar noi am început să-l izbim la cap cu pietre. Vai, ce luptă a fost. Dar băiatul din groapă se tot scufunda. Aproape disperați am legat centurile noastre una de alta, am folosit și cravatele, unul din noi și-a scos și cămașa, adăugînd-o la funia improvizată, am întins și trei prăjini și... băiatul reuși să se prindă de un capăt al funiei cu o mînă, iar cu alta de-o prăjină. Tocmai venea și o ploaie groaznică. După aproape o jumătate de ceas, colegul nostru era salvat. L-am spălat, două fetițe l-au pieptănat, i-au șters ochii de sudoare și nămol. Trebuie să vă spun că nici unul dintre noi nu plîngea. Eram fericiți de această victorie. Am pornit spre casele noastre, iar a doua zi, la adunarea de primire în pionierat a celor din clasa a II-a, unde au participat și muncitori de la hidrocentrală, am fost invitați și noi, ocazie cu care am fost felicitați. Ni s-a făcut și o fotografie care și azi se află la gazeta unității»...

Lui Corsaru i se făcu pielea de găină la auzul acestor cuvinte scrise de Gaiță, dar am văzut cum îi aluneca o lacrimă de bucurie; poate lacrima era de admirație.

Prima scrisoare care venea la rînd era semnată de Augusta Niculescu; ne-am trezit cu o adevărată scrisoare de dragoste pentru tot ce înseamnă vacanța de vară, dar mai ales hidrocentrala. Nu greșesc dacă afirm că tot ce s-a făcut la Porțile de Fier face parte de fapt și din sufletul copiilor. Augusta e o îndrăgostită exaltată: «Stăteam în bancă și conturam cu creionul o zînă care avea să însemne a fi vacanța. Desenam, dar gîndul îmi zbura aiurea, la mulțimea de planuri pe care mi le propusesem pentru perioada vacanței. Îmi închipuiam cum o să fie cînd voi ajunge să cutreier cărările înverzite ale munților. Tăticu îmi promisese o excursie la hidrocentrala de la Lotru și ardeam de nerăbdare să fac o comparație cu a noastră, de la Porțile de Fier. Destul de mare mi-a fost uimirea cînd, la întoarcere, am consultat calendarul care parcă mi-a șoptit: Ai grijă că mai e puțin timp pînă la începerea noului an școlar. Atunci mi-au venit în minte cuvintele mamei scrise pe scrisoarea care însotea cadoul ce mi-l înmînase: *Îți doresc să înveți și să ajungi în viață fericită, să te găsească anul 2000 fiică de nădejde a noastră și-a tuturora.* Aceste cuvinte poate vi se par cam obișnuite, dar nu uitați că mi le-a spus mama. Și orice mi-ar spune mama, pentru mine e sfînt, mai ales că-mi spune numai cuvinte de încurajare. Timpul trece ca un fulger și iarăși va veni o vacanță frumoasă, dar care va trece iute, firește ca vacanța din vara trecută... Și tot așa, pînă cînd vă veți trezi cu un om de nădejde, cum visează mama»...

Dintre toți corespondenții noștri cel mai sobru s-a dovedit a fi Marcel Șurculescu, care-și începe compunerea cu un moto: «Prin muncă se dobîndesc cele mai de calitate lucruri». Sînt foarte curios unde a găsit el un asemenea frumos moto? În continuare, el întemeiază de fapt un veritabil poem și reportaj închinat Porților de Fier, epopeii de-aici.

«Odată cu apariția proiectanților în satul Gura-Văii au sosit și primele 15 mașini care transportau roabe, lopeți, găleți și alte materiale. Primii proiectanți au venit în luna august 1963. Acești oameni erau viitorii constructori ai hidrocentralei Porțile de Fier. La 7 septembrie 1964 au început lucrările la primul batardou. Mii de oameni, mii și mii foiau printre mașini, era o viteză nemaipomenită; parcă se muta planeta în altă parte a universului. Mașinile patrulau pe toate străzile, unele cărau piatră de calcar, altele nisip, iar batardoul se ridica. Excavatoarele, avînd cupe de 10 m^3 se înfruptau din malurile orgolioase. Aceste mașini și excavatoare erau conduse de șoferi ca: Ghelu Eugen, Bănuță Aurel, Drăgușin Ion și alții. Apoi, excavatoarele au fost duse în insula Golu, de unde cu ajutorul funicularelor s-au transportat mii de tone de nisip și balastru — toate duse către stațiile de sortare. Toate mașinile gîfîiau și munceau, fabricile de betoane vuiau, hidrocentrala urca mîndră. După cîțiva ani, oamenii se împuținau văzînd cu ochii — autocamioanele și autobuzele se încărcau, apoi se îndreptau spre alte și alte șantiere din țară.

Așteptam ziua de 17 mai 1972. Ea a fost cea mai frumoasă din viața copiilor și-a oamenilor de la Porțile de Fier. Între noi a sosit tovarășul Nicolae Ceaușescu. Cel mai iubit fiu al poporului nostru făcea, astfel, inaugurarea «Sistemului hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier». În această zi, de mare importanță istorică, solii poporului român s-au întîlnit cu solii poporului iugoslav. Niciodată n-am văzut mai multe steaguri, flori, urale.

Vreau să vă mărturisesc că noi, copiii de la Porțile de Fier sîntem foarte mîndri că sîntem fiii celor care au ridicat această măreață construcție, prima din țară — a treia din Europa». Semnat: Marcel zis Liviu.

— Uite, ăsta-i plicul sosit de la Doina Căciulescu, m-am grăbit eu să-i strig lui Corsaru.

— Cine-i asta?

— He, he! Spiriduș, nu fată; unii cred că-i cea mai frumoasă dintre toate.

Uite, ea ne povestește tot despre vacanța de vară. Sub scrisoare, Doina Căciulescu mi-a trimis un frumos desen, în culori, intitulat: «La munte, la mare și la Porțile de Fier». Desigur, îl voi pune într-o ramă și-l voi așeza, acasă, în bibliotecă

CÎNTĂ-MI LA FLAUT, ȘI-AȘA VINE PLOAIA...

Fără să mai anunț pe cineva, mi-am luat lumea-n cap și m-am dus din nou la Gura Văii. Ce mai voiam? Care era rațiunea pentru care fluieram la geamurile de pe coridorul acceleratului de noapte spre Turnu Severin? Ce furie nevăzută mă depăna din nou spre Dunăre?

La Drobeta au coborît doar cîteva persoane; cu mine, vreo opt. Nu cunoșteam pe nimeni, era frig și dezolant, întuneric prin gară, ora trei spre patru noaptea. Picam de somn; am luat o cameră la hotel și-am dormit butuc! Dimineața, am luat-o razna prin oraș. Din nou, mi se dezvăluia Drobeta-Turnu Severin. Umblam pe străzi, căutam ceva, intim, umblam singur prin oraș, prin timp și mă simțeam puternic. Apoi a venit și clipa cînd m-am hotărît să iau un autobuz și să plec la baraj. Dar ce mai doream, pentru ce plecam din nou, acolo, singur, la hidrocentrală? Pentru această toamnă întîrziată, era destul de cald și se pregătea vremea de ploaie. Toată lumea presimțea ploaia, dar eu eram aproape absurd; doream nu știu ce, înaintam ca spre o primejdie și tocmai de aceea păream luminos; îmi străluceau ochii. Am coborît în stația aceea din fața centralei, la Porțile de Fier, așa cum cobori în orice stație din țară sau de pe pămînt. Și lumea avea rostul ei și treburile ei; și nimeni nu-mi dădea importanță și eram singur. Cădeau frunze, din Carpați bătea vîntul și Dunărea curgea spre Totdeauna.

Hidrocentrala pusese marea ei stăpînire pe mine, dimensiunile ei mă transformă în alt fel de om, gîndeam liber, visam și cîntam liber, poate muream liber. Viciul frumuseții și-al sănătății intrase definitiv în dorința mea de-a trăi, de-a face elogiul rațiunii socialiste, de-a ne clădi și ridica în istoria timpului prezent. Nava cosmică, numită hidrocentrală și culcată peste Dunăre are forța de-a se lupta 500 de ani, fără emoții, cu timpul și apele fluviului; așa ne-au învățat constructorii ei, să nu ne fie frică de potopuri, înecuri sau cutremure. Cinci sute de ani, ea, hidrocentrala, nu se teme de nimeni și nimic! Eroii Porților de Fier au pus pecete de granit și forță genială fluviului de lumină, timpului și mîndriei noastre naționale.

Duminică de noiembrie tîrziu. Nimeni nu mă știe. Uite, că începe să se înnoreze mai tare. Nava cosmică, așezată peste Danubiu, creează!

O aud plîngînd și izvorînd lumină. Trei miliarde de metri cubi de apă, apasă în sufletul ei și devin electricitate; 441 metri de beton vibrant se numesc barajul eternității. Rezistența acestei metafore fantastice a civilizației socialiste românești este calculată să dureze o jumătate de mileniu; Dunărea știe acest lucru și renunță să mai încerce un gest de intimidare. Șapte sute de metri cubi de apă pe secundă sînt consumați de fiecare turbină în parte, iar cine n-a coborît sau urcat cele șase cote care numără 240 de scări, cine n-a văzut ce înseamnă marele generator de 190 megavați, în zadar va admira vederile sau cărțile poștale care încearcă închipuirea Porților de Fier moderne!

Un porumbel mi-a șuierat aripa albă pe lîngă obraz. Întorc spatele spre Dunăre și am în față viaductul. Zeci de porumbei planează, viscolesc. Începe spectacolul Danielei; șotronul cu grîu prinde viață. Cum visez, dintr-o dată sînt prins de un braț și scuturat ușor:

— Eu sînt! Luchian Cornu!

— Tu?!

— ...eu. V-am văzut singur și-am venit.

— De unde știai că-s singur?

— Se vedea după mers. Se vede după mers că sînteți foarte singur. De la geam v-am văzut...

— Nu trebuia; e și la tine duminică. Da' ce ai în lădița aceea?

— Nu pricepeți?...

Cornu avea un instrument muzical. Da' nu prea se lăuda cu el.

— De unde să pricep? îi răspund eu, cam prefăcut.

— Vin de la repetiție... Trag tare! Poate pun mîna pe un premiu la Festivalul artistic al pionierilor.

Faza republicană e la vara viitoare. De cea județeană nu-mi pasă.

— Participi numai tu?

— Ha! Avem și formație de teatru; și dansuri avem.

Da' n-avem treabă la faza județeană...

Acest copil, venit ca dintr-un basm, mergea bucuros pe lîngă mine ca un frate mai mic sau ca un prieten curat. Nu dorea nimic de la mine, nu-i ceream nimic și totuși eram, amîndoi; atît de fericiți să ne știm împreună, să ne plimbăm prin Cetate. Am făcut cale-ntoarsă la ecluze. Spre nord lacul de acumulare se învălui în ceață. Curînd se întuneca întreg cerul Porților de Fier. Daniela plecase de mult, iar pe arcurile viaductului nu se mai vedea nici un porumbel. Strutul trecea prin cer, peste Dunăre; venea din străinătate. Aici, totul lua sfîrșit. Ne jucam pe puntea barajului mîngîindu-l cu palmele; amețeam uitîndu-ne, jos, la ape. Și m-am trezit rugîndu-l pe Luchian:

— Cîntă-mi la flaut, și-așa vine ploaia...

— Va ploua mult. Norii sînt din cei negri...

Era liniște în tot universul carpatic și-n Balcani la fel; Dunărea părea de tuci, hidrocentrala părea și mai mult de marmură, cu cît norii se înnegreau.

Copilul își puse flautul la gură și se auzea în tot universul acela. Cînta din flaut, divin; se întuneca în munți, eram într-un basm. Brusc, replica hidrocentralei fu o explozie fantastică de lumină. Flautul se auzea și pe lumină. Ploaia se și pornise...

DIN ISTORIA MAȘINILOR DE CALCUL

DINCOLO DE MANUAL

CALCULATOARE ELECTRONICE

Spre deosebire de celelálte tipuri de mașini de calcul prezentate pînă acum, cele electronice folosesc, pentru reprezentarea numerelor și a altor mărimi, diferite piese electronice: tuburi electronice, tranzistoare, miezuri magnetice ș.a., prin utilizarea cărora s-au putut obține calculatoare cu viteze mult sporite de funcționare.

După modul de reprezentare a mărimilor în interiorul mașinii, calculatoarele electronice sînt de două tipuri: analogice și numerice.

Calculatorul analogic este constituit dintr-o serie de blocuri funcționale — numite amplificatori operaționali — fiecare putînd realiza o anumită funcțiune: adunare, scădere, înmulțire, împărțire, integrare, derivare ș.a.m.d. Legînd prin cordoane electrice intrările și ieșirile acestor blocuri și interpunînd în paralel rezistențe și condensatori, se obține o schemă în care, să zicem, o tensiune electrică variază după aceleași legi cu o altă mărime fizică, pe care o modelează. De aceea, aceste mașini analogice mai sînt denumite cu acțiune continuă, sau cu modele electronice.

DENUMIREA BLOCULUI FUNCȚIONAL	SIMBOL	DEPENDENȚA FUNCȚIONALĂ ÎNTRE IEȘIRE ȘI INTRĂRI
POTENȚIOMETRU LINIAR	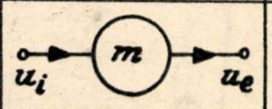	$u_e = m \cdot u_i$ $m \leq 1$
INVERSOR	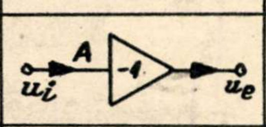	$u_e = -A u_i$ $A = 1$ sau $A = 10$
MULTIPLICATOR	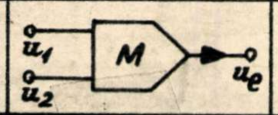	$u_e = \frac{u_1 \cdot u_2}{100}$

Fig. 1

În tabelul din fig. 1 se prezintă cîteva dintre cele mai des utilizate blocuri funcționale ale calculatoarelor analogice.

Avînd stabilită ecuația care trebuie rezolvată, programarea calculatorului analogic trebuie să asigure combinarea blocurilor funcționale, astfel încît să se obțină, în ordine, toate operațiile necesare din ecuație. Rezultă, de aici, că tipul și complexitatea problemelor matematice care pot fi rezolvate cu un calculator analogic sînt limitate de structura mașinii. De cele mai multe ori aceste calculatoare sînt destinate rezolvării unui anumit tip de ecuații, în care scop structura părților componente și interconexiunea lor sînt invariabile. De aceea, ele sînt denumite calculatoare specializate.

Primul calculator analogic al timpurilor moderne a fost analizorul diferențial, construit de americanul Vannevar Bush, în 1928. Acesta era de tip electromecanic, avînd în construcția sa relee.

Modernele calculatoare analogice, folosind piese electronice, oferă — prin simplitatea relativă a construcției, prețul de cost scăzut și construcția compactă a instalației — posibilitatea utilizării optime în institute de cercetări științifice, în birouri de proiectare, precum și pentru diferite calcule inginerești rapide și aproximative (care nu necesită precizie mare).

Calculatorul numeric, sau, cum se mai numește uneori, calculatorul cifric ori digital, este o mașină cu acțiune discretă, în interiorul său numerele fiind reprezentate sub forma unei succesiuni de cifre. Pentru reprezentarea fiecărei cifre se folosește un element electronic oarecare, care se află într-o anumită stare din mai multe posibile; fiecărei stări a elementului îi corespunde o anumită cifră.

Un număr se reprezintă folosind un grup de asemenea elemente. Deoarece cele mai disponibile elemente electronice au numai două stări stabile, calculatoarele numerice folosesc o codificare internă binară a numerelor. Astfel, se asociază cifra 0 uneia dintre stări și cifra 1 celeilalte stări, iar numerele și alte mărimi vor fi reprezentate prin diferite succesiuni de 0 și 1.

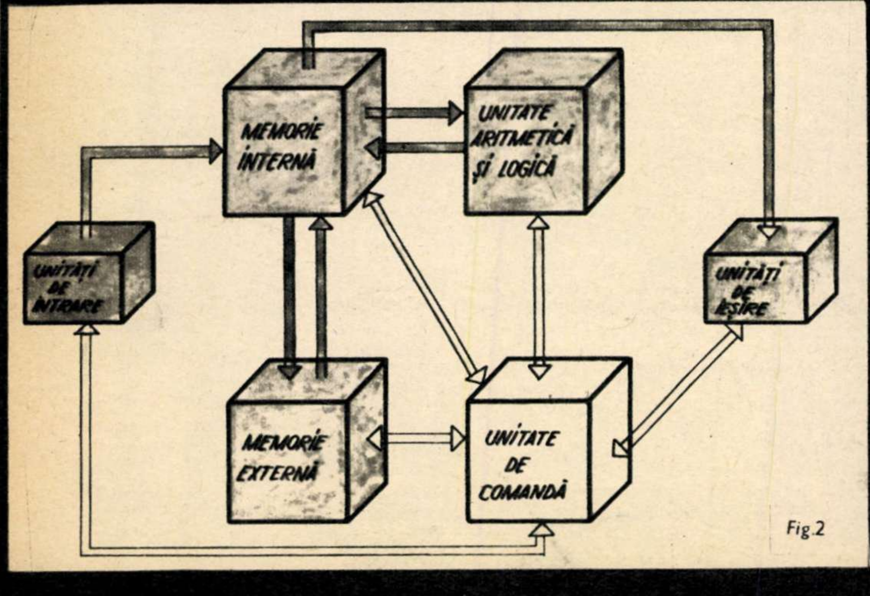

Fig.2

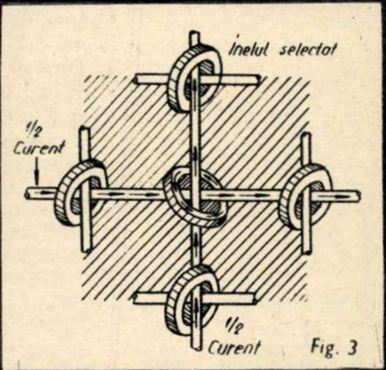

Fig. 3

Schema-bloc a unui calculator electronic numeric modern, funcționînd pe bază de program memorat este prezentată în fig. 2.

Cele șase blocuri funcționale principale asigură atît fluxul comenzilor (instrucțiunilor) cît și cel al informațiilor. Comunicarea cu operatorul uman se face prin intermediul unităților de intrare — la introducerea datelor în calculator — și prin unitățile de ieșire — la obținerea rezultatelor.

Datele sînt memorate în calculator în memoria internă (sau operativă) și în memoria externă (sau auxiliară), iar calculele — atît cele aritmetice cît și cele logice — se efectuează în unitatea aritmetică și logică.

Toate aceste unități funcționează sub controlul unei unități de comandă, care conduce pas-cu-pas, pe baza programului memorat, întregul sistem de calcul.

Desigur, la începutul erei calculatoarelor electronice — anii 1945—1950 — configurațiile nu erau atît de complexe ca aceea prezentată în fig. 2.

Vom prezenta, în continuare, principalele dispozitive ale calculatorului electronic numeric modern.

Unitățile de intrare realizează introducerea datelor și programelor în calculator, convertind conținutul informațional al purtătorilor de informație în limbaj-mașină (cartele perforate sau benzi perforate) într-o secvență de impulsuri electrice. Aceste impulsuri vor fi dirijate către memoria internă, unde, prin modificarea stării elementelor acesteia, se va realiza înmagazinarea informațiilor.

Între cele mai întîlnite echipamente de intrare se numără cititoarele de cartele perforate și cititoarele de bandă perforată, dar sînt utilizate și dispozitive mai specializate, care pot «citi» microfilme sau anumite semne scrise cu cerneală magnetică.

Memoria internă a calculatorului electronic este blocul funcțional care reține pentru un anumit timp, de regulă pe un mediu magnetic, informațiile venite de la unitățile de intrare, într-o formă interpretabilă direct de unitatea de comandă. Suportul fizic al memoriei interne poate fi: tamburul magnetic sau miezurile magnetice, mai recente fiind memoriile holografice. Cele mai uzuale sînt, în perioada actuală, memoriile pe miezuri magnetice.

Miezul magnetic este un inel din material fero-magnetic, capabil să memoreze un bit (0 sau 1, după sensul de magnetizare). Deci, pentru a înmagazina un caracter — codificat cu 8 biți — vor fi necesare opt miezuri, iar pentru a memora o instrucțiune — constituită de obicei din 32 biți — sînt necesare 32 miezuri. Miezurile sînt «țesute» în niște rețele bidimensionale (fig. 3), înscrierea și citirea informațiilor făcîndu-se cu ajutorul impulsurilor electrice prin niște conductori foarte fini, care străbat întreaga rețea. Adresarea se face la un singur miez din rețea și anume la acela la care se însumează cele două impulsuri a cîte 50% din curent, rezultînd valoarea curentului nominal de «selectare» a miezului.

Memoria externă reprezintă o extindere a memoriei operative, ea putînd fi folosită la înmagazinarea acelor informații care nu sînt imediat necesare efectuării calculelor pentru aplicația în curs de execuție.

Cele mai folosite medii suport pentru memoria externă sînt banda magnetică și discul magnetic.

Banda magnetică, asemănătoare benzii de magnetofon este mai lată ca aceasta, informațiile fiind memorate sub forma unor spoturi magnetice de-a lungul a 5—7 piste.

Discul magnetic, similar ca aspect discului de patefon, memo-